

Hizkuntza-ebaluazioko terminoen glosategia

ALTEko partaideek prestatua

Hizkuntza-ebaluazioko terminoen glosategia

ALTEko partaideek prestatua

EUSKO JAURLARITZA

GOBIERNO VASCO

HEZKUNTZA, UNIBERTSITATE
ETA IKERKETA SAILA

DEPARTAMENTO DE EDUCACIÓN,
UNIVERSIDADES E INVESTIGACIÓN

Eusko Jaurlaritzaren Argitalpen Zerbitzu Nagusia

Servicio Central de Publicaciones del Gobierno Vasco

Multilingual glossary of language testing terms. Euskara

Hizkuntza-ebaluazioko terminoen glosategia / ALTEko partaideak prestatua ; [koordinatzailea, Michael Milanovic]. - 1. argit. - Vitoria-Gasteiz : Eusko Jaurlaritzaren Argitalpen Zerbitzu Nagusia = Servicio Central de Publicaciones del Gobierno Vasco, 2007

or. ; cm. - (Glotodidaktika-lanak ; 71)

ISBN 978-84-457-2447-7

1. Ingelesa-Irakaskuntza-Ebaluazioa-Hiztegiak. I. Milanovic, Michael. II. Association of Language Testers in Europe. III. Euskadi. Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Saila.

IV. Izenburua. V. Bilduma.

811.111 :37.012(038)

Argitaraldia:	1.a, 2007ko otsaila Interneterako bertsioa, glosategia eguneratu eta osatuta: 2014ko apirila
Ale-kopurua:	700 ale
©	Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioa Hezkuntza, Unibertsitatea eta Ikerketa Saila 2006 (euskarazko bertsioarena)
©	University of Cambridge Local Examinations Syndicate, 1998 (jatorrizko edizioarena)
Argitaratzailea:	Eusko Jaurlaritzako Argitalpen Zerbitzu Nagusia Servicio Central de Publicaciones del Gobierno Vasco Donostia Kalea, I - 01010 Vitoria-Gasteiz
Izenburua:	Hizkuntza-ebaluazioko terminoen glosategia
Jatorrizko izenburua:	Multilingual glossary of language testing terms
Koordinatzailea:	Michael Milanovic
Prestatzaileak:	ALTEko partaideak
Euskarazko bertsioa:	Ibon Olaziregi
Azala:	Jesus Ituriza
Fotokonposizioa:	RGM, S.A. Padre Larramendi, 2 - 48012 Bilbao
Inprimaketa:	RGM, S.A. Padre Larramendi, 2 - 48012 Bilbao
ISBN:	978-84-457-2447-7
Lege-gordailua:	BI - 3486-06

Hitzaurrea

ALTE (Association of Language Testers in Europe) 1990ean sortu zenetik, bertako partaideak urtean birritan elkartu izan dira proiektu berriak pentsatu eta garatzeko, horrela hizkuntzen ebaluazioan lanean ari diren pertsoneri laguntzeko eta baita ebaluazio-zerbitzu horiek erabiltzen dituzten erakunde eta elkartei laguntzeko ere. ALTEko partaideak epe luzerako proiektu batean ari dira lanean, eta proiektu horren azken helburua honako hau da: atzerriko hizkuntzen mugari-mailen erreferentzia-markoa zehaztea, horretara, Europako Batasuneko herrialdeetan lorturiko agiriak alderatu eta parekatu ahal izateko.

Proiektuaren hasierako fasean dokumentu batzuk sortu ziren: *Europako Hizkuntza Azterketak*, *ALTEren jokabide-kodea* eta *ALTEren Erreferentzia Markoa* (orain dokumentu bate-ratuan bilduta daudenak- *ALTEren Eskuliburua*).

Lanaren hasiera-hasieratik garbi gelditu zen, partaideek hamar ama-hizkuntza baino gehiago zituztenez gero, hizkuntzen ebaluazioari eta testgintzari buruzko kontuak eztabaidatzeko premia-premiazkoa zela terminoen baliokidetzeta-sistema bat eraikitzea hizkuntza horietan guztietan. Hitz teknikoak edo erdi teknikoak erabiltzen ditugunean, geure buruaz seguru sentitu behar dugu. Zehaztasuna behar dugu terminoen esanahian: hizkuntza desberdinetan esanahi bertsua dutela diruditen terminoek benetan zer esan nahi duten jakin behar dugu. Glosategi hau egiteko hasierako materiala CITO taldearen barne-glosategi batean oinarritu zen; horrek lanean hasteko abiapuntu ona eman zuen.

Bereziki inportantea zen hizkuntza-ebaluazioko terminologia finkatzea Europar Batasunean gutxi erabiltzen diren edo gutxi irakasten diren hizkuntzetan (horietako hainbat ALTEn ordezkatuak baitaude), horrela hizkuntza-testgintza bera hobeki egiaztatua eta garatua izan zedin hizkuntza horietan. Izan ere, eremu urriko hizkuntzetan ebaluazioko terminologia ez zegoen hain finkatua eta, kasu batzuetan, terminoak existitzen ote ziren ere ez zegoen batere argi. Jakina, hizkuntza-ebaluaziori dagokion terminologia hizkuntza zabalduenetan edota gehien irakasten direnetan garatu izan da nagusiki eta gai horri buruzko literatura gehiena ere hizkuntza horietan idatzia da. Ele anitzeko glosategi batek paper garrantzitsua izan lezake eremu urriko hizkuntzetan edo gutxien irakasten diren hizkuntzetan ebaluaziogintza indartzeko orduan; hizkuntza horietan termino berriak finkatzeko balioko du hain zuzen ere, termino horiek hizkuntza zabalduetako termino ezagunagoekin parez pare ipiniko direlarik.

Horra hor Hizkuntza Ebaluazioko Terminoen Glosategiaren iturburua: ALTEko partaideek, beren erreferentzia markoaren proiektuan lanean ari zirela, nabaritu zuten premia. Hala ere, uste dugu glosategia erakunde horretatik kanpora ere erabilgarri izan daitekeela,

hizkuntza-ebaluazioan eta testgintzan lanean ari diren profesionalen artean, Europako hizkuntzen testuinguruan. Glosategia euskarri informatikoan ere badago eta beste hizkuntza batzuetan ere prestatzen ari dira.¹

MICHAEL MILANOVIC
koordinatzailea

¹ *Multilingual glossary of language testing terms* (Cambridge University Press) izeneko argitalpena 1998an argitaratu zen. Bertan glosategia 10 hizkuntzatan argitaratu zen. Orain, berriz, edizio berezi honetan euskarazko bertsioa biltzen da.

Esker ona

Glosategirako ALTEko partaideek eta UCLESeko langileek egin dituzten lanen koordinazioa Michael Milanovic-en eta Nick Saville-ren esku izan da.

Maketazioa eta edizioa Isabelle Salenbier-en eta Paulo Pinto da Cunha-ren ardurara izan dira.

Honako pertsona hauei ere esker ona adierazi nahi diegu:

Alemana:

Dr. Sibylle Bolton, Goethe-Institut, Jens U. Schmidt, Bundesinstitut für Berufsbildung, zeinek termino gehienak itzuli baitzituen, eta Uwe Richter, Anglia Polytechnic University, Cambridge.

Daniera:

John E. Andersen, Peter Villads Vedel eta Lars Skov, Danish Language Testin Consortium. Itzulpena: Hans Henrik Sorgenfrey, Department of Youth and Adult Education, Ministry of Education.

Espaniera:

Clara de Vega, Cursos Internacionales de la Universidad de Salamanca, zeinek prestatu baitzuen Glosategi honen espainierazko bertsioa.

Espainierazko bertsioaren diseinuan lagundu zuten: José Luis Rodríguez Diéguez eta Esperanza Herrera García, Departamento de Didáctica, Organización y Métodos de investigación, Universidad de Salamanca.

Iruzkinak: José J. Gómez Asencio, Juan Eguiluz, Alberto Buitrago, Juan Miguel Prieto, Juan Felipe García Santos, Javier de Santiago, Jesús Fernández eta Charles Stanfield.

Euskara:

Ibon Olaziregi, Euskara Zerbitzua, Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Saila, Eusko Jaurlaritzaren.

Iruzkinak: Roberto Gonzalez de Viñaspre, Miren Jule Azurza, Euskara Zerbitzukoak; Juan Jose Uranga, Irakasleak Alfabetatu eta Euskalduntzeko Irakastegia IRALE; Nicholas Gardner, Kultura Saila; Jon-Simon Gartzia Legarreta, HUISen ordezkaria ALTEn.

Laguntzailea: Bego Erkiaga, Euskara Zerbitzua.

Frantsesa:

Gilles Breton, Alliance Française (Paris) eta Christine Tagliante, Centre International d'Études Pédagogiques.

Ingelesa:

Chris Banks, Neil Jones, Rosalie Kerr eta Simon Beeston, UCLES.

Berrikusketa eta orrazketa: Marianne Hirtzel.

Hasierako bertsioen iruzkinak: Antony Kunnan, Lyle Bachman, Fred Davidson eta Caroline Clapham.

Irlandera:

Colm Breatnach, Terminology Committee, Department of Education, eta Eoghan Mac Aogáin, Siuán Ní Mhaonaigh eta Dónall Ó Baoill, ITÉ/ The Linguistics Institute of Ireland

Italiera:

Giuliana Grego Bolli, Assessment and Certification Unit of the Università per Stranieri di Perugia, zeinek italierazko bertsioa prestatu baitzuen.

Laguntza eman zuten: Paola Bianchi De Vecchi, Unibertsitateko errektorea, eta Anna Ciliberti.

Katalana:

Núria Jornet i Saló eta Lluís Ràfols i Ràfols, Departament de Cultura eta Direcció General de Política Lingüística, Generalitat de Catalunya.

Nederlandera:

John H.A.L. de Jong, Marie-Christine Sprengers, José van Zuijlen, Inge Hermsen, Hoetjes, Geer Furtjes eta Marion Feddema, CITO, Holanda

Portugesas:

José Pascoal, Departamento de Língua e Cultura Portuguesa (DLCP) da Universidade de Lisboa (UL), zeinek prestatu baitzuen Glosategi honen portugesezko bertsioa.

Laguntza eman zuten: João Malaca Casteleito, Lisboako Unibertsitateko DLCPren presidentea.

Sarrera

ALTEri buruz

Sarrera

ALTE (Association of Language Testers in Europe) elkarteak hizkuntza-azterketa eta hizkuntza-ziurtagiriak kudeatzen dituzten erakundeen arteko elkartea da Europa barnean. Partaide bakoitzak bere herrialdeko hizkuntzaren azterketak kudeatzen ditu.

ALTE kontzeptua, hastapenean, Cambridge-eko eta Salamancako unibertsitateek sortu zuten, 1989an. Elkartearen lehen biltzarra 1990ean izan zen, bertan zortzi erakunde fundatzailek parte hartu zutelarik. Geroztik partaideak gehituz joan dira eta momentu honetan 31 erakunde dira kide oso, 26 hizkuntza ordezkatur. Partaideen zerrenda haziz doa, gainera.

Alemana (Deutsch)	Goethe-Institut WBT Weiterbildungs-Testsysteme GmbH TestDaF-Institut
Bulgaria (български)	University of Sofia «St Klimint Ohridski», Department of Language Teaching and International Students (DLTIS)
Daniera (Dansk)	Danish Language Testing Consortium
Errusiera (Русский)	Russian Language Testing Consortium The Russian Language Testing Center for Foreigners, St. Petersburg State University
Esloveniera (Slovenščina)	Univerza v Ljubljani
Espainiera (Español)	Instituto Cervantes Universidad de Salamanca
Estoniera (Eesti keele)	National Examination and Qualification Centre Riiklik Eksami-ja Kvalifikatsioonikeskus (Eesti keele)
Euskara	Eusko Jaurlaritza, Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Saila
Finlandiera (Suomi)	University of Jyväskylä and the National Board of Education Jyväskylän yliopisto ja Opetushallitus
Frantsesa (Français)	Alliance Française Centre international d'études pédagogiques

Hizkuntza-ebaluazioko terminoen glosategia

Galegoa (Galego)	Xunta de Galicia
Galesera (Cymraeg)	Cyd-Bwyllgor Addysg Cymru (CBAC) Welsh Joint Education Committee (WJEC)
Grekoa (Ελληνικά)	University of Athens
Hungariera (Magyar)	Institute of the Eötvös Loránd University (ELTE) ELTE ITK
Ingelesa (English)	University of Cambridge ESOL Examinations
Irlandera (Gaeilge)	National University of Ireland, Maynooth Language Centre
Italiera (Italiano)	Università per Stranieri di Perugia
Katalana (Catalá)	Generalitat de Catalunya
Letoniera (Latviešu)	Naturalisation Board of Latvia Latvijas Republikas Naturalizācijas parvalde
Lituaniera (Lituanistiniu)	Department of Lithuanian Studies, Faculty of Philology, University of Vilnius Lituanistiniu sudiju katedra
Luxenburgera (Lëtzebuergesch)	Centre de Langues Luxembourg
Nederlandera (Nederlands)	CITGroep Certificaat Nederlands als Vreemde Taal (CNaVT)
Norvegiera (Norks)	Studieforbundet Folkeuniversitetet Universitetet i Bergen
Poloniera (Polsky)	Jagellonian University Uniwersytet Jagiellonski
Portugesa (Português)	Universidade de Lisboa
Suediera (Svenska)	Stockholms Universitet Centre for Research on Bilingualism & Department of Scandinavian Languages Stockholms universitet, Sfi-provet och Tisus Centrum för tvåspråkighetsforskning, Institutionen för nordiska språk

Europa barneko mugak desagertzearekin batera, herritarrak eta langileak herrialdez mugitzeko aukerak areagotzen dira eta, horrekin lotuta, kualifikazioak leku guztietan ulertzeko beharra nabaria da.

Enplegatuek eta enplegatzaileek jakin behar dute zer esanahi duten herrialde desberdinetan lorturiko hizkuntza-kualifikazioek. Ziurtagiri baten jabeak zer gaitasun duen antzemateko bideren bat behar da eta Europar Batasuneko estatu desberdinetan lortutako ziurtagirien arteko konparazio koherenteak egiteko modua. Enplegatzaileak, lanpostu bat eskaintzen duenean, jakin behar du zein hizkuntza-gaitasun maila eska lezakeen era praktikoa eta, era berean, enplegatuak ere interesa izan ohi du bere momentuko maila balioesteko eta baita etorkizun-

neko prestakuntza-beharrak zehazteko ere. 1990az geroztik ALTEko partaideak lanean aritu dira azterketak konparagarri egiteko bideak garatze aldera.

Helburuak

ALTEren helburu behinenak hauexek dira:

- gaitasun-maila bateratuak ezartzea, European ziurtagirien aitorten transnazionala sustatzeko.
- estandar bateratuak finkatzea hizkuntza-testgintzaren fase guztietan: azterketen elaborazioan, galderen eta ariketen idazkuntzan, azterketen pasaketan, puntuazioan eta kalifikazioan, emaitzen txostenetan, azterketen analisisetan eta ondorioen txostenetan.
- Proiektu bateratuetan parte hartzea eta baita ideien eta esperientzien trukaketan ere.

Lehenbiziko helburua garrantzitsua da langileen beharretarako. Gaitasun-maila bateratuak finkatzeko helburua epe luzeko proiektu baten bidez landu da: «ALTE Framework Project». Egitasmo honen lehen urratsa 1991an lortu zen, orduan argitaratu baitzen ALTEko partaideen ziurtagiri nagusiak deskribatzen zituen dokumentua. Azterketa guztiak formatu berbera erabiliz deskribatu ziren. Era berean, hainbat xehetasun erantsi ziren: hezkuntza- edo lanbide-kualifikazioei zegozkionak, trebetasun batek bestearekiko duen garrantzia, proba bakoitzaren aztergaia, galdera-kopurua eta mota. ALTEren hazkundearekin batera, dokumentu hau berrikusi eta eguneratu egin da.

Bigarren helburuari dagokionez, hizkuntza desberdinen ziurtagiriak konparatzen baditugu, inportantea da erreferentziatzeko marko bat finkatzea, bertan ziurtagiriak kokatzeko, baina hori bezain inportantea da azterketak egiteko estandarrak adostea. ALTEko partaideek elkar hartuta Jokabide Kode bat landu dute eta bertan hainbat printzipio zehaztu dituzte, denek errespetatzeko.

ALTEren markoa

Hizkuntza-azterketak konparagarri egiteko markoa lantzen aritu diren neurrian, ALTEko partaideek Europako Kontseiluaren lanean parte hartu dute gogotik. Gainera, azken urteetan, ALTEk, elkarte bezala ere, bere lankidetzaren eman du Europako Kontseiluaren hainbat proiektutan, esaterako Vantage Level edo Maila Aurreratua delakoan edo Ikaskuntza, Irakaskuntza eta Ebaluaziorako Europako Erreferentzia Markoan.

Helburuen zehaztapena: Tarteko maila eta Atalase maila

ALTEko markoak bost maila nagusi ditu. A2 eta B1 mailak Waystage eta Threshold mailak dira (Tartekoa eta Atalase-maila), Europako Kontseiluaren terminoetatik jasota (nolanahi ere, gaur egun ALTEk Europako Kontseiluaren sei mailak aintzat hartu ditu). 1971n Kontseiluak ondokoa aitortu zuen: hizkuntza baten ikasbidea zati txikiagoetan banatzea komenigarria zela, zati horietariko bakoitza bere aldetik egiaztatuta ahal zelarik. Era berean, kurrikulua

ikasleen premietan oinarritu behar zela iradoki zuen, eta ez, ordurarte bezala, hizkuntza-egituretan. Lan horren fruiturik onenetakoa Atalase Mailaren zehaztapena izan zen (van Ek, 1975). Bertan hizkuntza-trebetasunen deskribapena egiten da printzipio berri baten gainean: hizkuntzen irakaskuntzak beren premia komunikatiboak aurkitzeko baliabideak eman behar lizkieke ikasleei. Beheragoko mailaren zehaztapena ere egin zen, Waystage Level izenarekin (orain euskaraz Tarteko maila). Bi maila horien bertsio eguneratuak irten ziren 1991n, Threshold Level 1990 eta Waystage Level 1990 izenpean (J.A. van Ek eta J.L.M. Trim, Europako Kontseiluak argitaratuta). Dokumentu hauek Cambridge University Press-en eskuragarri dira (ISBNak: 0-521-56707-6 eta 0-521-56706-8).

Europako Kontseiluak, Atalasetik gora eginik, B2 mailako deskribapena lantzeko interesa erakutsi zuenean, ALTEko kideen artean ere interes handia piztu zen, askok maila horretako azterketak ere eskaintzen baitzituzten. Hortaz, 1995ean, ALTE maila hori deskribatzeko lanen eragile izan zen, besteren artean. Maila horrek Vantage level izena hartu zuen (euskaraz Aurreratua izena eman zaio).

Lana Trim-ek eta van Ek-ek egin zuten 1996an eta aurreko lanen ereduari jarraitu zion horrek ere, horrela progresioa koherentea izan zedin. Helburu bat izan zuten egileek: Tartekoaren eta Atalase mailaren artean zegoen mailaketa edo distantzia horri eustea Aurreratuarekiko ere.

Maila Aurreratuak helburu bat jartzen die maila honetako hiztunei: eguneroko gauzatarako edo giza harremanetarako behar diren gutxienezko baliabideak menderatu behar ditu. Hizkuntza-terminoetan esanda, eskueran izan behar dute gramatika eta hiztegi baliabide mordoxka bat; berbaldiaren eta elkarrizketaren kontrol handiagoa eta kontzientzia soziokultural hobea. Horrela, hizkuntza berria erabiltzen dutenean, abilagoak izango dira ustekabeko egoeretan eta eguneroko bizimoduaren zailtasunetan, baita lanean edo ikasketetan ere.

Hizkuntza-azterketen Markoak ALTEko kideek eskaintzen dituzten azterketak hartzen ditu bere baitan, sei mailetan zehar. Maila bakoitzaren deskribapena laburbilduta dator. A1 mailarako oraingoz ez dago deskribapenik. A2 eta B1 mailetarako Atalase maila eta Maila Aurreratua hartu dira erreferentziatzat. Oro har, deskribapen laburrok bi zatitan banatuak daude: zer egiteko gai izan behar duten ikasleek hartzaile moduan eta zer egiteko gai izan behar duten ekoizpen eta elkarreraginean.

A1 Hasierako maila (Breakthrough level)

Maila honetako deskribapena ez dago eskuragai oraindik. Dena dela, maila honetako deskribapena Europako Kontseiluaren A1 mailari egokitu behar zaio.

A2 Tarteko maila, edo bizirautekoa (ALTEko lehen maila)

ALTEko kideek A2 mailan eskaintzen dituzten azterketek Europako Kontseiluaren «Waystage 90» zehaztapenaren eraginpean daude. Maila honetan, ikaslea eguneroko bizitzako egoera arrunt batzuetan komunikatzeko gaitasuna lortzen ari da. Testu sinpleen punturik garrantzitsuenak ulertzeko gai izan behar du, atzerrian bidaiatzeko edo jende artean moldatzeko. Bizirauteko edo oinarritzko informazioa harrapatzeko erabiltzen du hizkuntza.

Ekoizpen-trebetasunak

Mintzamina

Jendartean edo bidaian dagoela, maila honetako ikasleak badaki dendetan agerian dauden gauzak eskatzen, edo jatetxean janaria eskatzen, platerak erakusgai daudenean edo menuan ilustraturik. Hoteleko gela hartzeko gai da (aurrez aurreko elkarrizketan), bai eta harrera-familia bati buruz galdera sinpleak egiteko ere. Postetxean edo banketxean oinarrizko zerbitzuak eskatzen badaki, eta medikuaren aurrean bere problema adieraz lezake, nahiz eta keinuak ere erabili behar izan. Ibilbide gidatu batean informazio sinplea ulertzen du, egoera aurrez ikusteko modukoa bada, baina galderak egiteko edo informazio gehiago eskatzeko gaitasun mugatua du.

Lanean, bere zereginen gaineko eskaera sinpleak egiten ditu eta mezu errazak adierazi.

Ikasketetan, galdera sinpleak egiten badaki, esaterako, argibideak egiaztatzeko edo informazioa eskatzeko, baina erantzun laburrak baizik ezin ditu ulertu.

Idazmena

Jendartean edo bidaian dagoela, gutun edo fax sinpleak idazten ditu, esaterako hotelean gelaren erreserba egiteko, eta inprimaki bat bete lezake hotelean edo banketxean. Ohar laburrak edo eskerrak emateko gutun txikiak idazten badaki.

Lanean, mezu edo eskabide errazak idazten badaki, lankideei zuzenduak. Zenbait ohar har dezake, esaterako jarraibideak, bezeroen enkarguak, banaketarako datuak.

Ikasketetan, orduen, egunen eta lekuen oharrak hartzen badaki, ikasgelako arbeletik edo argibide-taulatik.

Trebetasun hartzaileak

Irakurmena

Bidaian edo jendartean dagoela, A2 mailako hiztunak zenbait gauza irakur ditzake: bide-seinaleak, dendetako gidak, helbide sinpleak, prezioak, produktuen izenak, janari-izen normalenak zerrenda batean, kontuak, hoteleko errotuluak, ostatu hartzeko iragarkiak, banketxe-ko, posta-bulegoko edo kutxazainetako errotuluak edo larrialdietako argibideak.

Lanean, gutun arruntak ezagutzen ditu, hala nola enkarguak, eskariak. Bere lan-esparruko testuen esanahiari antzeman liezaioke. Ohar labur estandarrek ulertzen ditu (adib. «Ez erre»).

Ikasketetan, oinarrizko informazioa ulertzen du, esaterako eskola-ordutegia, eta zenbait baliabide erabil ditzake, era mugatuan bada ere, informazioa lortzeko, esaterako ordenagailuak, ele biko hiztegiak. Maila honetan ikasleak ez dira gauza oraindik jakintzagai bat hizkuntza berrian ikasteko; egokiagoa da hizkuntza bera ikastea.

Entzumena

Jendartean eta bidaian dagoela, maila honetako ikasleak zenbait gauza ulertzen ditu, esaterako, etxeko arau sinpleak (otorduak noiz diren, gelak non dauden, dendetako salneurriak,

medikuaren galdera edo agindu sinpleak, etxea alokatzeak zenbat balio duen, helbide sinpleak leku batera iristeko edo kanpotarrei egiten zaizkien galdera normalak.

Lanean, agindu errazak ulertzen ditu edo telefonozko mezuak, baldin eta egoera ezaguna bada.

Ikasketetan, aurkezpen edo erakustaldi sinple-sinpleak ulertzen ditu, baldin eta diagramekin eta adibideekin lagunduta badaude, beti ere ezagun zaion alorrean. Eskola-ordutegiaz eta egutegiaz ematen zaizkion argibideak ulertzen ditu, edo lanak noiz egin behar diren.

B1 Atalase maila (ALTEko bigarren maila)

ALTEko kideek B2 mailan eskaintzen dituzten azterketek Europako Kontseiluaren «Threshold 90» zehaztapenaren eraginpean daude. Maila honetan, ikasleak eguneroko hainbat egoeratan moldatu behar du. Horrek hizkuntza erabilera jakina eskatzen du, neurri handi batean aurreikusi daitekeen erabilera. Ikasleak aurreko mailan, Waystage edo Tartekoan, soilik oinarritzko puntuak ulertzen bazituen ere, maila honetan hobeto ulertu behar ditu hainbat testu mota. Maila honetan, gertaera hutsak harrapatzeko gai izateaz gain, iritziak, jarrerak, aldarteak edo nahiak ere ulertu behar ditu.

B1 mailan ALTEko kideek eskaintzen dituzten azterketa batzuek xede instituzionalekin neurtzen dute hizkuntza-gaitasuna, adibidez, ikasketetan onartuak izateko edo graduazio-ikastaroen parte bezala.

Ekoizpen-trebetasunak

Mintzamina

Jendartean edo bidaiari dagoela, maila honetako hiztuna gai da dendan gauzak erosteko denariarekin hizketan edo otordua eskatzeko jakitzean. Menuko plateri buruzko galderak egiten badaki, baita beste zerbitzu batzuetan ere (kreditu-txartelaren erabileraz, adibidez). Badaki hoteleko gelaren erreserba telefonoz egiten edota hoteleko egonaldian gerta litezkeen egoeretan moldatzen. Banketxean gerta litezkeen eguneroko egoera batzuetan moldatzen da edota postazerbitzuari buruzko galderak egiteko gai da. Telefonoa hartu eta medikuaren hitzordua eskatzeko gai da eta azalpen sinple bat ematen badaki medikuaren, dentistaren edo botikariaren aurrean. Turista legez, informazio arrunta eskatzen badaki turismo-bulegoetan eta ibilbide gidatu batean funtsezko gaiak ulertzen ditu; galdera sinpleak egiten ere badaki informazioa osatzeko.

Lanean, gaia ezaguna denean, iritziak trukatzeko dituzten lankideekin, mezuak eman edo bezeroak aholkatu berak ezagutzen duen alorrean.

Ikasketetan, galdera sinpleak egiten daki, esaterako, gauzak argitzeko. Gai da mintegi batean parte hartzeko, neurri mugatuan bada ere.

Idazmina

Jendartean edo bidaiari dagoela, gai da honako idazkiak egiteko: ohar laburrak, mezuak, gutun pertsonal sinpleak (narratiboak edo deskriptiboak); esaterako, eskerrak emateko gutunak edo postalak.

Lanean, badaki eskabide-ohar laburrak edo agindu arruntak idazten. Moldatzen da, bilera batean oharrak beretzat hartzen edo errutinazko gutun argi bat idazten, nahiz eta lankideren batek zuzendu behar izan.

Ikasketetan, irakaslearen azalpenetik zenbait gauza idazteko gai da, baldin eta denbora gehigarria ematen bazaio. Oharrak hartzen ditu idazkietatik, nahiz eta hutsak ere izan. Narrazio sinpleak idazteko gai da, baina ez lan akademikoak.

Trebetasun hartzaileak

Irakurmena

Jendartean edo bidaian dagoela, Atalase mailako hiztunak gauza gehienak ulertzen ditu menu arrunt batean, ohiko gutun edo inprimakietan, hotel edo ostatuetoako iragarki eta esku-orrietan. Osasun-produktuen eta janarien etiketa gehienak ulertzen ditu. Botiken edo janarizorroen argibide errazak ulertzen ditu. Gutuneria pertsonala eta promozioak (banketxetakoak etab.) bereizten ditu. Egunkariko artikulua sinpleen esanahiaz jabetzen da; baita bestelako esku-orrietakoa ere (posta-bulegokoak, banketxetakoak).

Lanean, bere lan-alorreko gutun arruntak irakurtzen ditu. Denbora ematen bazaio, gai ezagun bateko txostena irakur lezake. Produktuen argibideak eta deskribapenak ere bere ulermen-esparruan sartzen dira, baldin eta hizkera sinplea bada eta gaia ezaguna.

Ikasketetan, testu luzeak astiro samar irakurtzen ditu seguruenik. Gai ezagunak era grafikoan aurkezten zaizkionean, ongi ulertzen ditu, baldin eta testu luzerik ez badago. Testuliburuetatik edo artikuluetatik informazioa atera lezake, baldin eta aurkezpena sinplea bada eta aski denbora badu laguntza-materialak edo hiztegia kontsultatzeko.

Entzumena

Jendartean edo bidaian dagoela, ohiko elkarrizketak eramateko gai da, gaiak ezagunak direnean eta hoteleko egonaldian gerta litezkeen ohiko egoeretan ere moldatzen da. Ibilbide turistiko batean, azalpenaren nondik norako nagusia ulertzen du, bai eta telebistako programa baten esanahi nagusia edo telefono-dei sinple bat ere, gaia ezaguna eta aurreikusteko modukoa bada.

Lanean, ohiko aginduak ulertzen ditu eta baita bisitarien eskari normalak ere, esaterako taxi bati deitzeko. Iritzi-truke batean, bere iritzia ematen badaki, gaia ezaguna denean.

Ikasketetan, irakaslearen azalpenaren zati batzuk ulertzen ditu eta, neurri batean, mintegi batean parte hartzeko gai da, mintegi hori jatorrizko hiztunak ez direnentzat ere irekia bada. Irakaslearen aginduak edo hark ezarritako lanak ulertzeko gai da.

B2 Maila Aurreratua (ALTEko hirugarren maila)

Maila hau erdibideko gaitasun-maila dela esan genezake. Hiztunak hizkuntzaren egitura nagusiak erabiltzen jakin behar du gutxienezko segurtasunarekin. Hiztegi zabal samarra ezagutu behar du eta komunikazio-estrategiak erabili behar ditu egoera desberdinetan. Ahozko hizkuntza ulertu behar du, gauza puntualetatik haratago. Testu batean, puntu nagusia eta bi-

garren mailakoak bereizten jakin behar du, gai nagusia eta xehetasunak. Zenbait motatako idazkiak ekoizten jakin behar du, argumentua garatzen, gertaerak deskribatzen edo kontatzen. Maila honek askatasun-neurri bat ematen dio ikasleari hizkuntza hainbat egoeratan erabiltzeko. Ustekabeko egoeretan moldatzeko malgutasuna behar du, esaldi laburrez eta esamoldeez haratago. Gero eta hobeto ezagutzen ditu hizkuntza-erregistro desberdinak, konbentzio eta kortesia-arauak, hizkuntzaren formaltasun-neurriak.

Maila honetako azterketak ikasleak bulego-lana egin dezakeela frogatzeko edo ikastaro ez-akademiko bat jasotzeko gai direla frogatzeko erabili izan dira. Maila honetako ikasleak hainbat lan egin ditzake: bulegari, idazkari, administrari... edo beste zenbait alorretan, esate baterako, turismoan.

ekoizpen-trebetasunak

Mintzamina

Jendartean edo bidaiari dagoela, maila honetako hiztuna gai da hainbat egoeratan moldatzeko: dendan, jatetxean, hotelean... Esaterako, dirua itzultzeko eskatzen daki edo gaizki dagoen zerbait aldatzeko, zerbitzuarekin gustura dagoen ala ez adierazten. Orobat, medikuarenean, banketxean, posta-zerbitzuan edo geltokian moldatzeko gai da. Elkarrizketan, hainbat gai uki ditzake eta iritzia eman neurri batean. Turista legez, informazio baten aurrean edo ibilbide gidatuan, badaki argibide gehiago eskatzen. Berak, bere aldetik, ingurua erakuts diezaieke bisitariei, lekuak deskribatu eta galderei erantzun.

Lanean, gaia ezaguna bada, informazio xehea emateko gai da, betebeharrak adierazteko eta, neurri batean, bileretan parte hartzeko ere. Mezuak jaso eta transmititu ditzake, nahiz eta zailtasunak izan mezua konplexua bada. Negoziaketa sinpleak ere egin ditzake, esate baterako, prezioetan edo banaketa kontuetan.

Ikasketetan, galderak egiteko gai da klaseko azalpenetan edo aurkezpenetan, baldin eta gaia ezaguna edo aurreikusteko modukoa bada, nahiz eta zailtasunak izan. Gai da azalpenak emateko gai sinple eta ezagunez. Mintegietan ere parte har dezake, zailtasunekin bada ere.

Idazmena

Jendartean edo bidaiari dagoela, maila honetako hiztunak badaki ostatu hartzeko kontuak eta ingurukoak gutunez adierazten; gutun pertsonalak ere idazten ditu muga batzuen barnean.

Lanean, hainbat dokumentu idazteko gai da, baina jatorrizko hitzunen batek zuzendu behar dizkio, baldin eta zehaztasuna eta erregistroa zaindu behar badira. Deskribapena edo informazio xehea ematen duten testuak idazteko gai da, esaterako produktu edo zerbitzu bati buruz, baldin eta gaia lanekoa eta ezaguna bada. Orobat eskaerak ere idazten badaki, gai ezagunen inguruan. Mezuak hartu eta transmititzen badaki, baina zailtasunak ditu luzeak edo konplexuak direnean. Diktaketa ere jaso dezake, baldin eta astiro hitz egiten badiote eta gauzak egiaztatzeko aukera badauka.

Ikasketetan, apunteak hartzeko gai da klasean edo mintegian, baldin eta berrikusketa-saioak badira, baina, denbora gehigarriak ematen ez bazaio, zailtasunak izan ditzake. Idazlanak ere

egiten ditu, bere komunikazio-gaitasunen erakusgarri edo saiakuntzen txostenak, egindako lanaren oinarritzko ulermena erakutsiz.

Trebetasun hartzaileak

Irakurmena

Jendartean edo bidaian dagoela, errotuluak edo abisuak baino luzeagoko testuak irakurtzeko gai da, izan ere, testu mota horiek beheragoko bi mailetan menperatu behar baitira. Ohiko gutunak edo egunkariko eta aldizkariko artikulua sinpleetatik haratago joan behar du. Hainbat gairi buruz irakurtzen daki, bere interesekoak edo fikziozkoak. Eguneroko egoeretan, adibidez, jattetxean, erosketak egitean edo zerbitzuak erabiltzean (banketxeak etab.) egoki irakurtzen daki, hizkera espezializatua ez bada (esaterako, lege-terminoak alokairu-kontratueta).

Lanean, ohiko gutunak ulertzen ditu, baita ohiz kanpoko hainbat gutunen eduki nagusia ere. Hala ere, egoera konplexuek edo estandarrak ez diren hizkerek zailtasunak sortzen dizkiote. Txosten eta artikulua laburrak ere ulertzen ditu, gaiak ezagunak direnean; eta gai ez hain ezagunekin ere esanahi nagusia harrapatzen du, baina, informazioa garbi-garbi adierazia ez badago, gaitz-ulertuak izango ditu seguruenik. Bere lan-esparruko jarraibideak edo produktuen deskribapenak ulertzen ditu, baina gai teorikoagoetan, lanekoak barne (adib. txosten teknikoak), zentzu orokorra bakarrik harrapatzen du, hiztegiak edo ez baditu eskura behinik behin.

Maila honetan, hiztuna gai da seguruenik akademikoak ez diren ikastaroak jarraitzeko. Klase emankizunak, aurkezpenak, erakustaldiak jarraitzen ditu, gaia eta testuingurua ezagunak direnean, baina zailtasunak izan ditzake arrazoibide abstraktuekin. Testuliburu eta artikulua sinpleak irakurtzeko gai da, baina ez du kurtso akademiko bat jarraitzeko behar den irakurmen-abiadurarik.

Entzumena

Jendartean edo bidaian dagoela, hainbat elkarriketa informal jarraitzen ditu, gaiak ezagunak direnean, adibidez, esperientzia pertsonalak, lana edo eguneroko gertaerak. Osasun-aholku normalak ulertzen ditu. Telebista-programa gehienak ulertzen ditu, ikusizko euskarriak lagunduta, eta irrati-saioen puntu garrantzikoak harrapatzen ditu. Ibilaldi gidatu batean, galderak egiteko eta erantzuteko behar den ulermen-maila badu.

Lanean, aurkezpenak eta erakustaldiak jarraitzen ditu, baldin eta gauza fisikoak (produktu bat, esaterako) ikusgai badaude eta berbaldia haiekin erlaziona badezake.

Ikasketetan, klase-emankizun baten esanahi nagusia ulertzen du, gaia aurreikusteko modukoa denean.

C1 Gaitasun operatibo eraginkorra (ALTEko laugarren maila)

Maila honetan hiztuna gai da hizkuntza-egiturak erraz eta jarioz erabiltzeko. Hizkuntza-aren eta kulturaren arteko erlazioez jabetzen da eta erregistroen garrantzia ere ezagutzen du. Hortaz, puntu bateraino, badaki egoera sozial batzuetan hizkera egokitzen, iritziak adierazten

eta eztabaidetan parte hartzen, kulturalki era onargarrian. Bere intereseko irakurketak egiten ditu, bai fikziozko testuak eta bai gertaerazkoak. Era berean, hainbat motatako testu idatziak egiten ditu, esate baterako, formaltasun maila desberdineko gutunak. Hizkuntza sormenez eta malgu erabiltzen daki, ustekabeko egoerei ere egoki erantzuteko moduan, aski luzeak eta konplexuak diren berbaldiak eginez.

Eguneroko egoera arruntetan aurki daitezkeen testu idatziak zein ahozkoak ederki kudeatzen ditu, C1 baino beheragokoak baitira. Hala ere, zenbait egoera zailetan, hizkuntza maila hau beharrezkoa da, esaterako ostatu hartzeko kontuetan gerta litezkeen egoera konplexuetan. Maila honetako hitzuna jendarteko hainbat kontaktu mota izateko gai da.

C1eko azterketak kudeaketa-lanak egiteko edo bestelako maila profesionalean lan egiteko behar den mailaren frogagiri bezala erabili izan dira, edota unibertsitate mailako kurtso akademikoak egiteko behar den mailaren frogagiri gisa.

Ekoiizpen-trebetasunak

Mintzamena

Jendartean edo bidaian dagoela, maila honetako hitzuna arazoak izateko mailatik gora dago, alegia, eguneroko bizimoduan (erosketetan, jatetxeetan, banketxeetan edo hoteletan) izan litezkeen arazok erraz gaindi litzake. Elkarrizketa informal luzeetan parte hartzeko gai da. Baita eztabaida abstraktuetan edo kulturaletan ere, jarioz eta adierazpide-sorta zabala erabiliz. Esanahiaren edo iritzien ñabardurak ere harrapatzen ditu, nahiz eta zailtasunak izan gai konplexu edo delikatuetan. Gaitasun-maila honen jabe delarik, hitzun horrek jendea artatu lezake tratu sozialean edo konbidatu moduan artatua izan. Era aktiboan parte har lezake bizitza kulturean eta horrekin gozatu ere.

Lanean, gauzak argudiatzeko gai da, gogatzeko moduan; baita bere arloaz edo ardurez kanpoko galderak egiteko ere. Bileretan edo mintegian parte har lezake, bere arloko ekarpenak eginez, eta aurkezpen edo erakustaldiak ere egiteko gai da. Telefonoa erabiltzen du negozio-kontuetarako.

Ikasketetan, gai ezagunen aurkezpena egiten badaki, baina zailtasunak izan ditzake gai konplexuak azaltzeko eta garatzeko, edo ustekabeko galderak erantzuterakoan. Mintegi batean azalpenak eman ditzake eta, neurri bateraino, bere iritzia justifikatu, baina agian ez da moldatuko gauzak frogatzen edo galdera gaiztoei erantzuten.

Idazmena

Jendartean edo bidaian dagoela, gutun pertsonalak idazten daki: oso gauza konplexuak azaltzerakoan bakarrik izango ditu zailtasunak. Gutun-mota arruntenak idazteko gai da, adibidez, egunkari baterako gutuna.

Lanean, ohiko eskariak kudea ditzake, esaterako, zerbitzuak eta ondasunak, baina laguntza behar lezake, egoerak kontu handia eta leuntasuna eskatzen duenean. Diktaketa edo oharrak hartzen badaki, baldin eta gaia oso konplexua edo delikatua ez bada. Mota askotako gutunak idazteko gai da, adibidez, galderak, kexuak, lan-eskariak.

Ikasketetan, klasean edo mintegian oharrak hartzeko gai da, gero berriro idazteko edo berrikusteko balioko diotenak. Orobat, badaki oharrak hartzen idatzizko iturrietatik eta idazlanak idazten, nahiz eta gramatika-, hiztegi- edo estilo-akatsak izan ditzakeen. Era berean, saiakuntza baten narrazioa egoki idazten badaki, baina, noizean behin, akatsen bat izan lezake eta ondorioak agian ez ditu erarik egokienean oinarritzen.

Trebetasun hartzaileak

Irakurmena

Jendartean eta bidaian dagoela, maila honetako hiztuna gai da aldizkarietako edo egunkarietako artikuluak ulertzeko. Hala ere, kontzeptu eta argumentu konplexuekin edota umorearekin zailtasun batzuk izan ditzake.

Lanean, gehienetan behinik behin, aginduak, artikuluak edo txostenak ulertzen ditu, gaia lan-arlokoa bada eta kontzeptu konplexuegirik edo hiztegi berezietuegirik erabiltzen ez bada.

Ikasketetan, bere arloko irakurketak ez dio zailtasunik ekartzen: soilik hizkuntza abstraktua edo metaforikoa denean edo alusio kulturalak sarri agertzen badira, izan dezake zailtasunik. Nolanahi ere, hiztunak zailtasunak ditu kurtso akademiko batek eskatzen duen irakurgai multzoaz jabetzeko, eta agian ezin izango du gradu-ondoko ikasketarik aurrera eramanean.

Entzumena

Jendartean edo bidaian dagoela, C1 mailako hiztuna ongi moldatzen da eguneroko bizitzan. Xehetasunak ere, adibidez ostatu hartzeko kontuak edo alokairu-kontratuaren ingurukoak, ulertzeko arazorik ez du. Ulermen-maila nahikoa du tratu sozialean jendea artatzeko edo artatua izateko. Orobat elkarrizketa informal askotan parte hartzeko gaitasuna badu. Telebistan, irratian, antzerkian edo filmetan entzuten duena ulertzen du neurri handi batean, baina argumentu konplexuek ihes egingo diote agian.

Laneko batzarretan edo bileretan, bere arloan esaten den gehien-gehiena ulertzen du. Argudioak ere ulertzen ditu, non eta oso abstraktuak edo konplexuak ez diren.

Ikasketetan, klase-emankizunean, aurkezpenetan, erakustaldietan edo mintegietan esaten den gehien-gehiena ulertzen du. Nolanahi dela, zailtasunak izan ditzake zenbait kausa direla medio: azentu arrotza, kultura-alusioak, txantxak, hizketa-gai ezezagunak edo zailak, lagunarteko hizketa.

C2 Menderatze maila (ALTEko bosgarren maila)

Maila honetako hiztunaren gaitasuna oso hurbil dago jatorrizko hiztun heziarenetik. Gai da hizkuntza era desberdin askotan erabiltzeko, kulturalki era egokian. Maila honetako hiztunak badaki bere hizkuntza-gaitasuna hobetzen hiztegia zabalduz, estiloa hobetuz, erregistroa finduz eta ez hainbeste gramatika-arlo berriak ikasiz. Bere gaitasun-mailak prentsa eta beste-

lako komunikabideak eskura-eskura jartzen dizkio, baita bestelako kultura-produktu batzuk ere, hala nola, antzerkia, zinema edo literatura.

Maila hau gainditzea goi-mailako ikasketa akademikoak egiteko ahalmenarekin lotu izan da. Askotan, azterketa horiek eduki kultural edo akademikoak ere sartu ohi dituzte, sarri aukerako osagai gisa.

Ekoiizpen-trebetasunak

Mintzamena

Jendartean edo bidaian dagoela, maila honetako hiztuna aise moldatzen da eguneroko egoeretan, baita gai eta eduki desberdinetako elkarrizketetan ere. Hutsuneak, bai ulermen-mailakoak edo hizkeraren egokitasunean, txikiak izan ohi dira normalean, eta gaitz-ulertuak konpontzeko estrategiak baditu. Bestalde, telefonozko elkarrizketak eramaten badaki jende ezagunarekin, hainbat eta hainbat gairi buruz.

Lanean, eskuartean dituen kasuak era eraginkorrean argudiatzen daki, eskaerak justifikatuz eta premiak garbi adieraziz. Errutinazko eta errutinaz kanpoko egoera asko kudeatzeko gai da, bai lagun arteko harremanetan eta bai beste kontaktuekin. Batzarretan bete-betean parte har lezake eztabaidetan. Termino ezezagunak erabiltzen badira, galde egin lezake edo hutsune hori bete, jatorrizko hiztun batek egiten duen gisa.

Ikasketetan, maila honetako hiztuna aurkezpenak edo erakustaldiak egiteko gai da eta egiten dizkioten galderei edo kritikei erantzuteko ere ongi moldatzen da; halere, gai teoriko zailekin oztupoak izan ditzake. Mintegietan edo bileretan parte hartzeko gai da, argudioak adieraziz eta desadostasunak azalduz inor mindu gabe.

Idazmena

Jendartean edo bidaian dagoela, idazketa mota normal guztiak menperatuta egon behar dute maila hau hasten denerako.

Lanean, maila honetako hiztuna errutinazko eta errutinaz kanpoko egoera asko kudeatzeko gai da, bai lagun arteko harremanetan eta bai beste kontaktuekin. Diktaketan oharrak hartzeko gai da, batez ere bere lan-arloan, baina agian hiztegia erabili beherako du idazkera kontsultatzeko, jatorrizko hiztunek egiten duten moduan. Batzarretan, ohar zehatzak hartzeko gai da, eztabaida jarraitzen duen bitartean eta berak ere parte hartzen duelarik. Gutuneria espezializatua ere ulertzeko gai da eta baita laneko edozein gutun mota idazteko ere. Txostenak idazten badaki, jatorrizko hiztun batek baino askoz denbora gehiago behar ez duelarik. Akatsak, gainera, noizean behin bakarrik egiten ditu eta txikiak izan ohi dira. Jarraibideak ere idazten badaki, akatsak egiteko arrisku txikia duelarik, baita gauza konplexuak edo kontuz tratatu beharrekoak tartean direnean ere.

Ikasketetan, ohar baliagarriak hartzen ditu testuetatik eta idazlanak egiten ditu, noizean behingo akatsak bakarrik dituelarik hiztegian edo gramatikan. Saiakuntzen kontaketa idazteko gai da, aurkezpen- eta estilo-konbentzioak zainduz.

Trebetasun hartzaileak

Irakurmena

Jendartean eta bidaian dagoela, maila honetako hiztuna komunikabideetako alor guztietan moldatzen da, gaitz-ulertuak izateko arrisku txikiarekin.

Lanean, gutuneria ulertzen du, nahiz eta alor espezializatuak tartean izan. Txostenak edo artikulua ere guztiz ulergarri zaizkio, nahiz eta zailtasunen bat izateko aukera izan oso puntu konplexu edo teknikoetan.

Ikasketetan, iturri idatziak erabiltzen daki modu eraginkorrean. Testuak irakurtzerakoan, abiadura oraindik ez da handia gradu-ondoko ikasketa-mailetarako, eta erreferentzia kultural lausok interferi lezakete bere ulermena. Informazio-iturriak arakatzeko gai da; materialen erabilgarritasuna baloratzen daki eta baita hiztegiak modu eraginkorrean erabiltzen ere.

Entzumena

Jendartean eta bidaian dagoela, maila honetako hiztunak komunikabideetan aurki litekeen gehien-gehiena ulertzen du.

Lanean, aurkezpenak, erakustaldiak eta abar jarraitzen ditu eta zailtasunak baditu, informazio teoriko konplexuetan izango da, jatorrizko hiztun batek ere izan ditzakeen moduan.

Ikasketetan, klase-emankizunak, aurkezpenak edo erakustaldiak ulertzen ditu, nahiz eta txantxek, zeharkako aipamenek edo azentu arrotzek zailtasunak eragin.

ALTEko beste proiektu batzuk

Erreferentzia Markoa finkatzeaz gain, bestelako azterlan batzuetan ere lan egin dute ALTEko kideek, gorago aipatu diren helburuekin lotuta. Proiektuetariko batzuk Europako Batzordearen diru-laguntza jaso dute, Lingua Proiektuaren bidez. Hona hemen batzuk:

Edukien analisirako kontrol-zerrendak

Proiektu honek zerikusia du azterketa-edukiaren deskribapenarekin. Era berean, tresna bat garatu da zenbait hizkuntzatariko azterketa-materialak konparatzeko. Tresna honek bi deskribapen-maila eskaintzen ditu:

1. Kontrol-zerrenda labur bat, azterketaren ezaugarri nagusiak balioesteko.
2. Kontrol-zerrenda xeheago bat, galdera-sorten berariazko deskribapena edo zenbait xedetarako erabiltzen diren atazak kontuan hartzen dituen.

Item-egilearen gida

Proiektu honekin azterketa-materialak egiten dituztenentzako gida bat egin nahi izan da. Gida-liburu hori ALTEko hizkuntzetariko batzuetara itzuli da. Ikastaro baten oinarri gisa era-

bil liteke edo norberak aztertzeko materiala izateko ere egokitu liteke. Arlo hauek ukitzen ditu: hizkuntza-trebetasunen ereduak, azterketa osatzeko prozedura, item motak, zuzenketa eta puntuaketa.

Trebetasunetan oinarritutako gaitasun-eskalak

Trebetasunetan oinarritutako gaitasun-eskalak, edo «can-do» (gai izan) azalpenak garatea da proiektu honen xedea, erreferentzia markoaren maila bakoitzerako. Azalpen-zerrenda horietan, ikasle bat egoera-tipo batzuetan zer egiteko gai den deskribatzen da, mailaz maila. A1etik hasi eta C2rainokoak dira maila horiek eta Europako Erreferentzia Markoan finkatzen diren arloetan bilduta daude:

- Gizartea eta Turismoa (arlo publikoa eta pertsonala)
- Lanpostua (lan-arloa)
- Ikasketak (hezkuntza-arloa)

Kategoria horietariko bakoitza alor txikiagoetan banaturik dago, behar diren trebetasunak zehaztuz (mintzarena, entzumena, irakurmena, idazmena). Proiektu honek azterketan parte hartzen dutenen arteko komunikazioa (irakasleak, azterketariak, enplegatzaileak...) bultzatu nahi du, eta espezialista ez direnek azterketaz egiten duten interpretazioari erreparatzen dio.

Europako Kontseilua: Europako Erreferentzia Marko Bateratua hizkuntzen ikaskuntza, irakaskuntza eta ebaluaziorako

Europako Kontseiluaren *Hizkuntzen ikaskuntza, irakaskuntza eta ebaluaziorako Europako Erreferentzia Marko Bateratua* izeneko proiektua beste proiektu zabalago baten zatia izan zen: *Language Learning for European Citizenship* (1989-1996).

ALTEko kideek Erreferentzia Markoa prestatzeko lanean parte hartu dute, fase desberdinetan. Europako Kontseiluak ALTEri enkargua eman zion dokumentu gehigarri bat osatzeko, azterketen langintzan dabilen jendearentzat. Dokumentu horren izenburua «User's Guide for Examiners» da. Lan hori baliagarri izan zen beste proiektu baterako: The Item writer Guidelines Project (Item-egilearen gida).

Europako Erreferentzia Marko Bateratuaren hainbat alderdik bere eragina izan dute jadanik ALTEko kideek beren azterketak deskribatzeko erabiltzen duten moduan. Bereziki, alorren xehetasunetan eta jarduera komunikatiboetan. Zentzu komunikatibo honetan, hiztunen komunikazio-gaitasuna aktibatu egiten da hainbat hizkuntza-ariketaren bidez, arloetan kontestualizaturik. Lau arlo aipatu ohi dira: arlo pertsonala, arlo publikoa, lan-arloa eta hezkuntza-arloa. Aldi berean, komunikazio-jarduerak ere honela sailka daitezke: ekoizpen-jarduerak, jarduera hartzaileak, elkarreraginezko jarduerak eta bitartekotza-jarduerak.

- Ekoizpenak mintzamen-jarduerak hartzen ditu bere baitan, hala nola adierazpen publikoak egitea edota abestea; eta idatziari lotzen bagatzaizkio, sormenezko testuak idaztea edo inprimakiak betetzea.

- Jarduera hartzaileak entzumena eta irakurmena dira, xede bereziak kontuan hartuta, adibidez, gaiaren funtsa ulertzeko entzutea edo irakurtzea, edo informazio jakin bat aurkitzeko, xehetasunak bilatzeko etab.
- Elkarreraginezko jarduerak ahozkoak eta idatzizkoak izan daitezke. Hitzez, esaterako, elkarrizketa edo eztabaida formaletatik hasi eta elkarrizketa informaletarainoko tartea dugu. Idatziz, hor dugu hainbat truke mota, posta, zirkularrak, faxak, gutunak, e-mailak...
- Bitartekotza-jarduerak, azkenik, hainbat gauza hartzen ditu: itzulpenak, interpretaritza, laburbiltzeak edo parafrasiak ulermena errazteko etab.

Lan hau bat dator ALTEren proiektuekin, trebetasunetan oinarritutako gaitasun-eskalak egiteko. Bide beretik doaz ALTEren ahaleginak, azterketariak maila bakoitzean zer egiteko «gai» diren deskribatze aldera.

1 A parametroa

Item-erantzunaren teoriako parametroa. Itemaren diskriminazioarekin du zerikusia.

Ikus: item-erantzunaren teoria (IRT)

Bibliografia: Bachman, 1990, 204. or.

- en** a-parameter
- fr** paramètre-A
- es** parámetro A
- ca** paràmetre A

2 ahalmena

Zerbit egiteko trebetasuna edo adimen-ezaugarria.

Konparatu: gaitasuna

Bibliografia: Bachman, 1990, 16. eta 19. or.

- en** ability
- fr** capacité
- es** capacidad
- ca** capacitat

3 ahalmen-eskala

Item-erantzunaren teorian, tarte berdinak dituen eskala bat da; bertan koka daitezke pertsonen ahalmena eta probaren zailtasuna. Theta eskala ere deitzen zaio.

Bibliografia: Bachman, 1990, 345. or.

- en** ability scale
- fr** échelle de capacité
- es** escala de capacidad
- ca** escala de capacitat

4 ahalmen-proba

Proba mota honetan azterketariak behar adina denbora izaten dute proba bukatzeko, baina zenbait ariketa edo galdera aski zailak dira eta ez da probablea azterketari gehienek galdera guztiei zuzen erantzutea.

Konparatu: lastertasun-proba

- en** power test
- fr** test de puissance intellectuelle
- es** prueba de potencial
- ca** prova de capacitat

5 ahozko elkarrizketa

Azterketariaren mintzamina elkarrizketa bidez ebaluatzen da sarri. Elkarrizketa erabat librea izan liteke: azterketaria(k) alde batetik eta aztertzailea(k) bestetik. Edota oso elkarrizketa egituratua ere izan liteke, ahozko hainbat ariketarekin.

- en** oral interview
- fr** entretien oral
- es** entrevista oral
- ca** entrevista oral

6 ahozko gaitasuna

Hizkuntza batean hitz egiteko gaitasuna.

- en** oral proficiency
- fr** compétence orale
- es** competencia oral
- ca** proficiència oral

7 ahuldura-zuzenketa

Aldagai bi edo gehiagoren korrelazioa kalkulatzeko metodoa, aldagaien artean fidagarritasun diferentziarik ez denean.

Bibliografia: Guilford & Fruchter, 1981, 450-453. or.; Hatch & Lazaraton, 1990, 444-445. or.

- en** correction for attenuation
- fr** correction d'atténuation
- es** corrección de la atenuación
- ca** correcció per atenuació

8 aingura-itea

Proba bitan edo gehiagotan sartutako itema. Aingura-itea ezaugarriak alde aurretik ezagunak dira. Azterketa berri batean jartzen direnean, zenbait argibide ematen digute azterketa horretaz eta proba egin duten azterketariez. Horrela, esaterako, azterketa berria NEURKETA-ESKALA batean kalibra daiteke.

Konparatu: aingura-proba

Ikus: kalibrazioa

- en** anchor item
- fr** item d'ancrage
- es** ítem de anclaje
- ca** ítem àncora

9 aingura-proba

Proba hauek neurtze-ezaugarri ezagunak dituzte. Beste proba batekin batera pasatzen dira. Aingura-probaren emaitzek informazioa ematen digute beste probari buruz eta proba biak egin dituzten azterketariei buruz.

- en** anchor test
- fr** test d'ancrage
- es** prueba de anclaje
- ca** prova d'ancoratge

10 aitorpena

Erakunde batek ziurtagiri edo kualifikazio jakin bat formalki onartzea xede berezi baterako, adibidez graduatu-ondoko ikastaro baterako.

- en** recognition
- fr** reconnaissance
- es** reconocimiento
- ca** reconeixement

11 akatsak bilatzeko ariketa

Ariketa honetan testua aztertu behar izaten da, akats mota jakin baten bila, esaterako, egiturazko edo ortografiazko akatsen bila. Batzuetan, akatsak bilatzeaz gain forma zuzena ere eman behar izaten da.

- en** proof reading task
- fr** correction sur épreuve
- es** actividad de detección de errores
- ca** tasca de correcció

12 alborapena

Neurketa-errore batek banaketa sistematikoa duenean, alborapena dagoela esan genezake. Proba edo item bat alboratua izango da bere ezaugarriren batek azterketari multzo bati mesede edo kalte egiten dionean, baldin eta ezaugarri hori garrantzizkoa ez bada neurtu nahi den horretarako. Alborapenaren jatorria hainbat ezaugarriekin lotuta egon daiteke: sexuarekin, adinarekin, kulturarekin etab.

Bibliografia: Bachman, 1990, 271-279. or.; Crocker & Algina, 1986, 12 eta 16 kap.

- en** bias
- fr** biais
- es** sesgo
- ca** biaix

13 aldagai askea

Ikerketan, mendeko aldagaiarekin zerikusia izan dezakeen aldagaia edota hartan eragina izan dezakeena. Adibidez, azterketariak proba batean lortutako puntuazioak (aldagai askea) erabil litezke lantokian izango duten arrakasta (mendeko aldagaia) pronostikatzeko.

Konparatu: mendeko aldagaia

Ikus: aldagaia

Bibliografia: Hatch & Lazaraton, 1991, 64. or.

- en** independent variable
- fr** variable indépendante
- es** variable independiente
- ca** variable independent

14 aldagaia

a) Puntu jakin bati buruzko behaketa multzoari ematen zaion izena. Puntu jakin hori izan liteke sexua, adina, probaren puntuazioa...

b) Diseinu esperimental batean edo estatistika-analisi batean, balio desberdinak har ditzakeen elementua. Adibidez, hizkuntzen ebaluazioan, ondoko hauek intereseko aldagaiak izan litezke: itemen zailtasuna, azterketariaren sexua eta adina etab.

- en** variable
- fr** variable
- es** variable
- ca** variable

15 alderdi anitzeko Rasch eredua

Rasch ereduaren hedapena. Erantzun-probabilitateak modelatu egiten dira zenbait alderdi konbinatuz eta gehituz. Esate baterako, idazlan bateko produkzioa modelatu egin liteke, ariketaren zailtasuna eta aztertzaileraren gogortasuna batera islatzeko. FACETS programak, esaterako, alderdi anitzeko Rasch eredua

Ikus: Rasch eredua

Bibliografia: Linacre, J.M., 1989

- en** many-facet Rasch model
- fr** modèle multi-facettes de Rasch
- es** modelo Rasch de facetas múltiples
- ca** model de Rasch multifaceta

16 alderdi anitzeko Rasch eredua (MFRM)

Rasch eredu basikoaren hedapena da. Item-zailtasuna edo azterketariaren ahalmena zenbait alderditan zatitzen dira; horrela, alderdi horien datuak erabili ahal izango ditugu azterketariaren puntuazioak esplikatzen. Esate baterako, zuzentzailearen gogortasunak lagun lezake idazlanetan gertatu diren puntuazioak esplikatzen. Kasu honetan, azterketariaren puntuazioak hiru gauza hauekin azaltzen dira: azterketariaren ahalmena, atzaren zailtasuna eta ebaluatzailearen gogortasuna. Horrela, ebaluatzailearen gogortasunak duen eragina elimina dezakegu azterketariaren azken puntuazioetatik.

- en** many-facet Rasch measurement (MFRM)

17 alfa koefizientea

Fidagarritasunaren estimazioa, probaren barne-kontsistentziaren bidez. Balioei dagokienez, 0 eta 1 arteko balioak har ditzake. Aukera anitzeko galdekizunetan erabiltzen da maiz, item dikotomikoekin baino gehiago; baina bietarako erabil daiteke.

Konparatu: Kuder-Richardson

Ikus: barne-kontsistentzia

Bibliografia: Henning 1987, 84. or.

- en** alpha (alpha coefficient)
- fr** alpha (coefficient alpha)
- es** alfa (coeficiente alfa)
- ca** alfa (coeficient alfa)

18 amaierako proba

Proba edo neurketa hau ikastaro baten amaieran aplikatzen da. Ikastaro-hasieran egindako probaren emaitzekin konparatuz gero, ikastaroaren eraginkortasuna ikus liteke. Azken azterketa ere deitzen zaio.

Konparatu: hasierako proba

- en** post-test
- fr** post-test
- es** prueba final
- ca** prova final

19 ANCOVA

Bariantza-analisi mota honen bidez aldagai nahasgarriak

(beste aldagai baten eragina estaltzen dutenak, alegia) beste batengan duten efektua azter daiteke, azken aldagai honen eragina isolatzeko.

Ikus: ANOVA

Bibliografia: Hatch & Lazaraton, 1991, 387. or.

en ANCOVA
fr ANCOVA
es ANCOVA
ca ANCOVA

20 ANOVA

Teknika estatistiko honen bidez populazio batzuen batez besteko puntuazioak aztertzen dira, ea estatistikoki diferentzia esanguratsurik dagoen ikusteko. Multzo bakoitzaren barneko bariabilitatea behatzen da, eta baita multzoen batez bestekoen arteko bariabilitatea ere.

Bibliografia: Hatch & Lazaraton, 1991, 308-312. or.

en ANOVA
fr ANOVA
es ANOVA
ca ANOVA

21 aprobe txamendu-proba

Proba mota hau xede berezi baterako landuta dago: ikastaro batean edo testuliburu bat ikasten ibili ondoren, azterketariak lortu duen ezagutza-maila neurtzeko. Alegia, programa baten arabera proba da. Errendimendu-proba ere deitzen zaio.

en achievement test
fr test de connaissances
es prueba de aprovechamiento
ca prova d'assoliment

22 aptitude-proba

Proba mota hau helburu jakin baterako diseinatua dago: azterkariak ikaste-arlo batean arrakasta izateko izan ditzakeen aukerak aurreikusteko; esate baterako, atzerri-hizkuntza bat ikasterakoan.

*Bibliografia: Henning 1987, 6. or.
Ebel & Frisbie, 1991, 339. or.*

en aptitude test
fr test d'aptitude
es prueba de aptitud
ca prova d'aptitud

23 argibideak

Ikus "ariketaren argibideak".

en rubric
fr consigne
es instrucciones
ca rúbrica

24 argibideak

Azterketariei ematen zaizkien azalpen nagusiak, eskuarki erantzun-orriaren edo azterketaren lehen orrian. Esate baterako, azterketak zenbat irauten duen, zenbat ariketa diren, erantzunak non eman behar diren etab.

Konparatu: ariketaren argibideak

en instructions
fr instructions
es instrucciones generales
ca instruccions

25 ariketa

Ariketa proba baten zatia da, baina zati horri erantzutea galdera simple edo diskretu bati erantzutea baino lan konplexuagoa da. Honelakoak dira idazlanak, edo ahozko ariketak edo nolabaiteko lotura duten galdera-sortak, adibidez irakurgai bat aukera anitzeko galdera batzuekin. Ataza ere deitu izan zaio.

en task
fr tâche
es actividad
ca tasca

26 ariketa mota

Ariketei izena jartzerakoan, izen deskriptiboak bilatzen dira: neurtu nahi denarekin dute zerikusia, edota bere formarekin. Adibidez, aukera anitzeko irakurmena, idazlan gidatua etab.

en task type
fr type de tâche
es tipo de actividad
ca tipus de tasca

27 ariketaren argibideak

Azterketariei ematen zaizkien argibideak, probaren ariketa batean edo arlo batean beren erantzunak

Konparatu: argibideak

en rubric
fr consigne
es instrucciones específicas
ca rúbrica

28 arloa

Edukiaren edota gaitasunaren eremu zehatza. Berariazko ariketa baten bidez edo azterketa-zati baten bidez aztertzen da.

Bibliografia: Bachman, 1990, 244-246. or.

en domain
fr domaine
es dominio
ca àmbit

29 arloan oinarritutako proba

Proba-klase honetan emaitzak berariazko gaitasun edo eduki-arlo batekin erlazionaturik interpretatzen dira.

Konparatu: irizpidean oinarritutako proba, norman oinarritutako proba

en domain-referenced test
fr test référé à un domaine
es prueba referida a un dominio
ca prova referida a l'ámbit

30 arrazoi-eskala

Eskala honetan egiazko zeroa badago, eta jarraiko bi punturen arteko distantzia berdina da eskala osoan.

Adibidez, altuera: 2 metro neurtzen duen pertsona metro bat neurtzen duenaren bikoitza da.

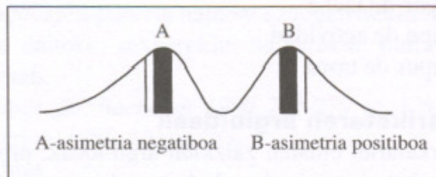
Konparatu: kategoriala-eskala, tarte-eskala, eskala ordinala

Bibliografia: Crocker & Algina, 1986, 48-49. or.

en ratio scale
fr échelle de rapport
es escala de razón
ca escala de raó

31 asimetria

Banaketa estatistiko batzuen ezaugarria: kurbaren gaina erditik eskuin aldera dagoenean, asimetria negatiboa da; ezker aldera dagoenean, asimetria positiboa.

Ikus: banaketa normala

Bibliografia: Hatch & Lazaraton, 1991, 165. or.

en skew
fr distribution symétrique
es asimetría
ca asimetria

32 atala

Azterketa baten osagaia, gehienetan proba independente gisakoa, berezko argibideekin eta denbora-mugarekin.

Atalak trebetasunetan oinarritu ohi dira, eta Entzumena edo Idazlana bezalako izenak hartzen dituzte. Azpiproba ere deitzen zaie.

Konparatu: azpiproba

Ikus: zatia

en component
fr composante
es apartado
ca component

33 atalase-maila

Atzerri hizkuntzetarako diseinatu zen oinarritzko gaitasun-

maila bat da. Maila honen zehaztapena hizkuntza-funtzioen arabera eginda dago. Europako Kontseiluak argitaratu zuen ingeleserako 1976an, eta 1990ean berrikusia izan zen. Geroztik Europako zenbait hizkuntzatarako bertsioak egin dira. (Euskarazko bertsioa

en Threshold level
fr niveau seuil
es nivel umbral
ca nivell llindar

34 ataza

Ikus "ariketa".

en task
fr tâche
es actividad
ca tasca

35 aukera anitzeko galdera

Item mota honetan galdera bat edo osatu gabeko esaldi bat aurkeztu ohi da, erantzuteko aukera batzuekin batera. Azterketariak erantzun zuzena ("gako" ere deitua) hautatu behar du hiru, lau edo bost erantzunen artean. Beraz, ez da hizkuntza-produkzioerik eskatzen. Horregatik, aukera anitzeko itemak entzumen eta irakurmen probetan erabili ohi dira. Diskretuak izan litezke edota testuetan

Ikus: item diskretua, testuan oinarritutako itema

en multiple choice item
fr item à choix multiple
es ítem de selección múltiple
ca ítem d'elecció múltiple

36 aukera anitzeko hutsuneak bete

Item mota honetan azterketariak testu bateko hutsuneak bete behar ditu. Horretarako hitz edo esamolde zuzena hautatu behar du ematen zaizkion aukeren artean.

Ikus: hutsuneak betetzeko itema

en multiple choice gap filling
fr test lacunaire à choix multiple
es ítem de rellenar huecos de selección múltiple
ca ítem d'omplir buits d'elecció múltiple

37 aukerak

Aukera anitzeko galderetan edo loturak egiteko ariketetan, aukeran dauden erantzun posibleak.

en options
fr options
es opciones
ca opcions

38 aukeraketa

Azterketen elaborazio-prozesuaren fasea. Azterketa-sortzaileek enkarguz egin dituzten materialak balioesten

dituzte azterketa-prestatzaileek. Baztertu beharreko materialak zeintzuk diren erabakitzen dute (azterketaren zehaztapenak betetzen ez dituztelako edo) eta, bide batez, orrazketa eta edizio-fasera zeintzuk pasa daitezkeen.

Konparatu: berrikustea

en vetting
fr révision
es selección
ca revisió

39 aurrerapen-proba

Ikastaroan zehar aplikatzen den proba da, ordura arte ikasitakoa ebaluatzeko.

en progress test
fr test de progrès
es prueba de progreso
ca prova de progrés

40 auresate-baliotasuna

Hauxe erakusten du: proba batek zein neurritan auresaten duen etorkizuneko jarduera nolakoa izango den, trebetasun jakin batean.

Konparatu: irizpidezko baliotasuna

Bibliografia: Guilford & Fruchter, 1987 ??, 437-438.

en predictive validity
fr validité prédictive
es validez predictiva
ca validesa predictiva

41 aurretiko ezaguerak

Azterketariak aldeztu aurretik dituen ezaguerak, azterketa batean ager litezkeen gai jakin batez edo kultura-edukiez.

Ezaguera horrek eragina izan lezake azterketariaren erantzuteko moduan.

Bibliografia: Bachman, 1990, 273. or.

en background knowledge
fr connaissances antérieures du candidat
es conocimientos previos
ca coneixement previ

42 ausazko errorea

Ikus "errorea"ren definizioa. Zorizko errorea ere deitzen zaio.

en random error
fr erreur accidentelle
es error aleatorio
ca error aleatori

43 ausazko lagina

Lagin mota honetan elementuak ez dira era selektiboan aukeratzen. Horrela, ikerketaren xede den populazioaren

elementu guztiek aukeratuak izateko posibilitate berberak dituzte. Zorizko lagina ere deitzen zaio.

Ikus: lagina

Bibliografia: Crocker & Algina, 1986, 433-438. or.; Guilford & Fruchter, 1981, 120. or.

en random sample
fr échantillon aléatoire
es muestra aleatoria
ca mostra aleatòria

44 autoebaluazioa

Prozesu honen bitartez ikasleak bere gaitasun-maila balioesten du, bere buruari azterketa bat pasarazita edo beste modu batez, esaterako, galdetegi bat edo kontrol-zerrenda bat beteta.

en self-assessment
fr auto-évaluation
es auto-evaluación
ca autoavaluació

45 azpiproba

Ikus "atala"ren definizioa.

en subtest
fr sous-test
es subprueba
ca subprova

46 azterbidea

Hizkuntza-gaitasuna ebaluatzeko hainbat metodo edo azterbide daude. Adibidez, aukera anitzeko galderak, burutze-probak, idazlanak, ahozko probak etab. Ikusi ahal izan denez, hizkuntza-jarduera neurtu nahi denean, badago elkarreragina azterbidearen eta gaitasunaren

Ikus: azterbideen ezaugarriak

Bibliografia: Bachman, 1990, 77. or.

en test method
fr méthode de test
es método de examen
ca mètode de prova

47 azterbideen ezaugarriak

Azterketa-metodo desberdinen ezaugarriak dira.

Esaterako: kontestua, argibideen hizkera, formatua etab.

Bibliografia: Bachman, 1990, 5. kap.

en test method characteristics
fr caractéristiques des modes d'évaluation
es características de métodos de examen
ca característiques del mètode de prova

48 aztergaia

Item jakin batek aztertu nahi duen ezagutza-puntua.

en testing point

fr point clé du test
es objetivo de evaluación del ítem
ca element d'avaluació

49 azterketa

Norbanakoen gaitasunak edo ezaguerak egiaztatzeko prozedura, ahozko edo idatzizko ariketak erabiliz. Emaizaren arabera, kualifikazio bat lor daiteke (esaterako, ziurtagiri bat), edo ikastetxe baterako edo ikas-programa baterako sarbidea etab.

Konparatu: proba

Bibliografia: Bachman, 1990, 50. or.

en examination
fr examen
es examen
ca examen

50 azterketa prestatzeko bidea

en test development process

51 azterketaldia

Azterketa bat egiteko eguna edo garaia. Azterketa batzuek urtean azterketaldi bat baino gehiago izan ohi dute. Beste batzuek eskaeraren arabera aplikatzen dira. Proba pasatzea edo aplikatzea ere esaten zaio.

en administration
fr administration
es convocatoria
ca administració

52 azterketa-orriak

Proba bat osatzen duten orriak dira. Galdera-sorta ere deitzen zaie.

en question paper/ booklet
fr feuille(s) de question
es hoja/ cuadernillo de preguntas
ca llibret d'examen

53 azterketa-prestatzailea

Azterketa berriak prestatzeko eta garatzeko prozeduran diharduen pertsona.

en test developer
fr élaborateur
es elaborador de pruebas
ca dissenyador d'una prova

54 azterketaren eskakizunak

en test requirements

55 azterketaren zehaztapena

Proba bati buruzko dokumentazio xehea, normalean proba diseinatzerakoan edo berritzaerakoan lantzen dena. Zehaztapenok gai hauei buruzkoak izan ohi dira: diseinua, edukia, maila, galdera eta ariketa motak, xede-populazioa, zertarako erabiliko den proba... Askotan azterketa-materialen ereduak ere eskaintzen dira.

en test specifications
fr spécifications d'un test
es especificaciones de examen
ca especificacions de la prova

56 azterketaria

Ikus "izangaia"ren definizioa.

en examinee
fr sujet
es examinando
ca destinatari de la prova

57 azterketaria

en test taker

58 azterketa-sortzailea

Probak diseinatzen eta sortzen dituen pertsona. Azterketagilea ere deitzen zaio.

en setter
fr élaborateur
es creador
ca elaborador

59 azterlan pilotua

Ikertzaileek edo azterketa-prestatzaileek aurretiaz egiten duten azterlana: beren ideiak pertsona-kopuru mugatu batekin probatzen dituzte. Horrela, izan litezkeen problemak aurkitzen dituzte, eskala handiko esperimentazioei, programei edo produktuei ekin baino lehen.

Konparatu: pretestatzea, saiakuntza

en pilot study
fr étude pilote
es estudio piloto
ca estudi pilot

60 aztertzaile bidezko zuzenketa

Zuzenketa modu honetan zuzentzaileek berariazko prestakuntza behar dute eta esperientzia ere bai, iritzi

subjektiboa eman ahal izateko. Normalean, mintzamen-probak eta idazlan luzeak horrela zuzentzen dira.

Konparatu: zuzenketa mekanikoa

- en** examiner marking
- fr** notation par l'examineur
- es** corrección por examinador
- ca** correcció d'examinador

61 aztertzailea

Pertsona honek puntuazio bat esleitzen dio azterketari batek proba batean izan duen errendimenduari, irizpen subjektiboa emanez. Aztertzaileak, normalean, dagokien arloan adituak dira eta prestakuntza eta estandarizazio-prozesu batetik pasatzen dira. Ahozko probetan, batzuetan, elkarrizketatzailearen eta aztertzailearen papera bereizten dira. Ebaluatzaile edo kalifikatzaile izenak ere ematen zaizkio.

- en** rater
- fr** évaluateur
- es** evaluador
- ca** qualificador

62 aztertze-lanaren ondorio sozialak

- en** social consequences of testing

63 B parametroa

Item-erantzunaren teoriako parametroa. Itemaren zailtasunarekin du zerikusia.

Ikus: item-erantzunaren teoria (IRT)

Bibliografia: Bachman, 1990, 204. or.

- en** b-parameter
- fr** paramètre-B
- es** parámetro B
- ca** paràmetre B

64 balidazioa

Prozedura honen bidez hauxe finkatzen da: probaren emaitzen interpretazioek zer baliotasun duten.

Ikus: baliotasuna

- en** validation
- fr** validation
- es** validación
- ca** validació

65 balioespen globala

Puntuatzeko metodo hau ahozko edo idatzizko adierazmen-probetan erabil daiteke. Ebaluatzaileak nota bakarra ipintzen du, azterketariaren produktiotik jasotzen duen inpresio orokorrean oinarrituta; ez ditu, beraz, hizkuntza-erabileraren alderdiak banaka puntuatzen.

Konparatu: puntuazio analitikoa, irudipenezko zuzenketa

- en** global assessment
- fr** évaluation globale
- es** valoración global
- ca** avaluació global

66 balioespen holistikoa

Ikus "balioespen globala"ren definizioa.

- en** holistic assessment
- fr** évaluation holistique ou globaliste
- es** valoración holística
- ca** valoració holística

67 balioespena

a) Proba bateko produkzioari, irizpen bidez, puntuazioa emateko prozesua.

b) Balioespen-prozesu baten bidez lortutako puntuazioa bera.

Bibliografia: Bachman, 1990, 50. or.

- en** rating
- fr** notation
- es** valoración
- ca** valoració

68 balioespen-eskala

Eskala honen kategoriak hierarkia baten arabera ordenatuak daude. Iritzi subjektiboak emateko erabiltzen da. Hizkuntzen ebaluazioan ere balioespen-eskalak erabiltzen dira produkzioa ebaluatzeko; eta, normalean, deskribatzaileak eranstean zaizkie kategorien esanahia argitzeko.

Konparatu: likert eskala

Ikus: deskribatzailea

- en** rating scale
- fr** échelle de notation
- es** escala de valoración
- ca** escala de valoració

69 balioespen-eskalaren eredua

Rasch eredu sinplearen hedapena, eskala-datuak lantzeko, esate baterako, ahozko azterketaren ebaluaziotik ateratako puntuazioak lantzeko.

Konparatu: Rasch eredua

Ikus: kreditu partzialaren eredua

Bibliografia: Wright & Masters 1982

- en** rating scale model
- fr** modèle de l'échelle de notation
- es** modelo de escala de valoración
- ca** model d'escala de valoració

70 baliotasun dibergentea

Ikus "diskriminatzeke baliotasuna"ren definizioa.

- en** divergent validity
- fr** validité divergente
- es** validez divergente
- ca** validesa divergent

71 baliotasun konbergentea

Proba batek baliotasun konbergentea duela esaten dugu, ondokoa betetzen duenean: konstruktua bera neurtzen duen beste proba batean lortutako emaitzekin korrelazio altua erakusten duenean (nahiz azterbidea desberdina izan). Konstruktua-baliotasunaren alderdi bat dela esan daiteke.

Konparatu: diskriminatzeke baliotasuna

Ikus: konstruktua-baliotasuna

Bibliografia: Guilford & Fruchter, 1981, 436-437. or.

- en** convergent validity
- fr** validité convergente
- es** validez convergente
- ca** validesa convergent

72 baliotasun konkurrentea

Korrelazio bat da: alde batetik probaren puntuazioak eta bestetik jakintza-arlo edo gaitasun bera neurtzen duen kanpo-irizpide on bat korrelazionatzen dira.

Ikus: irizpidezko baliotasuna

Bibliografia: Bachman, 1990, 248-250. or.

- en** concurrent validity
- fr** validité concurrente
- es** validez concurrente
- ca** validesa concurrent

73 baliotasuna

Baliotasunak zera esaten digu: probaren xedea jakinik, eta probaren puntuazioetan oinarrituta, ateratzen diren ondorioak zenbateraino diren egokiak, esanguratsuak eta erabilgarriak.

Konparatu: baliotasun konkurrentea, konstruktua-baliotasuna, irizpidezko baliotasuna, baliotasun konbergentea, diskriminatzeke baliotasuna, itxurazko baliotasuna, auresate-baliotasuna

Bibliografia: Bachman, 1990, 25, 236-237. or.

- en** validity
- fr** validité
- es** validez
- ca** validesa

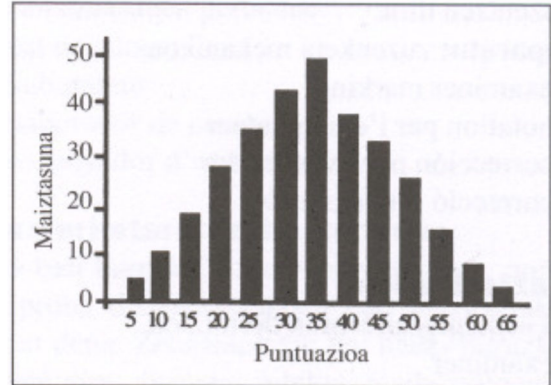
74 baliotasun-argudioa

Proposamen eta froga multzo zehatza da, probaren emaitzetatik atera diren interpretazioen baliotasuna erakusteko.

- en** validity argument

75 banaketa

Proba baten datuetan, azterketariak lortutako puntuazio bakoitza zenbat aldiz errepikatzen den adierazten du banaketak. Askotan histograma baten bidez ematen da.

Ikus: banaketa normala, asimetria

Bibliografia: Hatch & Lazaraton, 1991, 159-178. or.

- en** distribution
- fr** distribution (fréquence)
- es** distribución
- ca** distribució

76 banaketa moztua

Banaketa mota hau jatorrizkoa baino murriztagoa den populazio bati dagokio, puntuazio altukoak falta direlako edo puntuazio baxukoak falta direlako. Adibidez, sarbide-proba gaindituta, ikastaro baterako onartu diren ikasleak.

- en** truncated distribution
- fr** distribution tronquée
- es** distribución truncada
- ca** distribució truncada

77 banaketa normala

Banaketa matematiko hau zenbait prozedura estatistikoren funtsa da. Banaketa honek kanpaia simetrikorekin itxura hartzen du: batez bestekoa, mediana eta moda puntu berean kokatuta daude. Banaketa modu desberdinak daude, batez bestekoak edota desbiderapen estandarrek hartzen duten balioaren arabera edota behaketa-kopuruaren arabera. Banaketa honi Gauss-en Konparatu: modabiko banaketa

Bibliografia: Hatch & Lazaraton, 1991, 164. or.

- en** normal distribution
- fr** distribution (fréquence) normale
- es** distribución normal
- ca** distribució normal

78 banda

Zentzurik zabalenean, eskala baten zatia. Itemez osatutako proba batean, puntuazio multzo bat harrapatzen du eta kalifikazio jakin batez eman liteke edota puntuazio-banda batez. Eskala trebetasun jakin bat (esaterako, mintzamina edo idazmina) ebaluatzeke diseinatua bada,

orduan jarduera-maila zehatz bati dagokio.

en band
fr graphique en bandes
es banda
ca banda

79 banda-puntuazioa

Eskala baten zatia, gaitasun-arlo jakin bati dagokiona.

en band score
fr notation en bandes
es banda de puntuaciones
ca puntuació de banda

80 bariantza

Aldagai batek duen banaketaren neurria, bere batez besteko aritmetikoarekiko. Zenbat eta handiagoa izan bariantza, hainbat eta urrunago egongo dira puntuazio partikularrak batez bestekotik.

en variance
fr variance
es varianza
ca variància

81 bariantza-analisia

Ikus "ANOVA"ren definizioa.

en analysis of variance
fr analyse de la variance
es análisis de varianza
ca anàlisi de variància

82 barne-kontsistentzia

Probaren ezaugarri honek haxe erakusten du: ea azterketariak item bakoitzean lortzen duten puntuazioa beren puntuazio globalarekin koherentea ote den. Barne-kontsistentziaren kalkuluak probaren fidagarritasun-indize gisa erabil daitezke. Zenbait indize kalkula daitezke, esaterako KR-20 edo alfa.

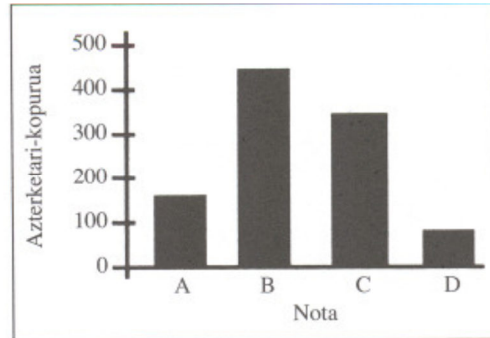
Ikus: alfa koefizientea, Kuder-Richardson, fidagarritasuna

Bibliografia: Bachman, 1990, 172. or.

en internal consistency
fr fidélité interne
es consistencia interna
ca consistència interna

83 barra-diagrama

Aldagaiaren maiztasun-banaketa erakusteko modu grafikoa.

Konparatu: histograma

Bibliografia: Hatch & Lazaraton, 1991, 147. or.

en bar graph (chart)
fr graphique en barres
es diagrama de barras
ca diagrama de barres

84 bateratzea

Bateratze-saioen bitartez haxe segurtatzen da: ebaluatzaile guztiek adostutako prozedura berbera jarraitzen dutela eta balioespen-eskalak egoki aplikatzen dituztela. Estandarizazioa ere deitzen zaio.

Ikus: ebaluatzailea

en standardization
fr étalonnage
es estandarización
ca estandarització

85 bateria

Beren artean erlazioa duten proben edo azpiproben multzoa da. Datu independenteak ematen dituzte (esate baterako, trebetasun desberdinak aztertuz), baina datu horiek konbinatu egin litezke puntuazio bateratua emateko.

en battery
fr batterie
es batería
ca bateria

86 batez besteko koadratikoa

Bariantza-analisan (ANOVA) bariantzari ematen zaion izena.

Ikus: ANOVA

en mean square
fr carré moyen
es media cuadrática
ca mitjana quadràtica

87 batez bestekoa

Erdigunerako joeraren neurria. Azterketaldi bateko batez besteko puntuazioa kalkulatzeko puntuazio guztiak batu behar dira eta puntuazio-kopuruaz zatitu.

Konparatu: erdiko balioa, moda

Ikus: erdigunerako joeraren neurria

Bibliografia: Hatch & Lazaraton, 1991, 161-163. or.

en mean
fr moyenne
es media
ca mitjana aritmètica

88 begiralea

Gelan azterketa zaintzeko ardura duen pertsona. Zaintzailea ere esaten zaio.

en invigilator

89 behatutako puntuazioa

Azterketari batek lortutako puntuazioa. Azterketaren teoria klasikoak dioenez, behatutako puntuazioak bi osagai ditu: egiazko puntuazioa eta errorea.

Ikus: errorea, egiazko puntuazioa

en observed score
fr note observée
es puntuación observada
ca puntuació observada

90 behe-mailako trebetasunak

Azterketariei eskatzen zaizkien trebetasun hipotetiko ez-komplexuak. Adibidez, hitz jakin bat edo letra bat ezagutzea.

Konparatu: goi-mailako trebetasunak

en lower-order skills
fr capacités intellectuelles inférieures
es destrezas de orden inferior
ca habilitats d'ordre inferior

91 benetako komunikazioaren ikuspegia

Hizkuntzen ebaluazioan, benetako komunikazioaren ikuspegia aplikatuz gero, jartzen ditugun ariketek ahalik eta antzik handiena izan behar dute benetako komunikazioarekin. Esaterako, ikastaro akademiko bat atzerri-hizkuntza batean egiteko gaitasuna neurtu nahi badugu, horrelako ikastaro batean behar diren hizkuntza-beharrak eta hizkuntza-jarduerak analizatu behar dira lehenik, gero probaren edukiak analisi horretan oinarritzeko.

Ikus: benetako izatea

Bibliografia: Bachman, 1990, 301-328. or.

en real life approach
fr situation de communication réelle
es enfoque de comunicación real
ca enfocament basat en situacions reals

92 benetako testua

Proba batean erabilitako testua, baina jatorriz beste zerbaitetarako sortu zena.

Konparatu: testu egokitua

en authentic text
fr document authentique
es texto auténtico
ca text autèntic

93 benetakoa izatea

Probako atazek zer neurritan islatzen duten bizitza arrunteko jarduera. Esate baterako, hizkera akademikoa neurtzen duen proba baterako irakurketa-oharrak hartzea aproposagoa da entzumen-proba egitea baino. Ikus "probaren erabilgarritasuna" ere.

Bibliografia: Bachman, 1990, 300-303. or.

en authenticity
fr authenticité
es autenticidad
ca autenticitat

94 benetakotasuna

Ikus "benetakoa izatea".

en authenticity
fr authenticité
es autenticidad
ca autenticitat

95 berariazko item diskretua

Item diskretuek berariazko alor bat neurtzen dute (adibidez hiztegia edo egiturak) eta ez dute loturarik beste itemekin. Puntu diskretuko hizkuntza-probak 60ko hamarkadan oso ezagun egin ziren, Robert Lado-ri

Konparatu: item/ ariketa integratua

Ikus: item diskretua

en discrete-point item
fr item discret spécifique
es ítem discreto específico
ca ítem de punt discret

96 berbaldia

Idatzizko edo ahozko testua da, hizkuntzazko komunikazio-ekintza bezala ulertua.

en discourse
fr discours
es discurso
ca discurs

97 berbaldi-analisia

Analisi mota honek idatzizko zein ahozko testu moten egitura eta funtzioa aztertzen du.

en discourse analysis
fr analyse de discours
es análisis del discurso
ca anàlisi del discurs

98 berbaldi-gaitasuna

Berbaldia ulertzeko eta produzitzeko gaitasuna. Berbaldi-gaitasuna osagai berezi bat da, hizkuntza-gaitasuna azaltzen duten modelo batzuetan.

Bibliografia: Bachman, 1990, 4. kap.

- en** discourse competence
- fr** compétence discursive
- es** competencia discursiva
- ca** competència discursiva

99 berdintze bertikala

Zailtasun-maila desberdineko bi probaren puntuazioak eskala berean kokatzeko prozesua.

Bibliografia: Crocker & Algina, 1986, 473-477. or.

- en** vertical equating
- fr** calibrage vertical
- es** equiparación vertical
- ca** equiparació vertical

100 berdintze ekipertzentila

Proben puntuazio gordinak berdintzeko erabiltzen den metodoa. Azterketari multzo batean, puntuazioak berdinduak kontsideratzen dira, maila pertzentil berekoak badira.

- en** equipercntile equating
- fr** calibrage équicentile
- es** equiparación equipercntil
- ca** equiparació d'equipercntils

101 berdintze horizontala

Prozesu honen bidez zailtasun bertuko bi probaren puntuazioak eskala berean kokatzen dira, horrela proba bietan estandar berberak erabiltzeko.

Konparatu: berdintze bertikala

- en** horizontal equating
- fr** calibrage horizontal
- es** equiparación horizontal
- ca** equiparació horitzontal

102 berdintze lineala

Prozedura honekin bi probaren puntuazioak berdintzen dira: puntuazioak pareko bihurtzeko desbiderapen estandar kopuru bera kalkulatzeko zaie beren probaren batez bestekotik gora edota behera.

Bibliografia: Crocker & Algina, 1986, 457-461. or.

- en** linear equating
- fr** calibrage linéaire
- es** equiparación lineal
- ca** equiparació lineal

103 berrikusketa

en review

104 berrikustea

a) Proba bateko itemen edo ariketen prestakuntzaren zatia da. Fase honetan, zenbait adituk (azterketa-prestatzaileek, irakasleek) materialak ikuspegi kritikoz berrikusten dituzte eta onartzekoak diren (aldaketak eginda) edo ez erabakitzen dute. Aukeraketa ere deitzen zaio.

b) Ebaluazio-prozesuan, ikuskatzaile edo birzuzentzaile batek lehendik ebaluatzaile batek ipinitako kalifikazioetan

Konparatu: aukeraketa, birzuzenketa

- en** moderation
- fr** modération
- es** moderación
- ca** moderació

105 bi parametroko eredua

Item-erantzunaren teorian, eredu honek itemaren diskriminazio-parametroa ere kontuan hartzen du, gaitasun/zailtasun parametroaz gain.

Konparatu: parametro bakarreko eredua, Rasch eredua

Ikus: item-erantzunaren teoria (IRT)

- en** two-parameter model
- fr** modèle à deux paramètres
- es** modelo de dos parámetros
- ca** model de dos paràmetres

106 bigarren motako errorea

Estatistikan, hipotesi nulua onartzean egiten den errorea, izatez faltsua denean.

Konparatu: lehen motako errorea

Ikus: hipotesi nulua

Bibliografia: Hatch & Lazaraton, 1991, 224. or.

- en** type 2 error
- fr** erreur de type 2
- es** error tipo 2
- ca** error de segona espècie

107 biribiltzea

Prozedura honekin zifra baten zehaztasuna murrizten da, zifra esanguratsuen kopurua murrizten baita. Adibidez: 564,8 zenbatekoa gorantz biribildu eta 565 idatzenez gendake edo beherantz, 560. Biribiltzeko eskala behar dugun doitasunaren arabera izan ohi da.

- en** rounding
- fr** arrondir
- es** redondeo
- ca** arrodoniment

108 birmailakatzea

Ikus "mailakatzea"ren definizioa.

en re-scaling
fr ré-échelonnage
es sustitución de escala
ca reescalament

109 birzuzenketa

Ebaluazio-prozesuan, ikuskatzaile edo birzuzentzaile batek lehendik ebaluatzaile batek ipinitako kalifikazioetan egiten duen doikuntza.

Konparatu: berrikustea

en moderation
fr modération
es moderación
ca moderació

110 bizirauteko maila/ tarteko maila

Atzerri-hizkuntzarako diseinatutako oinarri-oinarrizko gaitasun-maila bat da. Maila honen zehaztapenak Europako Kontseiluak argitaratu zituen lehen aldiz ingeleserako 1977an, eta 1990ean berrikusi ziren. Atalase maila baino baxuagoko maila da. Atalase Mailak duen ikas-edukiaren erdia kalkulatzeko zaio.

Konparatu: Atalase maila

en Waystage level
fr niveau de survie/ niveau intermédiaire
es nivel supervivencia/ nivel plataforma
ca nivell bàsic

111 burutze-proba

Ariketa mota honetan testu bateko hutsuneak bete behar dira. Testutik hitz osoak daude kenduta. Burutze-proba klasikoan x hitzetik bat ezabatzen da sistematikoki. Baina beste ariketa batzuei ere horrela deitzen zaie, esate baterako: testu bateko esaldi laburrak kendu eta haien hutsunea betetzea; testuko hitzak irizpide arrazional batekin ezabatzea ("burutze-proba arrazionala"). Burutze-proba "irekia" izan daiteke: azterketariak falta diren hitzak eman behar ditu. Edo "itxia": erantzun posibleen artean aukeratu behar da. Zuzenketa egiteko "hitz zehatza" eska daiteke: testu originaletik ezabatutako hitza bakarrik onartzen da erantzun zuzentzat. Edo "hitz onargarria"rekin konforma gaitetzke: aztertzailerek hitz onargarrien zerrenda erabiltzen dute.

Konparatu: C proba, hutsuneak betetzeko itema

*Bibliografia: Weir, 1990,46-48. or.
 Oller, 1979, 12. kap.*

en cloze test
fr test de closure
es prueba cloze (cloze test)
ca prova de compleció

112 burutze-proba arrazionala

Ikus "burutze-proba"ren definizioa.

en rational cloze
fr test de closure sélectif
es prueba cloze racional
ca prova de compleció racional

113 C parametroa

Item-erantzunaren teoriako parametroa. Zoriz asmatzeko posibilitatearekin du zerikusia.

Ikus: item-erantzunaren teoria (IRT)

Bibliografia: Bachman, 1990, 204. or.

en c-parameter
fr paramètre-C
es parámetro C
ca paràmetre C

114 C proba

"Hutsuneak bete" motako ariketa. Hitzaren bigarren erdia ezabatuta aurkezten da eta azterketariak osatu egin behar du. Ezabatze horren maiztasuna bi hitzetik behin izatera irits daiteke.

Konparatu: burutze-proba

en c-test
fr test-c
es prueba C
ca prova C

115 chi karratuaren testa

Prozedura estatistiko honek bi gauza hauek konparatzen ditu: behatutako erantzunen balioak eta itzarotekoak ziren erantzunak. Horrela, beren arteko diferentzia estatistikoki esanguratsua den ala ez esan daiteke. Prozedura edo teknika ez-parametrikoa da.

Ikus: prozedura ez-parametrikokoak

Bibliografia: Hatch & Lazaraton, 1991, 393-415. or.

en chi-square test
fr épreuve du khi deux
es test chi-cuadrado
ca prova khi-quadrat

116 Cronbach-en alfa

Ikus "alfa koefizientea"ren definizioa.

en Cronbach's alpha
fr alpha de Cronbach
es alfa de Cronbach
ca alfa de Cronbach

117 curriculum

Ikastaro baten deskribapen orokorra da: helburuak, edukiak, antolaketa, ikasbideak, ebaluazioa. Ikasketaplana ere deitzen zaio.

Konparatu: programa

en curriculum
fr curriculum
es curriculum

ca curriculum

118 curriculumaz besteko proba

Proba hauek ez daude programa edo ikastaro jakin batekin lotuta.

Konparatu: curriculumean oinarritutako proba

Ikus: arloan oinarritutako proba

en curriculum-independent test
fr test non lié à un curriculum
es prueba no basada en el currículum
ca prova independent del currículum

119 curriculumean oinarritutako proba

Ikasketa-programarekin erlazio zuzena duen proba.

Ikasprozesuan berariazko zeregina du.

Konparatu: curriculumaz besteko proba

Ikus: aprobetxamendu-proba

en curriculum-dependent test
fr test curriculaire
es prueba basada en el currículum
ca prova dependent del currículum

120 D garbia

Ikus "D indizea"ren definizioa.

en net D
fr écart D
es d neto
ca index D

121 D indizea

Proba bateko itemen diskriminazio-indizea. Askotan proba-pasaketa txikietan erabiltzen da, ikasgela mailan, erraza baita eskuz kalkulatzea. Puntuazio orokorrean oinarrituta, goiko talde bat eta beheko talde bat aukeratzeko dira. Talde bakoitzak azterketarien %10 - %33 bitarte bildu behar ditu. Puntuazioek banaketa normala dutenean, egokiena izan ohi da talde horietariko bakoitzak %27 biltzea. Talde horietan item bakoitzari eman zaizkion erantzunak kontatzen dira. Item batek ondo diskriminatzen badu, goiko taldeak behekoak baino puntuazio hobea izango du. Formula honek adierazten du itemaren diskriminazio-indizea:

$$D = P_{gt} - P_{bt}$$

P_{gt} = goiko taldean zuzen erantzun dutenen frakzioa.

P_{bt} = beheko taldean zuzen erantzun dutenen frakzioa.

Normalean 0,3 edo goragoko indizea duten itemek ondo diskriminatzen dutela esaten da.

en d-index
fr indice-D (D pour discrimination)
es índice D
ca index D

122 delta adierazpidea

Itemaren funtzionamendu diferentziala adierazteko modua. Taldeen errendimenduan diferentziak handitzen edo murrizten dituzten itemak identifikatzeko erabiltzen da. Itemaren zailtasun klasikoetan oinarritzen da (p balioak). Ondoren p balio hauek z puntuazio (puntuazio normalizatu) bihurtzen dira. Gero, balio hauek pareka adierazten dira grafiko batean, bi taldeetan duten zailtasun erlatiboa erakusteko.

Ikus: itemaren funtzionamendu diferentziala

Bibliografia: Crocker & Algina, 1986, 388-390. or.

en delta plot method
fr méthode du graphique delta
es método de representación delta
ca metode del gràfic delta

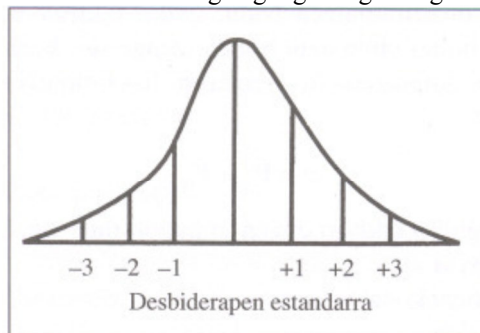
123 delta eskala

Normalizatutako eskala: 13ko batez bestekoa eta 4ko desbiderapen estandarra ditu.

en delta scale
fr échelle delta
es escala delta
ca escala delta

124 desbiderapen estandarra

Proba bateko puntuazioek (edo bestelako datuek) duten sakabanatzearen neurria da. Puntuazioen banaketa normala bada, horien %68 desbiderapen estandar baten barnean jausten da eta %95 bi desbiderapenen barnean. Desbiderapen estandarra zenbat eta handiagoa izan, hainbat eta urrunago egongo da gehiengoaren datuetatik.

Konparatu: ibilartea

Ikus: bariantza

Bibliografia: Ebel & Frisbie, 1991, 61-62. or.;

Crocker & Algina, 1986, 21-22. or.

en standard deviation (SD)
fr déviation standard
es desviación estándar
ca desviació estàndard

125 deskribatzailea

Deskribapen labur bat da, ebaluazio-eskala bateko banda bakoitzean jartzen dena. Puntuazio hori lortzeko azterketariak behar duen gaitasun-maila edo lorpen-maila deskribatzen du.

en descriptor
fr descripteur
es descriptor
ca descriptor

126 detekzio-proba

Proba labur eta aplikaerazak izan ohi dira. Ikastaro batean ikasketari izan daitezkeenak identifikatzeko erabiltzen dira edota azterketa batean azterketari izan daitezkeenak. Atariko proba ere deitzen zaie.

Konparatu: sailkatze-proba

en screening test
fr test de dépistage
es prueba de selección
ca prova de detecció

127 diagnostiko-proba

Honelako probekin ikaslearen alde sendoak eta ahulak bilatu nahi izaten dira. Emaitzak lagungarri izan daitezke hainbat erabaki hartzeko: ikasleak izan behar duen prestakuntza, ikasketak, irakaskuntza...

en diagnostic test
fr test diagnostique
es prueba de diagnóstico
ca prova de diagnòstic

128 diktaketa

Ariketa mota honetan azterketariak testu bat entzun behar du eta entzundako hitz horiek idatzi. Ebaluatzeko irizpideak probak dituen helburuen arabera izango dira; esaterako, ortografia eta puntuazioa sar litezke irizpideen artean.

en dictation
fr dictée
es dictado
ca dictat

129 dimentsio-bakartasuna

Dimentsio bakarraren nozioa. Suposamendu hori beharrezkoa da ezaugarri psikologikoak neurtuko dituen eskalak osatzeko, esate baterako gaur eguneko item-erantzunaren ereduak erabiliz. Dimentsio-bakartasuna neurpidearen ezaugarria da, eta ez azpiko prozesu psikologikoa.

Bibliografia: Crocker & Algina, 1986, 343. or.

en unidimensionality
fr unidimensionnalité
es unidimensionalidad
ca unidimensionalitat

130 diploma

Agiri mota honek azterketariak azterketa bat edo zati bat

egin duela adierazten du eta kalifikazio jakin bat lortu duela (normalean "gainditua" gutxienez). Maiz, ziurtagiria baino maila altuagoko agiritzat hartzen da.

Konparatu: ziurtagiria

en diploma
fr diplôme
es diploma
ca diploma

131 diskriminatze baliotasuna

Proba batek badu diskriminatze baliotasuna baldin eta ezaugarri desberdineko probekin duen korrelazioa txikiagoa bada antzeko probekin duena baino, neurtzeko metodoa gorabehera. Konstruktibaliotasunaren alderdi bat dela esan liteke.

Konparatu: konstruktibaliotasuna

Bibliografia: Crocker & Algina, 1986, 23. or.; Guilford & Fruchter, 1981, 436-437. or.

en discriminant validity
fr validité discriminante
es validez discriminatoria
ca validesa discriminant

132 diskriminazioa

Item baten gaitasuna azterketari onak eta txarrak bereizteko. Hainbat diskriminazio-indize erabiltzen da. Ikus VII. gehigarria.

Ikus: korrelazio biseriala, korrelazio biserial puntuala, item-*Bibliografia: Crocker & Algina, 1986, 313-320. or.; Ebel & Frisbie, 1991, 231-232. or.*

en discrimination
fr discrimination
es discriminación
ca discriminació

133 distraigarria

Aukera anitzeko galdera batean, edozein aukera oker.

Konparatu: erantzun zuzena

Ikus: aukera anitzeko galdera

en distractor
fr distracteur
es distractor
ca distractor

134 distraigarriaren maiztasuna

Aukera anitzeko item batean, distraigarri bakoitza zein maiztasunez aukeratua izan den adierazten du.

Maiztasunak aukera bakoitzaren erakargarritasuna

en distractor tally
fr pointage du distracteur
es cómputo de los distractores
ca marca del distractor

135 doitasuna

Eredu baten pronostikoen eta jasotako emaitzen artean dagoen adostasun-maila. Hainbat doitasun-indize kalkulatu daitezke. Item-erantzunaren teoria (IRT) doitasunaren analisiak honako hau erakusten du: item batek eta pertsona bakoitzaren parametroek (adib. zailtasunak eta gaitasunak) zenbateraino pronostikatzen duten pertsonak proban lortuko duen puntuazioa. Test-teoria klasikoan diskriminazio-indizeak adierazten duenaren antzekoa da itemaren doitasun-estatistika IRTn.

Ikus: item-erantzunaren teoria

en	fit
fr	adéquation
es	ajuste
ca	ajustament

136 ebaluatzailea

Ikus "aztertzailea".

en	assessor
fr	examineur
es	calificador
ca	avaluador

137 ebaluatzailea

Pertsona honek puntuazio bat esleitzen dio azterketari batek proba batean izan duen errendimenduari, irizpen subjektiboa emanez. Ebaluatzaileak, normalean, dagokien arloan adituak dira eta prestakuntza eta estandarizazio-prozesu batetik pasatzen dira. Ahozko probetan, batzuetan, elkarrizketatzailearen eta ebaluatzailearen papera bereizten dira. Aztertzaile edo kalifikatzaile izenak ere ematen zaizkio.

Konparatu: elkarrizketatzailea, zuzentzailea

en	assessor
fr	examineur
es	calificador
ca	avaluador

138 ebaluatzailearen barne-adostasuna

Kalifikatzaile batek jarduera jakin bat une desberdinetan ebaluatzen duenean, bi kalifikazio horien artean dagoen adostasun-mailari deitzen zaio ebaluatzailearen barne-adostasuna. Aztertzailearen iritzi subjektiboa behar duten trebetasunetan (mintzamina eta idazmena) kontuan hartzekoa da.

en	intra-rater agreement
fr	accord intra-individuel
es	acuerdo intra-evaluador
ca	acord intraqualificador

139 ebaluatzailearen barne-fidagarritasuna

Ebaluatzaileak emandako balioespen batek duen fidagarritasunaren estimazioa da. Estimazio honek haxe

hartzen du kontuan: ebaluatzaile berberak produkzio berbera aldi desberdinetan ebaluatzerakoan, zenbateraino berdin puntuatzen duen.

Konparatu: ebaluatzailearen barne-adostasuna, fidagarritasuna

en	intra-rater reliability
fr	fidélité intra-individuelle
es	fiabilidad intra-evaluador
ca	fiabilitat intraqualificador

140 ebaluatzailearen efektuak

Balioespenean gertatzen diren erroreak dira. Puntuazioak ematerarakoan aztertzaileek dituzten joera batzuen ondorio dira. Esate baterako, kutsadura-efektua, halo-efektua eta hurrenkeraren efektua.

en	rater effects
fr	effets parasites de la correction
es	efectos evaluadores
ca	efectes del qualificador

141 ebaluatzaileen adostasuna

Ikus "ebaluatzaileen arteko adostasuna" eta "ebaluatzailearen barne-adostasuna"ren definizioa.

en	rater agreement
fr	accord individuel
es	acuerdo evaluador
ca	acord de qualificador

142 ebaluatzaileen arteko adostasuna

Kalifikatzaile biren edo gehiagoren artean dagoen adostasun-maila, hizkuntza-produkzio jakin baten gainean. Aztertzailearen iritzi subjektiboa behar denean (mintzamina eta idazmena kalifikatzeko), oso garrantzitsua da.

en	inter-rater agreement
fr	accord inter-individuel
es	acuerdo inter-evaluador
ca	acord interqualificador

143 ebaluatzaileen arteko fidagarritasuna

Proba batek duen fidagarritasunaren estimazio bat da. Fidagarritasun mota honek haxe hartzen du kontuan: ebaluatzaileek izangaien lorpen-mailaz egiten dituzten balioespenak zenbateraino bat datozen.

Ikus: ebaluatzaileen arteko adostasun-maila, fidagarritasuna

en	inter-rater reliability
fr	fidélité inter-individuelle
es	fiabilidad inter-evaluador
ca	fiabilitat interqualificador

144 ebaluazio formatiboa

a) Ikastaro edo ikas-programa batek irauten duen

bitartean (ez amaieran) aplikatzen den proba. Emaitzetan oinarrituta, irakasleak, hasiera samarretik, neurri zuzentzailak har litzake, laguntza bideratu etab. Edota, hala behar balitz, ikastaroaren ikuspegia ere alda lezake.

es d de Ebel
ca d d'Ebel

b) Prozesu baten etengabeko ebaluazioa; prozesu hori egokitzea eta hobetzea du helburu, irauten duen bitartean. Ebaluazio formatiboak ikas-programa bat izan lezake helburu.

Konparatu: ebaluazio sumatiboa

en formative assessment
fr évaluation formative
es evaluación formativa
ca avaluació formativa

145 ebaluazio sumatiboa

a) Prozesuaren ebaluazioa, prozesua amaitu denean egiten dena. Prestakuntza-programa bat izan dezake helburu.

b) Ikastaro edo ikas-programa baten amaieran egiten den

Konparatu: ebaluazio formatiboa

en summative assessment
fr évaluation sommative
es evaluación sumativa
ca avaluació sumatòria

146 ebaluazioa

a) Datu bilketa sistematikoa, gero erabakiak hartzeko oinarria izateko. Hizkuntza-azterketetan, ebaluazioak ikasketa-plan baten, azterketa baten edo proiektu baten eraginkortasuna neur dezake.

b) Hizkuntzen ebaluazioan, hizkuntza-gaitasunaren alderdi bat edo batzuk neurtzea, proba edo prozedura baten

Bibliografia: Bachman, 1990, 50. or.

en evaluation/ assessment
fr évaluation
es evaluación
ca avaluació

147 ebaluazioa interpretatzeko argudioa

Balioetasun-argudioaren zati bat da. Proba baten emaitzak erabilera jakin baterako nola interpretatu behar diren adierazten du.

en assesment use argument

148 Ebel-en D-a

Ikus "D indizearen" definizioa.

en Ebel's d
fr d de Ebel

149 edukiaren analisisa

Azterketa-materialen edukia deskribatzeko eta analizatzeko modua. Beharrezkoa da proba baten edukia eta probaren zehaztapenak bat datozen aztertzeko. Nahitaezkoa da eduki- eta konstruktibaliotasuna

en content analysis
fr analyse de contenu
es análisis de contenido
ca anàlisi del contingut

150 eduki-balioetasuna

Proba baten eduki-balioetasuna bermatzeko, bertako itemek eta ariketek ezagutza-arlo horretan dauden item edo ariketen lagin adierazgarria izan behar dute. Item edo ariketa horiek programa batekin edo ikastaro batekin zerikusia izan ohi dute.

Ikus: balioetasuna, azterketaren zehaztapenak
Bibliografia: Bachman, 1990, 244-247. or.

en content validity
fr validité de contenu
es validez de contenido
ca validesa del contingut

151 EEBMko Erreferentzia Maila Bateratuak

en Common Reference Levels of the CEFR

152 egia/gezurra itema

Item mota honetan azterketariak hauxe esan behar du: baieztapen batzuk egiazkoak ala gezurrezkoak diren, testu batean oinarrituta.

en true/false item
fr vrai/faux
es ítem verdadero/falso
ca ítem vertader/fals

153 egiazko puntuazioa

Azterketari batek benetan lortuko lukeen puntuazioa, baldin eta azterketa egiterakoan edo zuzentzerakoan neurketa-errererik izango ez balitz. Test-teoria klasikoan funtsezko kontzeptua da.

en true score
fr note vraie
es puntuación verdadera
ca puntuació vertadera

154 egiaztatzea

Erakunde batek, normalean erakunde ofizial batek

(governuko sailak, epaimahaiak etab.) azterketa edo maila jakin bat aitortzea. Egiatzatze horren ondorioz ematen da egiaztagiria.

Bibliografia: Guilford & Fruchter, 1981, 6. kap. ; Bachman, 1990, 259-260. or.

en accreditation
fr accréditation
es acreditación
ca acreditació

155 egingarritasuna

Zenbateraino den posible beharrak betetzeko moduko proba bat garatzea, eskueran ditugun baliabideekin. "Erabilgarritasuna" ere deitu izan zaio.

en practicality

156 egoera benetakoa izatea

Proba jakin bat zenbateraino den benetakoa, mundu errealekin konparatuta edo azterketaz kanpoko hizkuntza-erabilerekin eta egoerekin konparatuta.

Konparatu: elkarreragina benetakoa izatea, benetako komunikazioaren ikuspegia

Ikus: benetakoa izatea

Bibliografia: Bachman, 1990, 8. kap.

en situational authenticity
fr authenticité situationnelle
es autenticidad situacional
ca autenticitat situacional

157 egonkortasuna

Fidagarritasunaren alderdi hau kalkulatzeko egiten den balioespena test-retest metodoan oinarritzen da. Proben emaitzek edo puntuazioek denboran zehar duten egonkortasuna hartzen du kontuan.

Ikus: fidagarritasuna, test-retest fidagarritasuna

en stability
fr constance
es estabilidad
ca estabilitat

158 ehuneko eskala

Eskala ordinal hau 100 zentil edo unitatetan banatzen da. Norbaiti 95eko balio zentila ematen bazaio, hauxe esan nahi du: 100 pertsonako lagin tipiko batean, pertsona hori beste 95en gainetik egongo litzatekeela. Eskala zentila edo pertzentila ere deitzen zaio.

Bibliografia: Crocker & Algina, 1986, 439-442. or. ; Guilford & Fruchter, 1981, 38-41. or.

en centile scale
fr échelle centile
es escala centil
ca escala de centil

159 ehuneko heina

Zenbaki edo puntuazio honek heina adierazten du, puntuazio horren azpitik gelditzen den ehunekoa erakusten baitu. Azterketari batek 60ko ehuneko heina badu, horrek esan nahi du azterketariaren %60k puntuazio berdina edo baxuagoa izan duela.

en percentile rank
fr classement centile
es rango percentil
ca rang de percentil

160 ekintzara bideratutako hurbilketa

Hizkuntzari buruzko ikuspegia. Bertan hizkuntza tresnatzat hartzen da; jendartean ekintza komunikatiboak sortzeko tresna, hain zuzen ere.

en action-oriented approach

161 elkarreragina

Itemak eta atazak zer neurritan uztartzen diren bizitza arruntean gertatzen diren adimen-prozesu eta estrategiekin. Ikus "probaren erabilgarritasuna".

en interactivity

162 elkarreragina benetakoa izatea

Azterketariaren erantzuna egokia izan dadin, azterketariaren eta ariketaren arteko elkarreragina behar da. Elkarreragin hori zenbateraino den benetakoa hartzen du kontuan ezaugarri honek.

Konparatu: egoera benetakoa izatea, benetako komunikazioaren ikuspegia

Ikus: benetakoa izatea

Bibliografia: Bachman, 1990, 315-323. or.

en interactional authenticity
fr authenticité interactionnelle
es autenticidad interactiva
ca autenticitat interaccional

163 elkarrizketatzailea

Mintzamen-proba batean, egin beharrekoa azaltzen duen aztertzailea, galderak egiten dituen eta azterketariaren hitz egiten duena. Elkarrizketatzaileak azterketaria ebaluatu eta kalifikatu ahal du, edo bestela, zeregin hori beste aztertzaile batek egin lezake. Azken hau behatzaile izan liteke, azterketariaren hitz egin gabe.

Konparatu: ebaluatzailea

en interlocutor
fr interlocuteur
es entrevistador
ca interlocutor

164 elkarrizketatzailearen gidioa

Ahozko proba bideratzeko elkarrizketatzaileak erabili

behar duen hizkerari buruzko oharra. Azterketari guztiek entzungo duten hizkera estandarizatzea du helburu, horrela proba justuagoa eta fidagarriagoa izan dadin.

en interlocutor frame
fr cadre de l'interlocuteur
es guión del entrevistador
ca guia de l'interlocutor

165 emaitza

Azterketa baten kalifikazioa, azterketariari edota proba-erabiltzaileari ematen zaion moduan.

en result
fr résultat
es resultado
ca resultat

166 entzumen-proba

Proba honekin ahozko hizkuntzaren ulermena ebaluatzen da. Proba egiteko, kasetea edo bideoa erabiltzen da normalean. Ahozkoaren ulermen-proba eta entzutezko ulermen-proba ere deitzen zaio.

en listening comprehension test
fr test de compréhension orale
es prueba de comprensión auditiva
ca prova de comprensió oral

167 eragina

Azterketa batek dituen ondorioak, bai gizartean, bai ikas-prozesuan eta bai azterketaren emaitzekin interesatuta dauden pertsonengan.

Ikus: oihartzun-efektua, ondorio

en impact
fr impact
es impacto
ca impacte

168 eraikitako erantzuna

Galdera bati erantzuteko, erantzun mota honek produkzio aktiboa eskatzen du, idaztea alegia. Beraz, kasu honetan ez da aski erantzun posibleen artean bat hautatzea.

Konparatu: erantzun hautatua

Ikus: erantzuna

en constructed response
fr réponse construite
es respuesta construida
ca resposta elaborada

169 erantzun hautatua

Zenbait galderatan azterketariak ez du erantzuna sortu beharrik; aski du aukerako erantzunen artean bat

Konparatu: eraikitako erantzuna

Ikus: erantzuna

en selected response
fr réponse sélectionnée
es respuesta seleccionada
ca resposta seleccionada

170 erantzun laburreko itema

Item irekia da: azterketariak erantzuna produzitu egin behar du, hitz bat edo esaldi bat idatziz.

en short answer item
fr item à réponse courte
es ítem de respuesta corta
ca ítem de resposta curta

171 erantzun zuzena

Proba bat puntuatzerakoan, zuzentzat jotzen den

en right answer
fr réponse correcte
es respuesta correcta
ca resposta certa

172 erantzuna

Probaren estimuluak azterketariarengan sortzen duen jokabidea. Esaterako, aukera anitzeko galdera bati ematen zaion erantzuna edo idazmen-proban egindako Konparatu: estimulua, euskarria

en response
fr réponse
es respuesta
ca resposta

173 erantzuna pizteko bideak

Azterketariaren erantzuna sortzeko eta bideratzeko erabiltzen diren teknikak. Normalean ahozko probetan erabili ohi dira.

Bibliografia: Hughes, 1989, 104-110 or.

en elicitation procedures
fr procédures de déduction
es procedimientos de incitación
ca procediments d'elicitació

174 erantzunen lagina

Azterketariak emandako erantzunen lagina da. Gaitasun-tarte jakin bateko aleak biltzen dira eta zuzentzaileen irizpideak estandarizatzeko edo bateratzeko erabiltzen dira. Normalean idazkien edo ahozko produkzioen lagina izan ohi da.

en sample scripts
fr échantillon d'écrits
es ejemplares modelo
ca mostres d'examen

175 erantzun-eredua

Galderaren sortzaileak ematen du; galdera irekientzat itxaroten den erantzuna da. Zuzentzeko txantiloietan erabil daiteke, azterketa-zuzentzaileei laguntzeko.

- en model answer
- fr réponse modèle
- es respuesta modelo
- ca model de resposta

176 erantzun-orria

Azterketariak erantzunak idazteko edo markatzeko duen papera.

Konparatu: irakurgailu optikoa

- en answer sheet
- fr feuille de réponses
- es hoja de respuestas
- ca full de resposta

177 erantzun-orria

Azterketariak erantzunak idazteko edo markatzeko duen papera.

- en script
- fr script
- es hoja de respuestas
- ca full de resposta

178 erdi zuzeneko elkarrizketa

Honelako mintzamen-probetan estimulu bat ematen zaio azterketariari zinta bidezko grabazio batean, eta haren erantzuna grabatzen da, gero ebaluatua izan dadin.

Ikus: erdi zuzeneko proba

- en SOPI (Semi-direct/ Simulated Oral Proficiency Interview)
- fr test semi-direct
- es entrevista semi-directa/ simulada de dominio oral
- ca entrevista de proficiència oral semidirecta / simulada

179 erdi zuzeneko proba

Proba hauek hizkuntza-produkzioa ebaluatzen dute, baina aztertzailerearen esku-hartzea partez ordezkatur.

Esaterako, mintzamen-proba batean grabazio bat erabil liteke estimulu gisa, aztertzailere baten ordezkari. Honen adibide da SOPI (Semi-Direct Oral Proficiency Interview) erdi zuzeneko elkarrizketa.

Konparatu: proba zuzena

- en semi-direct test
- fr test semi-direct
- es prueba semi-directa
- ca prova semidirecta

180 erdien fidagarritasuna

Fidagarritasunaren barne-kontsistentziaren neurria. Proba baten bi erdiak aparteko bi proba bairan hartzen dira eta beren puntuazioak korrelazionatzen dira. Proba erdibitzeko era desberdinak daude: esaterako, goiko zatia eta behekoa, item bakoitiak eta bikoitiak.

Ikus: fidagarritasuna

- en split-half reliability
- fr fidélité de bi-partition
- es fiabilidad por mitades
- ca fiabilitat pel mètode de dues meitats

181 erdigunerako joeraren neurria

Aldagaiaren datuak laburtzeko erabiltzen den parametroa da, datuak erdialdeko balio batera murriztuz.

Erdigunerako joeraren hiru neurri ohikoenak hauexek dira: batez bestekoa, mediana eta moda.

Bibliografia: Henning 1987, 39-40. or.; Guilford & Fruchter, 1981, 4. kap.; Hatch & Lazaraton, 1991, 159-164. or.

- en central tendency (measure of)
- fr tendance centrale (mesure de la)
- es tendencia central (medida de)
- ca mesura de tendència central

182 eredu kognitiboa

Ikuspegi edo teoria honek kontuan hartzen du pertsonaren ezagutza nola egituratzen den, bai kontzeptuei dagokienez eta bai prozesuei dagokienez. Eredu hau garrantzizkoa da hizkuntzen irakaskuntzan, proben edukia edo metodoa aukeratzeko eragina izan bailezake.

- en cognitive model
- fr modèle cognitif
- es modelo cognitivo
- ca model cognitiu

183 eredu probabilitistikoa

Eredu honetan kausa-erlazioak (adib. item-zailtasunaren eta azterketariak duen gaitasunaren artekoa) probabilitate-mailen bidez esplikatzen dira. Rasch eredu, esaterako, mota honetakoa da.

- en probabilistic model
- fr modèle des probabilités
- es modelo probabilístico
- ca model probabilístic

184 ereduaren doitasuna

Eredu bat (esaterako, Rasch eredu) analisi estatistikoetan erabiltzen denean, garrantzitsua da ikustea zenbateraino egokitzen diren datuak eta eredu bera.

Eredu, izatez, ideal bat da, datuak nolakoak izan behar luketen azaltzeko; beraz, erabateko doitasunik ez dago. Nolanahi ere, doitasun eza handia bada, horrek adieraz

lezake datuei buruzko ondorioak faltsuak direla.

en model fit

185 erraztasun-balioa

Item bati emandako erantzun zuzenen proportzioa, 0 eta 1 bitarteko eskalan emana. Batzuetan ehunekoetan ere adierazten da. Beste izen batzuk ere hartzen ditu: erraztasun-indizea, zailtasun-indizea edo p balioa.

en facility value
fr valeur de facilité
es valor de facilidad
ca valor de facilitat

186 erraztasun-indizea

Item bati emandako erantzun zuzenen proportzioa, 0 eta 1 bitarteko eskalan emana. Batzuetan ehunekoetan ere adierazten da. Erraztasun-balioa edo p balioa ere deitzen zaio.

Konparatu: zailtasun-indizea

en facility index
fr indice de facilité
es índice de facilidad
ca index de facilitat

187 erreferentzia-taldea

Ongi definitutako izangai-populazio batetik ateratako lagina. Talde horrek norma gisa balio du proba baterako.

Ikus: norma

en reference group
fr groupe de référence
es grupo de referencia
ca grup de referència

188 erregistroa

Erregistroak hizkerak edo hizkuntza-aldaerak dira, bai hizkuntza mintzatuan eta bai idatzian. Erregistroak lotura zuzena du erabilerarekin eta zenbait aldagairen araberakoa izaten da: darabilgun gaia, formaltasun-maila, komunikazio-kanala, asmoa.

en register
fr registre
es registro
ca registre

189 erregresio anizkoitza

Teknika estatistiko hau honetarako erabiltzen da: zenbait aldagai askek mendeko aldagai batengan dituen eragin linealak ikusteko. Eman dezagun, mendeko aldagaia ariketa baten zailtasuna dela. Aldagai horretan zenbait faktorek (ariketa motak, lexikoaren zailtasunak...) duten eragina azter daiteke.

Ikus: aldagai askea, erregresioa

Bibliografia: Hatch & Lazaraton, 1991, 480-486. or.

en multiple regression
fr régression multiple
es regresión múltiple
ca regressió múltiple

190 erregresio lineala

Erregresio-teknika honek erlazio lineala eraikitzen du mendeko aldagaiaren eta aldagai askearen artean.

en linear regression
fr régression linéaire
es regresión lineal
ca regressió lineal

191 erregresioa

Aldagai baten (mendeko aldagaiaren) balio probablea aurrerako erabiltzen den teknika, beste aldagai baten edo batzuen (aldagai askeen) balio ezagunetan oinarrituta.

Bibliografia: Hatch & Lazaraton, 1991, 467-480. or.; Guilford & Fruchter, 1981, 346-361. or.

en regression
fr régression
es regresión
ca regressió

192 errendimendu-proba

Ikus "aprobetxamendu-proba"ren definizioa.

en attainment test
fr test d'acquisition
es prueba de rendimiento
ca prova de rendiment

193 errepikagarritasuna

Ikerlan baten emaitzak behin baino gehiagotan errepikatu ahal izatea, horrela emaitzen fidagarritasuna hobetzeko.

en replicability
fr reproduction
es replicabilidad
ca reproducció

194 errorea

Egiako puntuazioa neurtzeko teoria klasikoan, behatutako puntuazioak bi osagai ditu: alde batetik, egiazko puntuazioa, pertsonaren gaitasuna islatzen duena. Bestetik, puntuazio okerra, errorezkoa, azterturiko gaitasunarekin zerikusirik ez duten faktoreen eragina islatzen duena. Errorea zorizkoa izango dela espero liteke, modu ez-sistematikoan gertatuko dela, beraz. Horrez gain, proba batean, izan litezke pertsona batzuen jardueran eragina duten faktoreak, errore sistematikoak edo alborapenak sorraraziz.

Konparatu: alborapena

Bibliografia: Bachman, 1990, 167. or.

en error
fr erreur
es error
ca error

195 esaldiak berridatzi

Item mota honetan esaldi oso bat ematen zaio azterketariari, estimulu gisa, eta, jarraian, beste esaldi baten lehen hitza edo lehen bi hitzak. Bigarren esaldi hori azterketariak osatu behar du lehengoaren eduki berarekin, baina gramatika-forma desberdinarekin. Adibidez, lehen esaldia boz aktiboan dago eta azterketariak boz pasiboan jarri behar du.

en sentence transformation
fr transformation de phrases
es transformación de frases
ca transformació gramatical

196 esaldiak berridazteko itema

Ikus "esaldiak berridatzi"ren definizioa.

en transformation item
fr transformation
es ítem de transformación
ca ítem de transformació

197 esaldiak garatu

Item mota honetan hitz-multzo edo hitz-kate bat ematen da estimulu gisa, esanahi jakinarekin. Baina, multzo horretan aditz laguntzaileak, artikulua edota beste hitzen bat falta izaten dira. Azterketariak falta dena erantsi behar izaten du esaldi gramatikala osatzearren.

en sentence expansion
fr expansion de phrases
es ampliación de frases
ca desenvolupament d'oracions

198 esaldiak osatu

Item mota honetan esaldiaren erdia ematen da soilik. Azterketariak esaldia osatu behar du, behar diren hitzak emanez (esaterako, testu bat irakurrita) edota aukera batzuen artean hautatuz.

en sentence completion
fr phrases à compléter
es completar frases
ca compleció gramatical

199 esangura

Esangura edo signifikazioa kontzeptu estatistikoa da. Emaizta jakin bat zoriari zor zaion ala ez esaten digu. Ikus: lehen motako errorea, bigarren motako errorea,

Bibliografia: Guilford & Fruchter, 1981, 208-210. or. hipotesi nulua

en significance
fr confiance
es significación
ca significació

200 esangura-proba

Esangura edo signifikazio estatistikoaren proba. Konparatu: esangura

en significance test
fr test de confiance
es prueba de significación
ca prova de significació

201 eskala

Zerbait neurtzeko erabiltzen den zenbaki edo kategoria multzoa. Lau neurketa-escala mota bereizten dira: nominala, ordinala, tarte-escala eta arrazoi-escala.

Bibliografia: Crocker & Algina, 1986, 46-49. or.

en scale
fr échelle
es escala
ca escala

202 eskala absolutua

Eskala honek egiazko zero-puntua dauka. Adibidea luzera neurtzeko eskala izan liteke. Hizkuntzen ebaluazioan zero absoluturik ezin daiteke definitu; hortaz, eskala mota hau ez da erabilgarria.

Konparatu: tarte-escala, eskala nominala, eskala ordinala

en absolute scale
fr échelle absolue
es escala absoluta
ca escala absoluta

203 eskala komuna

Proba biren edo gehiagoren puntuazioak eskala komun batean adierazteko modua, horrela emaitzak zuzenean alderatu ahal izateko. Proba biren edo gehiagoren puntuazioak eskala komun batean adierazteko, puntuazio gordinak prozedura estatistiko baten bidez bihurtu behar dira, esate baterako proben berdintzea aplikatuz.

Bibliografia: Bachman, 1990, 340-344. or.

en common scale
fr échelle commune
es escala común
ca escala comuna

204 eskala nominala

Eskala mota hau kategorietan sailka daitezkeen

aldagaiekin erabiltzen da, adibidez sexuarekin edota lehen hizkuntzarekin. Gertaeraren maiztasunak izan ohi du interesik handiena. Katetoria-eskala ere deitzen da.

Konparatu: tarte-eskala, eskala ordinala, arrazoi-eskala

Bibliografia: Hatch & Lazaraton, 1991, 55-56. or.

- en nominal scale
- fr échelle nominale
- es escala nominal
- ca escala nominal

205 eskala ordinala

Eskala mota honek izangaiak ordenatu egiten ditu, baina beren arteko distantzia erlatiboa adierazi gabe.

Konparatu: katetoria-eskala, tarte-eskala, eskala nominala, arrazoi-eskala

Bibliografia: Hatch & Lazaraton, 1991, 56-57. or.

- en ordinal scale
- fr échelle ordinale
- es escala ordinal
- ca escala ordinal

206 eskala-deskribatzailea

Ikus "deskribatzailea"ren definizioa.

- en scale descriptor
- fr descripteur d'échelle
- es descriptor escalar
- ca descriptor d'escala

207 eskala-iteina

Ikus "puntuaizio politomikoa"ren definizioa.

- en scalar item
- fr item échelonné
- es ítem escalar
- ca ítem d'escala

208 eskala-puntuazioa

Mailakatze baten ondorioz lortutako puntuazioa.

Ikus: mailakatzea

- en scaled score
- fr note graduée
- es puntuación escalar
- ca puntuació escalonada

209 eskanerra

Ikus "irakurgailu optikoa"ren definizioa.

- en scanner
- fr scanner
- es escáner
- ca escàner

210 espezifikazioak

Ikus "zehaztapenak".

- en specifications

211 estandarra ezartzea

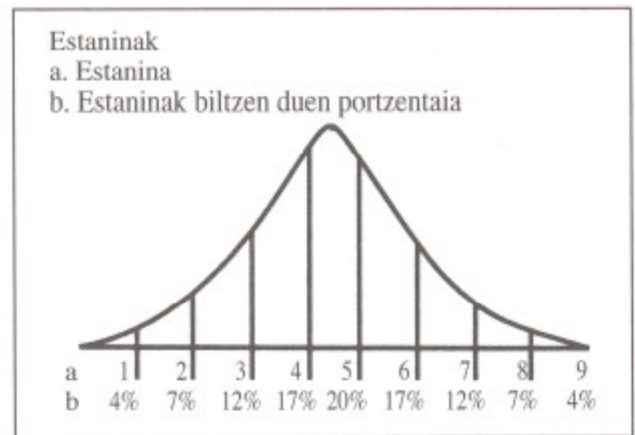
Proba baten gutxieneko puntuazioa ezartzeko prozesua da (esaterako, gaitditze-muga) eta, ondorioz, baita emaitzen esanahia ere.

- en standard setting

212 estanina puntuazioa

Prozedura honen bidez banaketa normalean oinarritutako bederatzi multzotan banatzen dira puntuazioak. Bai goiko multzoan eta bai behekoan ere izangaien %4 kokatzen da.

Multzo bakoitzak biltzen dituen izangai-portzentaia ondoko grafikoan azaltzen da:

Bibliografia: Crocker & Algina, 1986, 446-447. or.

- en stanine score
- fr note stanine
- es estaninas
- ca puntuació d'estanina

213 estatistika

Datu numerikoak tratatzeko eta interpretatzeko zientzia.

- en statistics
- fr statistiques
- es estadística
- ca estadística

214 estatistika deskribatzailea

Datu multzo bat deskribatzeko erabiltzen den estatistika, bai zenbateko bidez, bai banaketa bidez, batez besteko balioen bidez, korrelazio bidez etab. Ondoko bereizketa egin ohi da: alde batetik estatistika deskribatzailea eta, bestetik, laginen estatistika edo estatistika inferentziala.

Konparatu: estatistika inferentziala

- en descriptive statistics
- fr statistiques descriptives

es estadística descriptiva
ca estadística descriptiva

215 estatistika inferentziala

Estatistika deskribatzaileak ematen dituen informazioez haratago doa estatistika mota hau. Populazio baten laginak populazio hori zenbateraino adierazten duen

Konparatu: estatistika deskribatzailea

en inferential statistics
fr statistiques inférentielles
es estadística inferencial
ca estadística inferencial

216 estatistikoa

Forma numerikoan adierazitako informazioa. Zentzu hertsian estatistiko bat lagin baten ezaugarria da. Aldiz, parametro bat populazio baten ezaugarria da. Estatistikoak, normalean, karaktere erromatarretan adierazten dira eta parametroak grekoetan. Esate baterako, lagin baten desbiderapen estandarra S idazten da edota SD , baina populazio batena s (σ).

Konparatu: parametroa
Ikus: populazioa, lagina

en statistic
fr statistiques
es estadístico
ca estadístic

217 estimazio-errore estandarra

Aldagai bat beste batetik abiatuta aurreratu denean, iragarpen horrek duen zehaztasunaren neurria, esate baterako erregresio linealean. Konfiantza-tarteak ematen ditu irizpidezko puntuazioetarako.

Ikus: konfiantza-tartea

Bibliografia: Hatch & Lazaraton, 1991, 477-479. or.

en standard error of estimate
fr erreur standard d'estimation
es error estándar de estimación
ca error estàndar d'estimació

218 estimulua

Azterketako ariketa batean ipintzen den materiala, azterketariak, hartan oinarrituta, bere erantzuna sor dezan. Ahozkoaren ulermeneko proba batean, esaterako, grabatutako testu bat izan liteke, idatzitako zenbait galderarekin. "Inputa" ere deitzen zaio.

en input
fr entrée
es input
ca estímul

219 etika eta gizalegea

en ethics and fairness

220 euskarria

Idazmen- edo mintzamen-probetan, azterketariaren erantzuna eragiteko balio duten material grafikoak eta testuak.

en prompt
fr déclencheur
es estímulo
ca suport

221 ezaguera sozio-kulturala

Mundu-ezaguera da: kultura jakin batean, gizarte batek nola funtzionatzen duen jakitea. Portaera egokia izateko garrantzizkoa da. Baita testuinguru kultural jakinetan hizkuntza erabiltzeko ere.

Konparatu: gaitasun soziolinguistikoa

en sociocultural knowledge
fr savoirs socioculturels
es conocimiento socio-cultural
ca coneixement sociocultural

222 ezaugarri anitzeko eta metodo anitzeko

Diseinu esperimental hau konstruktuen balidazioan erabili **diseinua**

ohi da. Ustez desberdinak diren ezaugarriak neurtzen dira, ustez desberdinak diren metodoen bidez. Análisi honek ondokoa erakutsi behar luke adibidez: entzumena metodo desberdinez neurtuta lortzen diren emaitzek korrelazio hobea dutela azterbide berarekin lortutako trebetasun desberdinen neurriek baino.

Bibliografia: Bachman, 1990, 263-265. or.

en multitrait-multimethod design
fr plan multiattribut-multiméthode
es diseño multirrasgo-multimétodo
ca disseny multitret-multimètode

223 ezaugarri latentearen teoria

Ikus "item-erantzunaren teoria (IRT)"ren definizioa.

en latent trait theory
fr théorie de l'attribut latent
es teoría del rasgo latente
ca teoria del tret latent

224 ezaugarria

Pertsona baten ezaugarri fisiko edo psikologikoa (hizkuntza-gaitasuna, esaterako) edota ezaugarri hori deskribatzeko eraiki den eskala. Ikus "konstruktua".

en trait
fr attribut
es rasgo
ca tret

225 F ratioa

Bariantza-analisan erlazio honek zera balioesten du: taldeen batez bestekoen arteko aldeak estatistikoki esanguratsuak diren ala ez; esaterako, talde batek beste batek baino hobeto egin duen hizkuntza-proba.

Ikus: forma alternatiboak

Bibliografia: Hatch & Lazaraton, 1991, 315-317. or.

- en F-ratio
- fr rapport-F
- es relación F
- ca ràtio F

226 faktore afektiboak

Azterketarien aldagai emozionalekin, zaletasunekin edota jarrerekin loturik dauden faktoreak, baina kognitiboak ez direnak.

Konparatu: faktore kognitiboak

Bibliografia: Ebel & Frisbie, 1991, 52. or.

- en affective factors
- fr facteurs affectifs
- es factores afectivos
- ca factors afectius

227 faktore kognitiboak

Ikaste- edo ebaluazio-prozesuan, ikasleak dituen ezagutza-eskemekin eta ereduakin lotuta dauden

Konparatu: faktore afektiboak

Bibliografia: Ebel & Frisbie, 1991, 52. or.

- en cognitive factors
- fr facteurs cognitifs
- es factores cognitivos
- ca factors cognitius

228 faktore-analisia

Teknika estatistiko honen bidez ikertzailea, aldagai-kopuru handi batetik abiatuta, aldagai multzo txikiago batera irits daiteke, oso erlazionatuta dauden aldagai batzuek faktore bakarra osatzen baitute. Analisi faktoriala esplorazio gisa erabil daiteke, hipotesiak formulatzeko, edota, bestela, aurrez ezarritako hipotesiak egiaztatzeko.

Bibliografia: Bachman, 1990, 262. or.; Crocker & Algina, 1986, 232. or.

- en factor analysis
- fr analyse factorielle
- es análisis factorial
- ca anàlisi factorial

229 feedbacka

Proba baten prozesuan inplikaturik dauden pertsonen (aztertzaiak, azterketariak...) iruzkinak etab. Horiek guztiak prozesua bera ebaluatzeko oinarri dira. Feedbacka era informalean lor daiteke edo berariaz diseinatutako galdetegiekin.

- en feedback
- fr rétroaction
- es retroalimentación (feedback)
- ca retroalimentació

230 fidagarritasuna

Proba baten neurketek duten kontsistentzia edo egonkortasuna. Zenbat eta fidagarriago izan proba, orduan eta zorizko errore gutxiago ditu. Errore sistematikoak dituen proba bat (adib. alborapena multzo batean) fidagarria izan liteke, baina ez baliozkoa.

Konparatu: baliotasuna

Ikus: KR-20 (Kuder-Richardsonen 20. formula), alfa (alfa *Bibliografia: Bachman, 1990, 24. or.; Crocker & Algina, 1986, 6. kap. fidagarritasuna*)

- en reliability
- fr fidélité
- es fiabilidad
- ca fiabilitat

231 fidagarritasun-koefizientea

Indize estatistiko honek proba, eskala edo neurketa baten fidagarritasuna adierazten du. Koefiziente honen balioak 0 eta 1 artean daude. Normalean proba baten bi azterketaldi, bi bertsio edo bi erdien arteko korrelazioak dira. Esate baterako, proba bera behin baino gehiagotan aplikatu liteke (emaitza bertsuak eman behar lituzke). Edo, hori ezinezkoa denean, barne-kontsistentziaren beste neurriren bat erabil liteke. Fidagarritasun-indizea ere

Ikus: barne-kontsistentzia, fidagarritasuna, test-retest fidagarritasuna

- en reliability coefficient
- fr coefficient de fidélité
- es coeficiente de fiabilidad
- ca coeficient de fiabilitat

232 forma alternatiboak

Ikus "forma baliokide"en definizioa.

- en alternate forms
- fr formes alternées
- es formas alternativas
- ca formes alternes

233 forma baliokideak

Proba baten bertsioak dira, baliokidetzat hartzen direnak: zehaztapen berberak dituzte eta gaitasun berbera neurtzen dute. Test-teoria klasikoaren baldintza estuak betetzeko, bertsio horiek, pertsona bereberei aplikatuta, batez besteko zailtasun berdina izan behar dute, eta baita bariantza eta kobariantza berdina ere. Praktikan, oso zaila da baliokidetza lortzea. Forma alternatiboak edo forma paraleloak ere deitzen zaie.

Konparatu: forma parekatuak

Bibliografia: Crocker & Algina, 1986, 132. or.

en equivalent forms
fr formes équivalentes
es formas equivalentes
ca formes equivalents

234 forma paraleloak

Ikus "forma baliokide"en definizioa.

en parallel forms
fr formes parallèles
es formas paralelas
ca formes paral-leles

235 forma parekatuak

Proba baten forma desberdinak dira: beren puntuazio-banaketak eraldatuak izan dira, horrela eskala berean elkarrekin erabili ahal izateko.

Bibliografia: Crocker & Algina, 1986, 20. kap.

en equated forms
fr formes calibrées
es formas equiparadas
ca formes equiparades

236 G faktorea

Adimenaren teorian, "faktore jeneral" bat da, ustez beste gaitasun kognitiboen azpian dagoena. Nozio hau John Oller-ek zabaldu zuen 70eko hamarkadan, hizkuntza-gaitasunaren azpiko gaitasun unitario gisa.

Bibliografia: Oller, 1979, 426-458. or.; Bachman, 1990, 6. or.

en G-factor
fr facteur-G
es factor G
ca factor G

237 gainditze-muga

Azterketariak proba edo azterketa gainditzeko lortu behar duen gutxieneko puntuazioa.

Konparatu: gutxieneko puntuazioa

en pass mark
fr note de césure
es aprobado
ca aprovat

238 gaitasun pragmatikoa

Hizkuntza-gaitasun komunikatiboa azaltzen duten modeloetako kategoria posible bat da. Hizkuntza-egintzak egiteko ahalmena eta konbentzio soziolinguistikoen ezagutza biltzen ditu bere baitan.

Bibliografia: Bachman, 1990, 42. or.

en pragmatic competence

fr compétence pragmatique
es competencia pragmática
ca competència pragmàtica

239 gaitasun soziolinguistikoa

Hizkuntza-gaitasun komunikatiboa azaltzen duten modeloetako kategoria posible bat da. Hizkera, gizarte-arauei jarraiki, testuinguruari eta egoera bereziei egokitzeko gaitasuna adierazten du.

Bibliografia: Bachman, 1990, 42. or.

en sociolinguistic competence
fr compétence sociolinguistique
es competencia sociolingüística
ca competència sociolingüística

240 gaitasun unitarioa

Hizkuntzaren teoria hau Oller-ek bultzatu zuen.

Hizkuntza-trebetasun guztien azpian gaitasun bakarra

en unitary competence
fr compétence unitaire
es competencia unitaria
ca competència unitària

241 gaitasuna (1)

Zerbait egiteko ezagutza edo ahalmena. Hizkuntzalaritzan, azpiko ahalmena adierazteko erabili izan da, jarduerari edo erabilerari kontrajarrita. Bereizketa hau Chomskyren obran sortu zen.

Konparatu: jarduera

Bibliografia: Bachman, 1990, 52 eta 108. or.

en competence
fr compétence
es competencia
ca competència

242 gaitasuna (2)

Hizkuntza baten ezagutza eta hizkuntza hori erabiltzeko trebetasun-maila. Hizkuntza menderatzea, alegia.

Konparatu: ahalmena, trebetasuna

Bibliografia: Bachman, 1990, 16. or.

en proficiency
fr niveau de capacité
es dominio
ca proficiència

243 gaitasun-proba

Proba mota honek gaitasun edo trebetasun orokor bat neurtzen du eta ez dio erreferentzia egiten ikastaro bati edo material multzo bati.

en proficiency test
fr test de niveau de capacité
es prueba de dominio

ca prova de proficiència

244 gakoa

- a) Erantzun zuzena, aukera anitzeko item batean.
b) Oro har, proba bateko itemei dagozkien erantzun zuzen edo onargarrien multzoa.

Konparatu: distraktorea, zuzentzeko txantiloia

Ikus: aukera anitzeko galdera

en key /key response
fr réponse clé
es clave de respuesta
ca clau

245 galdera

Proba bateko ariketa bat edo item bat izendatzeko erabiltzen den hitza.

Ikus: itema, ariketa

en question
fr question
es pregunta
ca pregunta

246 galdera irekia

Honelako item edo ariketak proba idatzietan aurki daitezke: azterketariak erantzuna sortu behar du eta ez soilik aukeratu. Honelako itemen xedea bat-bateko erantzun bat eskatzea da: hitz soil batetik hasi eta idazlan bateraino. Zuzentzerakoan, beraz, erantzun onargarri bat baino gehiago izan behar da kontuan.

en open-ended question
fr question ouverte
es pregunta abierta
ca pregunta oberta

247 galdera mota

Ikus "item mota"ren eta "ariketa mota"ren definizioak.

en question type
fr type de question
es tipo de pregunta
ca tipus de pregunta

248 Gauss-en banaketa

Ikus "banaketa normala"ren definizioa.

en gaussian distribution
fr courbe de Gauss
es distribución gaussiana
ca distribució de Gauss

249 goi-mailako trebetasunak

Trebetasun hipotetiko konplexuak, adibidez inferitza edo laburbiltzea.

en higher-order skills
fr capacités intellectuelles supérieures
es destrezas de orden superior
ca habilitats d'ordre superior

250 gramatika-gaitasuna

Hizkuntza-gaitasun komunikatiboa azaltzen duten modeloetan, gramatika-gaitasuna osagai jakina da. Hizkuntza-erabilerari dagozkion ezagutza-arloak biltzen ditu: morfologia, sintaxia, hiztegia, fonologia, grafia...

Bibliografia: Bachman, 1990, 84-88. or.

en grammatical competence
fr compétence grammaticale
es competencia gramatical
ca competència gramatical

251 gutxieneko gaitasunaren ebaluazioa

Honelako probek eskakizun zehatzak ipintzen dituzte hizkuntza-erabilera jakin baten gutxieneko gaitasunerako. Azterketari batek gaitasun-maila hori erakusten badu, azterketa gainditzen du.

en minimum competency testing
fr évaluation de la compétence minimale
es evaluación de competencia mínima
ca prova de competència mínima

252 gutxieneko puntuazioa

Azterketariak proba batean lortu behar duen gutxieneko puntuazioa, halako kalifikazioa edo maila lortzeko. Menderatze-probetan puntuazio hori lortu behar da, izangaiak menderatze-maila edo gutxieneko gaitasun-maila baduela ebazteko.

Konparatu: gainditze-muga

Ikus: menderatze-proba, gutxieneko gaitasunaren

Bibliografia: Bachman, 1990, 214-215. or.; Crocker & Algina, 1986, 421-428. or.

en cut-off score
fr note de césure
es puntuación límite
ca puntuació de tall

253 halo-efektua

Efektu hau proba subjektiboetan gerta liteke. Azterketariak ariketa batean izan duen emaitza ikusita, horrek ebaluatzailearengan eragina izan dezake eta, ondorioz, beste ariketa bat behar baino altuago edo Konparatu: ebaluatzailearen efektuak

en halo effect
fr effet de halo
es efecto halo
ca efecte d'aurèola

254 hasierako proba

Ikastaro bat hasi aurretik aplikatzen den proba. Proba horren emaitzak ikastaro amaieran egindako azterketaren emaitzekin konpara daitezke. Horrela ikastaroak izan duen eragina ebalua daiteke.

Konparatu: amaierako proba

- en pre-test
- fr pré-test
- es prueba inicial
- ca prova preliminar

255 hautespen-proba

Ikus "sarbide-proba"ren definizioa.

- en selection test
- fr test de sélection
- es prueba de selección
- ca prova de selecció

256 haztapena

Proba bateko item bati edo ariketa bati gehieneko puntuazioa atxikitzea, horrela bere pisu erlatiboa aldatzeko, proba bereko beste ariketa batzuekin konparatuta. Esaterako, proba bateko lehen ariketako itemei puntuazio bikoitza ematen badiegu, ariketa horrek besteek baino proportzio handiagoa izango du guztizko

Bibliografia: Ebel & Frisbie, 1991, 214-216. or.

- en weighting
- fr pondération
- es ponderación
- ca ponderació

257 hein-korrelazioa

Korrelazio hau ez dago aldagaien balio absolutuetan oinarrituta, hierarkia erlatiboan baizik.

Bibliografia: Guilford & Fruchter, 1981, 294-296. or.

- en rank order correlation
- fr coefficient de corrélation de rangs
- es correlación por rangos
- ca coeficient de correlació ordinal de Spearman

258 hipotesi nulua

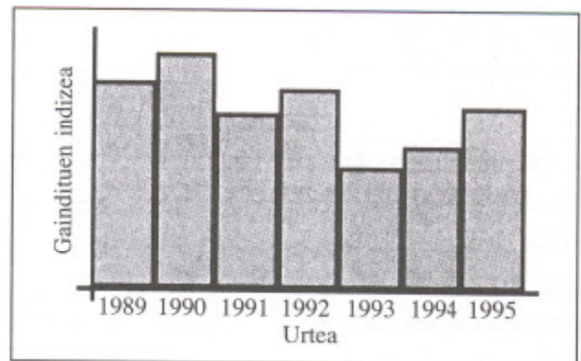
Hipotesi honek hauxe dio: aldagai bi edo gehiago ez daudela elkarrekin erlazionatuta. Adibidez, ondoko suposizioa hipotesi nulua da: ama-hizkuntza desberdineko bi taldek ez dute errendimendu desberdina.

Bibliografia: Hatch & Lazaraton, 1991, 24. or.;
Guilford & Fruchter, 1981, 146-147. or.

- en null hypothesis
- fr hypothèse nulle
- es hipótesis nula
- ca hipòtesi nul·la

259 histograma

Maiztasunaren banaketa adierazteko erabiltzen den grafikoa. Maiztasun mota bakoitzak biltzen duen kasu-kopurua barra batez erakusten da.

Konparatu: barra-diagrama

- en histogram
- fr histogramme
- es histograma
- ca histograma

260 hitzak osatzeko itema

Item mota honetan azterketariak hitz bat produzitu behar du. Horretarako estimulu gisa, hitzaren beste forma bat ematen zaio, hartan oinarrituta, eskatzen zaion forma asma dezan. Adibidez: "Lan mota honek hiztegi teknikoa eskatzen du. (ulertu)"

- en word formation item
- fr item de construction de mots
- es ítem de formación de palabras
- ca ítem de formació de mots

261 hitzen maiztasuna

Hitz batzuk edo hitz mota batzuk testu batean zenbat aldiz agertzen diren zenbatzea. Hizkuntza-ebaluazioan erabilgarri izan daiteke, esate baterako, zehaztapenetan lexiko jakin bat eskatzen duten probak eraikitzeko.

- en word frequency count
- fr comptage des occurrences
- es recuento de frecuencia de palabras
- ca freqüència de mots

262 hizkuntza eskuratzea

Prozesu honen bidez hizkuntza-gaitasuna eskuratzen da, bai lehen hizkuntza edo baita bigarren hizkuntza bat ere. Bigarren hizkuntza baten kasuan bereizketa hau egin ohi da batzuetan: eskuratzea (berez, modu naturalean) eta ikastea (jakinaren gainean, modu kontzientean).

- en language acquisition
- fr acquisition de la langue
- es adquisición de la lengua
- ca adquisició lingüística

263 hizkuntza-ahalmena

Ahalmen hau trebetasun multzo bat da, hain zuzen ere, pertsona batek, komunikazio-helburu desberdinekin, erabiltzeko gai den trebetasunen multzoa.

Bibliografia: Bachman, 1990, 3-4. or.

- en** language ability
- fr** capacité langagière
- es** capacidad lingüística
- ca** capacitat lingüística

264 hizkuntza-erabileraren arloa

Gizarte-bizitzako eremu zabalak; esaterako, hezkuntza-arloa edo arlo pertsonala. Eremu horietariko batzuk aukera daitezke azterketaren edukiak eta trebetasunak zehazterakoan.

- en** domain of language use

265 hizkuntza-erabileraren eredua

Hizkuntza erabiltzeko behar diren trebetasun eta gaitasunen deskribapen bat da. Era berean, trebetasun eta gaitasun horiek beren artean nola erlazionatzen diren adierazten du. Eredua oinarrizko osagaia da proben

- en** model of language use

266 hizkuntza-gaitasuna

Hizkuntza baten ezagutza. Sarri hizkuntza-ahalmenaren sinonimotzat hartzen da.

Bibliografia: Bachman, 1990, 16. or.

- en** language proficiency
- fr** compétence langagière
- es** dominio lingüístico
- ca** proficiència lingüística

267 homogeneotasuna

Proba edo azpiroba baten ezaugarri bat da. Itemek gaitasun berbera neurtzen duten adierazten du. Ezaugarri berberak dituen pertsona talde baten ezaugarria ere izan liteke. Homogeneotasun-maila adierazteko fidagarritasun-indizea erabiltzen da.

- en** homogeneity
- fr** homogénéité
- es** homogeneidad
- ca** homogeneïtat

268 hurrenkeraren efektua

Ebaluatzaileak sortzen duen efektua da, ebaluazio-lana egiteko daraman ordena edo hurrenkera dela medio.

Ikus: ebaluatzailearen efektuak

- en** sequence effect
- fr** effet séquentiel

- es** efecto de secuencia
- ca** efecte de seqüència

269 hutsuneak betetzeko itema

Item mota honetan azterketariak material idatzia sartu behar du (letrak, zifrak, hitz solteak, atzizkiak, esaldiak, perpausak, paragrafoak) testu baten hutsuneetan. Azterketariak erantzuna hutsetik asmatu beharko du edo, aukerak eskaintzen badira, zuzena aukeratu.

- en** gap-filling item
- fr** question lacunaire
- es** ítem de rellenar huecos
- ca** ítem d'omplir buits

270 ibilartea

Sakabanatzearen neurria da: multzo bateko puntuazio altuenaren eta baxuenaren arteko distantzia.

Bibliografia: Hatch & Lazaraton, 1991, 169-170. or.

- en** range
- fr** marge de variation
- es** margen de variación
- ca** amplitud

271 idazlan diskurtsiboa

Ariketa honetan azterketariak gai jakin bat garatu behar du idatziz. Gaiak ikuspuntu desberdinak onartzen ditu eta argudioak eman litezke iritzi pertsonalak defenditzeko.

Ikus: idazlana

- en** discursive composition
- fr** composition discursive
- es** composición discursiva
- ca** composició discursiva

272 idazlan gidatua

Ariketa honetan azterketariak testu bat idatzi behar du eman zaion informazio grafikoa edota testuala erabiliz: marrazkiak, gutunak, postalak, jarraibideak... Honela, jasotzen den erantzuna kontrolatuagoa eta estandarizatuagoa izango da.

Konparatu: idazlana

- en** guided writing task
- fr** production écrite guidée
- es** actividad de expresión escrita guiada
- ca** tasca d'expressió escrita guiada

273 idazlana

Ariketa honetan azterketariak testu luze samar bat idatzi behar du. Testuan gertakizunen narrazioa eska daiteke, edota iritzi desberdinak azaltzeko argudio-testuak... Era berean, beste testu mota batzuk ere badira: txostenak, gutun formalak, gutun informalak etab.

- en** composition

fr composition
es expresión escrita
ca redacció

ca transferència d'informació

274 idazmen-ariketa gidatua

Ikus "idazlan gidatua"ren definizioa.

en directed writing task
fr tâche d'écriture dirigée
es actividad de expresión escrita dirigida
ca tasca d'expressió escrita dirigida

279 interpretazio-argudioa

Ikus "ebaluazioa interpretatzeko argudioa".

en interpretive argument

275 ikasketa-xedea

Ariketa batek duen helburua edo bertatik espero den emaitza.

en learning objective
fr objectif d'apprentissage
es objetivo del aprendizaje
ca objetiu d'aprenentatge

280 irakurgailu optikoa

Tresna elektronikoa hau erantzun-orrietako edo kalifikazio-orrietako informazioa ateratzeko erabiltzen da. Azterketariak, edo aztertzaileak, itemen edo ariketen erantzunak markatzen dituzte erantzun-orrian eta informazio hori ordenagailuak irakurtzen du zuzenean. Eskanerra ere deitu izan zaio.

en optical mark reader (OMR)
fr lecteur optique
es lectora óptica
ca màquina de lectura òptica

276 inbariantza

Item-erantzunaren teorian auresuposizio garrantzizkoa: itemaren zailtasuna eta diskriminazio-neurriak berezko ezaugarriak direla auresuposatzen da, azterketarien gaitasunetatik aparteak, gaitasun-mailak ere item zehatzetatik aparteak diren bezala.

en invariance
fr invariance
es invariancia
ca invariància

281 irakurgarritasun-indizea

Testuaren gramatika- eta lexiko-konplexutasunaren neurria. Irakurleentzat testu bat zenbaiteraino ulergarria den ebaluatzeko erabiltzen da. Irakurgarritasun-indizeak dira, esate baterako, Gunning-en indizea edo Flesch-en irakurgarritasun-eskala.

en readability index
fr indice de lisibilité
es índice de legibilidad
ca índex de legibilitat

277 informazio-hutsunea

Hizkuntzen irakaskuntzako eta ebaluazioko teknika da. Benetako egoera simulatzen du. Horretarako, ikasle guztiek ez dute informazio bera eta, hortaz, elkarren artean komunikatu behar dute ariketa egiteko. Normalean mintzamen- eta idazmen-ariketetan erabili ohi da.

en information gap
fr information lacunaire
es vacío de información
ca buit d'informació

282 irakurmen-ariketa

Ariketa mota honek testu bat edo gehiago izan ditzake, eta hainbat item. Itemak mota desberdinetakoak izan litezke: aukera anitzekoak, erantzun laburrekoak, burutze-proba/hutsuneak bete, informazio-transferra... Irakurriaren ulermen-ariketa ere deitzen zaio.

en reading comprehension task
fr tâche de compréhension écrite
es actividad de comprensión de lectura
ca tasca de comprensió lectora

278 informazio-transferra

Ebaluazio-teknika da. Modu jakin batean emandako informazioa beste era batean aurkeztu behar da. Adibidez, informazioa testu batetik atera eta diagrama bat osatzeko erabili; ohar informal bateko informazioa erabiliz iragarki formal bat idatzi.

283 irizpidean oinarritutako proba

Proba mota honetan, azterketariaren ezagutza aldeaz aurretik ezarritako irizpideen arabera interpretatzen da. Garrantzitsuena helburuak lortu izana da eta ez azterketariak taldearen barruan izan duen kokapena, puntuazioaren arabera. Konparatu: norman oinarritutako proba, arlo baten

en criterion-referenced test
fr test critériel
es prueba criterial
ca prova referida al criteri

Bibliografia: Hughes, 1989, 84., 124-125., 138. or.

en information transfer
fr transfert d'information
es transferencia de información

284 irizpidezko aldagaia

Ikerketa-alorrean, mendeko aldagaia izendatzeko beste izen bat da.

Ikus: mendeko aldagaia

- en criterion variable
- fr variable critère
- es variable criterial
- ca variable de criteri

285 irizpidezko baliotasuna

Proba batek irizpidezko baliotasuna duela esaten dugu honako hau frogatzen denean: proba horren puntuazioek erlazioa dutela gaitasun bera neurtzen duen kanpo-irizpide batekin. Proba batek etorkizuneko jokabidea zenbateraino pronostikatzen duen zehazteko ere erabiltzen da irizpidezko baliotasuna.

Ikus: baliotasun konkurrentea, auresate-baliotasuna

Bibliografia: Bachman, 1990, 248-250. or.

- en criterion-related validity
- fr validité critérielle
- es validez criterial
- ca validesa de criteri

286 IRT

Ikus "item-erantzunaren teoria (IRT)"ren definizioa.

- en IRT
- fr TIR
- es TRI
- ca TRI

287 irudipenezko zuzenketa

Puntuazio-metodo hau produkzio-probetan erabil daiteke, hau da, mintzamenen eta idazmenen. Ebaluatzaileak azterketari bakoitzak eman dituen erantzun guztiak batera balioesten ditu, ariketa bakoitzeko ezaugarriak bereizi

Konparatu: puntuazio analitikoak, balioespen globala

- en impression marking/ general impression marking
- fr notation liée à l'impression générale
- es valoración por impresión recibida/ valoración por impresión general
- ca correcció segons la impressió/ correcció segons la impressió general

288 item dikotomikoa

"Zuzen" edo "oker" puntuatzen ditugun itemak dira. Item dikotomikoetan sartzen dira, adibidez, aukera anitzekoak, egia/gezurra motakoak edo erantzun laburreko galderak.

- en dichotomous item

289 item diskretua

Item autonomoa. Ez daugun beste item batzuekin edo

material osagarriekin.

Konparatu: testuan oinarritutako itema

- en discrete item
- fr item discret
- es ítem discreto
- ca ítem discret

290 item integratua/ ariketa integratua

Item edo ariketa hauek trebetasun edo azpi-trebetasun bat baino gehiago eskatzen dute. Adibidez, "cloze-test" edo "burutze-proba"ren itemak, elkarrizketa, gutun bat irakurtzea eta gutunari erantzuna idaztea.

Konparatu: berariazko item diskretua

- en integrative item/ task
- fr question intégrée
- es ítem integrador/ actividad integradora
- ca ítem integratiu/ tasca integrativa

291 item mota

Item-motei ematen zaizkien izenak bere forma deskribitzera jotzen dute. Adibidez, aukera anitzeko galderak, esaldiak berridatzi, erantzun laburrekoa, burutze-proba irekia etab.

- en item type
- fr type d'item
- es tipo de ítem
- ca tipus d'ítem

292 item objektiboak

Puntuazio-eskema finko bati jarraiki puntuatzen diren itemak dira, inongo adituen iritzirik gabe edo epaitze subjektiborik gabe.

- en objectively marked

293 item subjektiboak

Item mota hau puntuatzeko adituen iritzia edo atazaren epai subjektiboa erabili behar da.

- en subjectively marked

294 itema

Proba batean ebaluatzen den eta bereiz puntuatzen den edozein elementu. Esate baterako, burutze-proba bateko hutsune bat; hiru edo lau aukerako galdera bat; berridazteko esaldi bat; esaldi batez erantzun beharreko galdera bat...

Konparatu: ariketa

- en item
- fr item
- es ítem
- ca ítem

295 item-analisia

Proba bateko item bakoitzak izan duen emaitzaren analisia. Zailtasuna edo diskriminazioa bezalako indize estatistiko klasikoak erabili ohi dira horretarako. Berariazko softwarea erabiltzen da, esaterako MicroCAT
Ikus: diskriminazioa, erraztasun-indizea

en item analysis
fr analyse d'items
es análisis del ítem
ca anàlisi d'ítems

296 itemaren berezko kurba (ICC)

Item-erantzunaren teorian, itemaren berezko kurbak hauxe erakusten du: item bati erantzuteko probabilitatea nola erlazionatzen den testeko itemetan erakutsi duen ahalmen latentearekin.

Bibliografia: Crocker & Algina, 1986, 340-342. or.

en item characteristic curve (ICC)
fr courbe caractéristique de l'item (CCI)
es curva característica del ítem (CCI)
ca corba característica d' ítem (CCI)

297 itemaren funtzionamendu diferentziala

Itemaren funtzionamendu diferentzialak hauxe esan nahi du: item batek erakusten duen zailtasun erlatiboa, erantzuna eman duen taldearen ezaugarriren bati zor zaiola, esaterako ama-hizkuntzari edo sexuari.

Ikus: alborapena

en differential item functioning (DIF)
fr fonctionnement de l'item différentiel
es funcionamiento del ítem diferencial
ca funcionament diferencial d'ítems (FDI)

298 itemaren puntuazioa

Item-analisan, item jakin bateko erantzun zuzenen batuketak.

en item score
fr notation d'un item
es puntuación del ítem
ca puntuació d'ítem

299 item-bankua

Azterketa-itemak gestionatzeko metodoa da. Itemei buruzko informazioa biltzen da, gero eduki eta zailtasun jakineko probak osatzeko.

Bibliografia: Henning 1987, 9. kap.

en item banking
fr banque d'items
es banco de ítems
ca banc d'ítems

300 item-burua

Itemaren estimulu idatziaren parteak; esaterako, osatu gabeko esaldia, gero azterketariak osatu beharko duena bere kabuz edo aukerako erantzunen artean bat hautatuz.

Konparatu: erantzun zuzena, aukerak

Ikus: aukera anitzeko galdera

en stem
fr amorce (d'un item)
es enunciado de partida
ca nucli de l'ítem

301 itemen batez besteko zailtasun-indizea (batez besteko p)

Zuzen erantzundako itemen batez besteko proportzioa, era dikotomikoan puntuatutako item-eskala batean. Esate baterako, 0,5eko batez besteko p batek hauxe esan nahi du: probaren batez besteko erraztasun-maila 0,5ekoa dela.

Ikus: puntuazio dikotomikoa

en mean item difficulty index (mean p)
fr indice moyen de difficulté à un item (moyenne p)
es índice medio de dificultad de un ítem (p media)
ca index de dificultat mitjana d'ítem (p mitjana)

302 item-erantzunaren funtzioa

Item-erantzunaren teorian, funtzio matematiko honek hauxe korrelazionatzen du: alde batetik, item bati zuzen erantzuteko probabilitatea eta, bestetik, item horrek neurtzen duen ahalmena. Itemaren ezaugarri-funtzioa ere deitzen zaio.

en item response function
fr fonction de l'item-réponse
es función de respuesta al ítem
ca funció ítem-resposta

303 item-erantzunaren teoria (IRT)

Eredu matematiko multzo honek hauxe erlazionatzen du: alde batetik, azterketari batek azterketan izan duen emaitza eta, bestetik, bere gaitasun-maila. Eredu hauek oinarritzko teoria honetan dute funtsa: galdera batean azterketari batengandik itxaron daitekeen jarduera item-zailtasunaren eta pertsonaren gaitasunaren arabera da.

Bibliografia: Henning 1987, 8. kap.; Crocker & Algina, 1986, 15. kap.

en item response theory (IRT)
fr théorie de l'item-réponse TIR
es teoría de respuesta al ítem (TRI)
ca teoria de resposta d'ítem (TRI)

304 item-informazioaren funtzioa

Item-erantzunaren teorian, indize honek hauxe esaten digu: item batek edo ariketa batek zenbaterainoko informazioa ematen digun gaitasun jakineko pertsona bati buruz. Itemaren diskriminazioa hartzen du kontuan eta baita itema mailari ondo egokitzen zaion ere.

Konparatu: test-informazioaren funtzioa

- en item information function
- fr fonction informative de l'item
- es función informativa del ítem
- ca funció ítem-informació

305 itxarondako erantzuna

Galdera edo ariketa baten egileak lortu nahi duen erantzuna edo erantzunak.

- en expected response
- fr réponse attendue
- es respuesta esperada
- ca resposta esperada

306 itxurazko baliotasuna

Neurri honek hauxe esaten digu: azterketarien iritzian edo proba-erabiltzaileen iritzian, proba bat zenbateraino den egokia neurtu nahi dena neurtzeko. Iritzi subjektiboa da, ez baita probaren analisi objektiboan oinarritzen, eta askotan ez da hartzen egiazko baliotasuntzat. Batzuetan "probaren erakargarritasuna" deitzen zaio.

Bibliografia: Bachman, 1990, 285-289. or.

- en face validity
- fr validité apparente
- es validez aparente
- ca validesa aparent

307 izangaia

Aztertua den pertsona; proba edo azterketa jasotzen duena. Azterketari ere deitzen zaio.

- en candidate
- fr candidat
- es candidato
- ca candidat

308 jarduera

Hizkuntza produzitzea, ahoz zein idatziz. Jarduera (pertsonak darabilen hizkuntza) gaitasunetik edo ezagutzatik bereizi izan da sarri.

Konparatu: gaitasuna

Ikus: jarduera-proba

Bibliografia: Bachman, 1990, 52. eta 108. or.

- en performance
- fr performance
- es actuación
- ca actuació

309 jarduera-proba

Proba mota honetan azterketariak hizkuntza-lagina produzitu behar dute, dela ahozkoa dela idatzia (adib. idazlanak edo ahozko elkarriketak). Prozedura hauek era berezian diseinaturik egoten dira sarri, jarduera benetako

komunikazio-egoeretan gertatzen denaren antzekoa izan dadin.

Bibliografia: Bachman, 1990, 304-305. or.

- en performance test
- fr test de performance
- es prueba de actuación lingüística
- ca prova d'actuació

310 jarraipena

- en monitoring

311 jatorrizko hiztuna

Hizkuntza lehen hizkuntza gisa ikasi duen hiztuna.

- en native speaker
- fr interlocuteur natif
- es hablante nativo
- ca parlant natiu

312 jeneralizazio-teoria

Eredu estatistiko honek hauxe ikertzen du: bariantza-iturri desberdinek proba baten puntuazioan duten eragina.

Bibliografia: Bachman, 1990, 7. or.; Crocker & Algina, 1986, 8. kap.

- en generalizability theory
- fr théorie de la généralisabilité
- es teoría de generalizabilidad
- ca teoria de la generalització

313 kalibratu

Item-erantzunaren teorian, item-multzo baten zailtasuna kalkulatzeko.

Ikus: theta eskala

- en calibrate
- fr calibrer
- es calibrar
- ca calibrar

314 kalibrazioa

Proba baten edo batzuen eskala zehazteko prozesua. Batzuetan, kalibrazioa egiteko, proba desberdinetako itemak zailtasun-eskala komun batean (theta eskala) aingura daitezke. Proba item kalibratuekin egiten denean, puntuazioek azterketariaren gaitasuna adierazten dute, alegia, theta eskalan non dauden.

- en calibration
- fr calibrage
- es calibración
- ca calibratge

315 kalifikatzailea

Ikus "aztertzailea".

en assessor
fr examinateur
es calificador
ca avaluador

316 kalifikatzea

Proba bateko puntuazioak edo zuzenketak nota bihurtzeko prozesua.

en grading
fr classement
es calificar
ca qualificar

317 kalifikazioa

Ikus "nota"ren definizioa.

en grade
fr niveau
es nota
ca nota

318 kategoria

a) Eskala bateko atala, adibidez, sexuari dagozkion kategoriak gizonetzkoa eta emakumezkoa dira.
b) Ebaluazioan, esaterako, bosteko puntuazio-escala batek bost erantzun-kategoria dituela esan ohi da.

en category
fr catégorie
es categoría
ca categoria

319 kategoria-escala

Kategoriaka sailkatzen diren aldagaiekin erabiltzen den eskala mota, esate baterako sexuarekin, ama-hizkuntzarekin edo lanbidearekin.

Konparatu: tarte-escala, eskala nominala, eskala ordinala, arrazoi-escala

en categorical scale
fr échelle catégorique
es escala categorial
ca escala categòrica

320 kobariantza

Aldagai bi edo gehiagok batera duten bariantza. Esate baterako, esaldiaren luzera eta lexikoaren zailtasuna irakurmen-testuetako ezaugarriak dira, lotura erakutsi ohi dutenak, alegia, kobariantza dutenak. Kobariantza kontuan hartu behar da aldagai bat beste batzuetatik abiatuta pronostikatzen denean, adibidez, testu baten zailtasuna bere esaldien luzeratik eta lexikoaren zailtasunetik abiatuta iragartzen dugunean.

Ikus: bariantza

en covariance
fr covariance
es covarianza
ca covariància

321 kobariantza-analisisa

Ikus "ANCOVA"ren definizioa.

en analysis of covariance
fr analyse de la covariance
es análisis de covarianza
ca anàlisi de covariància

322 koefizientea

Ezaugarri edo propietate bat neurtzeko erabiltzen den indize numerikoa.

Ikus: alfa koefizientea, korrelazio-koefizientea

en coefficient
fr coefficient
es coeficiente
ca coeficient

323 komunikazio-gaitasuna

Hizkuntza hainbat egoera eta ingurunetan egoki erabiltzeko ahalmena.

Bibliografia: Bachman, 1990, 16 eta 68. or.

en communicative competence
fr compétence communicative
es competencia comunicativa
ca competència comunicativa

324 konfiantza-tartea

Estimatutako balio-eremu edo tartea da: horren barnean egongo da segur aski balio erreala. Probabilitate-gradua jeneralean %95 edo %99ko konfiantza-mailetan ematen

en confidence interval
fr intervalle de confiance (d'une mesure)
es intervalo de confianza
ca interval de confiança

325 konstruktua

Ahalmen edo ezaugarri mental hipotetikoa da eta beti ezin izaten da era zuzenean behatu edo neurtu. Esate baterako, hizkuntza-probetan ahozkoaren ulermena.

Bibliografia: Hatch eta Lazaraton, 1991, 15. or.

en construct
fr construct
es constructo
ca constructe

326 konstruktibaliotasuna

Proba batek konstruktibaliotasuna duela esateko puntuazioek teoria bat islatzen dutela frogatu behar da; teoria konstruktibaten izaerari buruzkoa izango da edota beste konstruktibatzuekiko erlazioei buruzkoa. Pentsa liteke, beraz, baliozkoak diren bi entzumen proba pasatuz gero, era bertsuan sailkatuko dituztela ikasleak, baina proba horietariko bakoitzak ez duela hainbesteko erlazioa izango gramatika-gaitasuna neurtzen duen proba baten puntuazioekin.

Ikus: baliotasuna, azterketaren zehaztapenak

Bibliografia: Ebel & Frisbie, 1991, 108. or.; Hatch & Lazaraton, 1991, 37-38. or.

- en** construct validity
- fr** validité de construct
- es** validez de constructo
- ca** validesa de constructe

327 kontingentzia-taula

Balio batzuen maiztasun-taula da; maiztasunok sailkatzeko gutxienez bi balio-multzoko behar dira (aldagai kategorikoen balioak). Adibidez:

	Gai	Ez Gai
A metodoa	35	5
B metodoa	20	20

Ikus: chi karratuaren testa

- en** contingency table
- fr** tableau de contingence
- es** tabla de contingencia
- ca** taula de contingència

328 kontrol-zerrenda

Erantzun beharreko galderez edo puntuez osatutako zerrenda da. Hizkuntzen ebaluazioan maiz erabili izan da behaketa edo analisirako tresna bezala.

- en** checklist
- fr** liste de contrôle
- es** lista de corroboración
- ca** llista de comprovació

329 korrelazio biserial puntuala (r-bp)

Item dikotomikoentzako diskriminazio-indize bat da. Itemaren erantzun zuzena/okerra eta aldagai jarraitu bat (normalean probako puntuazioa) erlazionatzen ditu. Koefiziente honen abantaila bat biserialaren (r-bis) aldean hauxe da: azpiko gaitasunak banaketa normala ez duenean ere erabil daitekeela.

Konparatu: korrelazio biseriala

- en** point biserial correlation
- fr** coefficient de corrélation bisériale de point
- es** correlación biserial puntual

ca coeficient de correlació biserial puntual

330 korrelazio biseriala (r-bis)

Item dikotomikoentzako diskriminazio-indize bat da. Korrelazioarako bi aldagai hartzen dira: alde batetik, itemaren erantzun zuzena/okerra eta, bestetik, aldagai jarraitu bat (normalean proba osoaren puntuazioa). Korrelazio biserialaren balioa korrelazio biserial puntualarena (r-bp) baino %25 altuagoa da gutxienez. Biserialaren abantaila bat: aski egonkorra da gaitasun-maila desberdinen laginetan.

Konparatu: korrelazio biserial puntuala

Ikus: diskriminazioa

Bibliografia: Crocker & Algina, 1986, 317-318. or.; Guilford & Fruchter, 1981, 304-311. or.

- en** biserial correlation
- fr** corrélation bisériale
- es** correlación biserial
- ca** coeficient de correlació biserial

331 korrelazioa

Neurketa bi edo gehiagoren arteko erlazioa: bi neurri horiek norabide berean bariatzeke duten joera islatzen du.

Esate baterako, azterketariak bi probatan antzeko sailkapena lortzeko joera dutenean, korrelazio positiboa dago bi puntuazio-sail horien artean.

Konparatu: hein-korrelazioa, Pearson-en produktu-momentu korrelazioa

Ikus: kobariantza

Bibliografia: Guilford & Fruchter, 1981, 6. kap.; Bachman, 1990, 259-260. or.

- en** correlation
- fr** corrélation
- es** correlación
- ca** correlació

332 korrelazio-koefizientea

Bi aldagai zein neurritan korrelazionatzen diren erakusten du indize honek. -1 eta +1 artean ibiltzen da. Oso korrelazionatuta dauden aldagaiak +1era hurbiltzen dira.

Bibliografia: Guilford & Fruchter, 1981, 86-88. or.

- en** correlation coefficient
- fr** coefficient de corrélation
- es** coeficiente de correlación
- ca** coeficient de correlació

333 KR-20 (Kuder-Richardson-en 20. formula)

Ikus "Kuder-Richardson"en definizioa.

- en** KR-20 (Kuder-Richardson formula 20)
- fr** KR-20 (formule 20 de Kuder-Richardson)
- es** KR-20 (Fórmula 20 de Kuder-Richardson)
- ca** KR-20 (fórmula 20 de Kuder-Richardson)

334 KR-21 (Kuder-Richardson-en 21. formula)

Ikus "Kuder-Richardson"en definizioa.

- en KR-21 (Kuder-Richardson formula 21)
- fr KR-21 (formule 21 de Kuder-Richardson)
- es KR-21 (Fórmula 21 de Kuder-Richardson)
- ca KR-21 (fórmula 21 de Kuder-Richardson)

335 kreditu partzialaren eredua

Item-erantzunaren teorian, eskala-datuak tratatzeko eredua. Eredua egokia litzateke, esate baterako, esaldiak osatzeko itemen erantzunak analizatzeko, puntuazioa eskala batez ematen denean (esaterako 1, 2 edo 3); edo ahozko elkarrizketa batean, produkzioa puntuatzeko eskalak erabiltzen direnean.

Konparatu: balioespen-ekalaren eredua, alderdi anitzeko Rasch eredua

Ikus: Rasch eredua

Bibliografia: Wright & Masters 1982, 40-48. or.

- en partial credit model
- fr modèle du crédit partiel
- es modelo de crédito parcial
- ca model de crèdit parcial

336 kualifikazioa

Prestakuntza-ikastaro baten amaieran edo azterketa baten ondoren ematen den aitortpena. Jabea jarduera baterako edo lanbide baterako gai dela ziurtatzen du. Zenbait xedetarako, hizkuntza-gaitasunaren ziurtagiriak ere kualifikaziotzat har daitezke.

Konparatu: ziurtagiria, diploma

- en qualification
- fr qualification
- es título
- ca qualificació

337 Kuder-Richardson

Kuder-ek eta Richardson-ek eraikitako bi indize dira, barne-kontsistentzia neurtzeko. Probaren fidagarritasuna balioesteko erabiltzen dira. KR-21 formulak informazio gutxiago behar du eta konputatzeko errazagoa da, baina normalean KR-20ak baino estimazio baxuagoa ematen

Konparatu: alfa koefizientea

Ikus: barne-kontsistentzia

- en Kuder-Richardson
- fr Kuder-Richardson
- es Kuder-Richardson
- ca Kuder-Richardson

338 kultura-alborapena

Kulturalki alboratuta dagoen proba batek jatorri kultural jakin batzuetako azterketariak lagundu edo kaltetu ditzake.

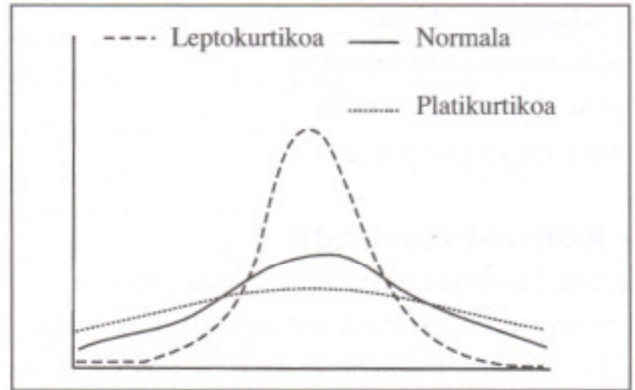
Ikus: alborapena

- en cultural bias

- fr biais culturel
- es sesgo cultural
- ca biaix cultural

339 kurtosia

Banaketa jakin bat zenbateraino den kurba normala baino zorrotzagoa edo zapalagoa adierazten du. Kurba zapalari banaketa platikurtikoa deitzen zaio eta kurba zorrotzari banateka leptokurtikoa.

Ikus: banaketa normala

- en kurtosis
- fr voussure
- es curtosis
- ca curtosi

340 kutsadura-efektua

Ebaluatzaile batek puntuazio bat ematen badu, baina ebaluatu nahi ez den faktore baten arabera egiten badu, kutsadura-efektua gertatzen da. Adibidez, idazmen-proba batean, azterketariari behar baino puntuazio handiago ematea kaligrafia argia duelako.

Ikus: ebaluatzailearen efektuak

- en contamination effect
- fr effet de contamination
- es efecto de contaminación
- ca efecte de contaminació

341 lagin geruzatua

Lagin mota honetan, lehenik xede-populazioa zatitu egiten da hainbat azpi-populaziotan (geruzak, estratuak). Gero, horietariko bakoitzetik lagin bana ateratzen da.

Ikus: lagina

Bibliografia: Guilford & Fruchter, 1981, 122-123. or.

- en stratified sample
- fr échantillon stratifié
- es muestra estratificada
- ca mostra estratificada

342 lagina

Populazio bateko elementuen artean aukeratutako azpimultzoa. Bada hainbat lagin mota: ausazko lagina, lagin geruzatua etab.

Bibliografia: Crocker & Algina, 1986, 432-438. or.; Guilford & Fruchter, 1981, 44-45. or.

en sample
fr échantillon
es muestra
ca mostra

343 laginaz besteko neurketa

Ikerketa batean, emaitzen interpretazio bat da, baina azterlan jakin bateko laginaren mende ez dagoena.

Ikus: lagina

en sample-free measurement
fr mesure indépendante de l'échantillon
es medida libre de muestra
ca mesura independent de la mostra

344 laginketa

Lagina aukeratzea da.

Ikus: lagina

en sampling
fr échantillonnage
es muestreo
ca mostreig

345 laginketa-errorea

Ikerlan batean, lagina hautatzeko fasetik datorren errorea da, gero analisi estatistikoan islatzen dena (adib. laginak populazioa behar bezala ordezkatzeko ez duenean).

Konparatu: populazioa

en sampling error
fr erreur sur l'échantillonnage
es error de muestreo
ca error de mostreig

346 lan-bilduma bidezko ebaluazioa

Ebaluazio teknika honen bidez ikasleak bere lanaren erakusgarriak jasotzen ditu denboraldi batean eta lan-bilduma hori karpeta batean jasotzen du bere gaitasun-maila erakusteko. Portfolio bidezko ebaluazioa ere deitzen zaio.

en portfolio assessment
fr porte-feuille d'évaluation
es evaluación por carpeta de trabajo
ca seguiment del curs

347 lastertasun-proba

Proba hau burutzeko denbora mugatua ematen da. Ikasle geldoenek puntuazio baxuagoa lortzen dute, ez baitira azken galderak erantzutera iristen. Honelako probetan, galderen zailtasuna zainduta dago eta, denbora-mugarik ez balitz, azterketariak ongi erantzungo lituzke normalean.

Konparatu: ahalmen-proba

en speeded test
fr test chronométré
es prueba de velocidad
ca prova de rapidesa

348 lehen motako errorea

Estatistikan, hipotesi nulua baztertzeko egiten den errorea, izatez egiazkoa denean.

Konparatu: bigarren motako errorea

Ikus: hipotesi nulua

Bibliografia: Hatch & Lazaraton, 1991, 224. or.

en type 1 error
fr erreur de type 1
es error tipo 1
ca error de primera espècie

349 lexikoa

Hiztegia aipatzeko erabiltzen den terminoa.

en lexis
fr lexique
es léxico
ca lèxic

350 likert eskala

Eskala mota hau erabili ohi da jarrerak edota iritziak neurtzeko galdetegiak. Adierazpen jakin batzuei erantzun behar zaie eta, horretarako, erantzunak ematen dira aukeran (bost edo), estilo honetakoak: 'erabat ados', 'ados', 'ez dakit', 'ez nago ados', 'inola ere ez nago ados'

en likert scale
fr échelle de likert
es escala likert
ca escala de likert

351 logit

Neurketa-unitatea da. Item-erantzunaren teorian (IRT) erabiltzen da eta, era berean, Rasch ereduan eta alderdi anitzeko Rasch ereduan (MFRM).

Bibliografia: Henning 1987, 118-126. or.

en logit
fr logit
es logit
ca lògit

352 lotura ugariko ariketa

Ariketa honek esaldiak osatzeko hainbat galdera izaten ditu, normalean testu idatzi batean oinarrituak. Erantzunak aukeratzeko hitz-banku bat edo lokuzio-banku bat dago. Hitz edo lokuzio bakoitza behin baino gehiagotan erabil daiteke. Abantaila horixe da, aukerak ez direla baztertzeko ariketa egin ahala (beste parekatze-erlazio batzuetan bezala) eta, hortaz, ariketa ez dela gero eta errazagoa.

Ikus: loturak egin

en multiple-matching task
fr tâche d'appariement multiple
es actividad de relación múltiple
ca tasca de relació múltiple

353 loturak egin

Bi zerrendatako elementuak lotzea eskatzen duen ariketa.

Esate baterako: espresio zuzen batzuk aukeratu hutsuneak dituzten esaldiak osatzeko. Irakurriaren ulermeneko probetan; esate baterako, pertsona baten deskribapena irakurri eta harentzat egoki liratekeen oporrak edo liburua aukeratzea.

en matching task
fr appariement
es actividad de relacionar
ca tasca de relacionar

354 loturazko itema

Ikus "aingura-itema"ren definizioa.

en link item
fr item liaison
es ítem de enlace
ca ítem d'enllaç

355 lotzea

Proba bateko edo erantzun-orri bateko emaitzak "itzultzea" edo erlazionatzea da, horrela beste proba baten emaitzen arabera ulertu ahal izateko. Prozedura honek zenbait diferentzia konpentsatzen laguntzen du; esaterako, probaren zailtasunean edota azterketarien ahalmenean.

en linking

356 luze-zabaleko erantzuna

Zenbait galderatan azterketariak esaldi bi edo gehiagoko erantzuna sortzea eskatzen da (ez bakarrik erantzun bat aukeratzea).

Konparatu: erantzun laburreko itema

en extended response
fr réponse longue
es respuesta extensa
ca resposta extensa

357 maila

Klase edo multzo jakin batean sartzeko ikasle bati eskatzen zaion gaitasun-maila. Edo azterketa batek adierazten duen gaitasun-maila. Hainbat maila bereizi ohi dira: oinarritzakoa, tartekoa, aurreratua etab.

en level
fr niveau
es nivel
ca nivell

358 mailakatzea

Neurketa-eskalak egiteko prozesua. Hizkuntzen ebaluazioan, gaitasun edo ezaguera-mailak adierazteko erabili ohi da: horretarako zenbakiak jari behar zaizkie azterketarien produkzioei, beren mailaren arabera. Mailakatzea egiteko, puntuazio multzo jakin batzuk nolabait aldatu behar izaten dira batzuetan, horrela xede jakin bat lortzeko. Esate baterako, proba baten emaitzen berri era estandarizatuan emateko edo proba baten bertsio bat beste batekin berdintzeko.

Ikus: eskala, gaitasun-eskala, ehuneko eskala, eskala komuna, tarte-eskala, eskala nominala, eskala ordinala, balioespen-eskala, arrazoi-eskala, forma parekatuak, berdintze lineala.

en scaling
fr échelonnage
es escalonamiento
ca escalonament

359 maiztasun metatua

Izangaien banaketa aurkezteko modu bat da. Puntuazio-maila bakoitzean puntuazio hori edo baxuagoa lortu duten izangaien kopurua zenbatzen da.

Bibliografia: Guilford & Fruchter, 1981, 35-36. or.

en cumulative frequency
fr fréquences cumulées
es frecuencia acumulada
ca freqüència cumulativa

360 maiztasun-banaketa

Ikus "banaketa"ren definizioa.

en frequency distribution
fr distribution de fréquences
es distribución de frecuencia
ca distribució de freqüències

361 material-prestatzailea

Itemak eta, oro har, azterketa-materialak osatu eta prestatzen dituen pertsona.

en item writer

362 mediana

Txikienetik handienera ordenatutako puntuazio multzo batean, banaketaren erdian dagoen puntuazioa. Puntuazioen erdia medianaren gainetik dago eta beste Konparatu: batez bestekoa, moda
 Ikus: erdigunerako joeraren neurria

en median
fr médiane ou Médian (Md)
es mediana
ca mediana

363 mendeko aldagaia

Ikerlan batean, ikertzen dugun aldagaiari ematen zaion izena. Adibidez, azterketariak azterketa batean lortutako puntuazioak ditugarik (aldagai askea), informazio hori erabil daiteke pertsonen lantokian izango duten arrakasta pronostikatzeko (mendeko aldagaia).

Konparatu: aldagai askea
Ikus: aldagaia

- en dependent variable
- fr variable dépendante
- es variable dependiente
- ca variable dependent

364 menderatze-proba

Proba honen bidez hauxe erabaki behar da: ea ikasle bat ongi definitutako trebetasun-arlo bat edo ezagutza-arlo bat menderatzera iritsi ote den.

- en mastery test
- fr test de maîtrise
- es prueba de dominio específico
- ca prova referida al domini

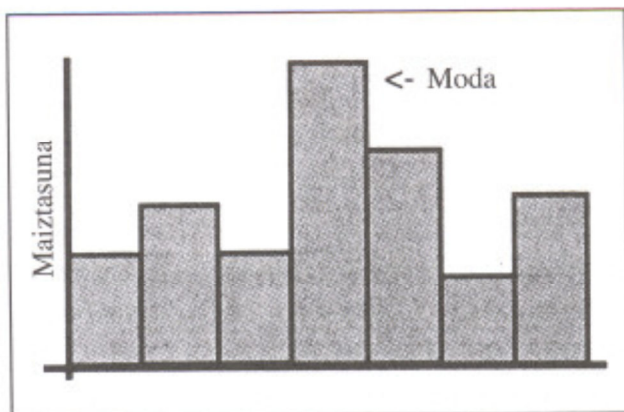
365 metodoaren efektua

Ebaluatze metodoak sortutako efektua, azterketariaren gaitasuna desitxuraturaz.

- en method effect
- fr effet de méthode
- es efecto del método
- ca efecte del mètode

366 moda

Puntuazio multzo baten banaketan puntuazioak maiztasun handienaz biltzen diren puntuak. Banaketa-kurbaren punturik garaiena.

Konparatu: modabiko banaketa, batez bestekoa, erdiko balioa

Ikus: erdigunerako joeraren neurria

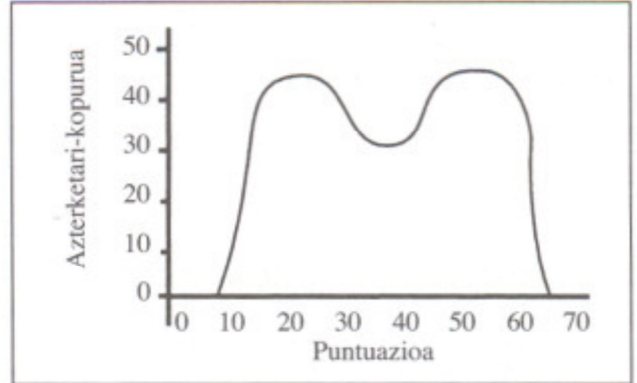
Bibliografia: Hatch & Lazaraton, 1991, 160-161. or.

- en mode
- fr mode
- es moda

ca moda

367 modabiko banaketa

Banaketa mota honek bi moda edo gailur ditu. Horrek adieraz lezake bi multzo desberdin daudela lagin beraren barnean.

Konparatu: banaketa normala

Ikus: moda

Bibliografia: Hatch & Lazaraton, 1991, 165-166. or.

- en bimodal distribution
- fr distribution bimodale
- es distribución bimodal
- ca distribució bimodal

368 mutur-efektuak

Efektu hauek azterketari multzo batentzat errazegi edo zailegi gertatu diren probetan agertzen dira. Puntuazio guztiak banaketaren goiko muga pilatzen dira (sabai-efektua) edota behekoan (zoru-efektua).

Ikus: sabai-efektua, zoru-efektua

- en boundary effects
- fr effets limite
- es efectos limítrofes
- ca efectes límit

369 N, n

Kopurua adierazteko erabiltzen den letra. N letra larria maiz erabiltzen da azterlan bateko kasu-kopurua adierazteko edo populazio baten indibiduo-kopurua adierazteko. Aldiz, n letra xeheak lagin bateko edo azpimultzo bateko kopurua adierazi ohi du. Adibidez: "Azterketa graduatu-ondoko ingeniariari aplikatu zitzaizen (N=600), horietatik %50 emakumezkoak zirelarik

- en N, n
- fr N, n
- es N, n
- ca N, n

370 neurketa

Neurtzean, oro har, zerbaiten kantitatea aurkitzen da unitate finko batekin konparaturaz. Esate baterako, erregela bat erabiliz luzera neur daiteke. Gizarte-zientzietan, oso

ohikoa da pertsonen ezaugarriak neurtzea, esaterako hizkuntza-gaitasuna.

Bibliografia: Bachman, 1990, 2. kap.

en measurement
fr mesure
es medida
ca mesura

371 neurketa-errore estandarra

Neurketa baten zehaztasun-faltaren adierazpena da. Adibidez, neurketa-errorea 2koa bada, 15 puntu dituen azterketari baten puntuazioa 13 eta 17 puntu artean egongo da, %68ko ziurtasunez. Neurketa-errorea txikia bada, puntuazioak zehatzagoak izango dira.

Bibliografia: Crocker & Algina, 1986, 122-124. or.

en standard error of measurement
fr erreur standard de mesure
es error estándar de medida
ca error estàndar de mesura

372 neurketa-errorea

Ikus "estimazio-errore estandarra"ren definizioa.

en error of measurement
fr erreur de mesure
es error de medida
ca error de mesura

373 neurketa-eskala

Zenbaki-eskala bat da. Probaren konstruktuan, zenbait gauzaren arteko aldea neurtzeko erabil daiteke; esaterako, azterketarien arteko aldea, item artekoa, gutxieneko puntuazioen artekoa etab. Neurketa-eskalak osatzeko, teknika estatistikoak aplikatzen zaizkie azterketarien erantzunei (ikus VII. gehigarria). Neurketa-eskalek informazio gehiago ematen dute puntuazio gordinek baino: ez dute erakusten soilik azterketari bat bestea baino hobea dela; erakusten dute, baita ere, zenbateraino den hobea. Eskala nominalei eta ordinalei, batzuetan, neurketa-eskala deitzen zaie, baina Eskuliburu honetan ez dugu definizio hori erabili.

en measurement scale

374 norma

Jardueraren estandarra da. Proba estandarizatu batean, norma kalkulatzeko, multzo handi baten puntuazioak biltzen dira. Multzo horren jardueran oinarrituta dauden normak edo estandarrak erabiltzen dira gero, antzeko izangai taldeen emaitzak ebaluatzeko.

Ikus: norma-taldea, norman oinarritutako proba

en norm
fr norme
es norma

ca norma

375 normalizazioa

Puntuazioak estandarizatzea da, puntuazioen banaketa, horrela, banaketa normala bihurtzen da. Horrek, jeneralean, eskala ekipertzentilak erabili beharra dakar. Konparatu: puntuazio estandarra

en normalization
fr normalisation
es normalización
ca normalització

376 norman oinarritutako proba

Proba hauetan lortutako puntuazioak beste talde konparagarri baten errendimenduaren arabera interpretatzen dira. Izen hau ematen zaie, esaterako, azterketariak norma-taldearen arabera edo batzuek besteekiko ordenatzen dituzten probei (altuenetik baxuenera). Proba normatiboak ere deitzen zaie. Konparatu: irizpidean oinarritutako proba

en norm-referenced test
fr test normatif
es prueba normativa
ca prova referida a la norma

377 norma-taldea

Proba bat populazio jakin batentzat prestatu ohi da. Norma-taldea populazio horren adierazgarria edo ordezkatzailerak den pertsona multzoa da; normalean pertsona multzo handia izan ohi da. Norma-taldearen errendimendua proba normatiboen interpretaziorako erabili ohi da. Erreferentzia-taldea ere deitzen zaio. Ikus: norman oinarritutako proba

en norm group
fr groupe normé
es grupo normativo
ca grup norma

378 nota

Proba baten puntuazioa nota moduan eman dakioko azterketariari. Esate baterako, A-tik E-rainoko mailaketa erabil daiteke, A notarik altuena delarik, B gaitutua baino altuagoa, C gaitutua eta D eta E gaitutu gabeak. Kalifikazioa ere deitzen zaio.

Konparatu: kalifikazioa

en grade
fr niveau
es nota
ca nota

379 oihartzuna

Azterketa baten emaitzak zenbateraino eragin lezakeen azterketarien etorkizuna. Azterketaren oihartzuna handia

edo txikia izan liteke. Oihartzun handiko azterketek eragin handiago izan ohi dute.

en stakes

380 oihartzun-efektua

Ikus "ondorioa"ren definizioa.

en washback
fr reflux (effet de)
es efecto de rebote (washback)
ca repercussió

381 ondorioa

Azterketa batek irakaskuntzan duen eragina. Ikasleek proba jakin bat egin behar baldin badute, irakasleek agian klase-emankizunen metodologia eta edukiak egokitu beharko dituzte proba horretara moldatzeko. Eraitza ona edo txarra izan liteke. Oihartzun-efektua ere deitzen zaio

Ikus: eragina, oihartzun-efektua

en backwash
fr reflux (effet de)
es repercusión (backwash)
ca repercussió

382 ordenagailu bidezko ebaluazio moldagarria

Ebaluazio-metodo informatizatua; horrela azterketariari aurkeztu behar zaizkion galderen zailtasuna egokitu egin liteke, honek eman dituen erantzunen arabera.

Ikus: ordenagailu bidezko ebaluazioa

en computer-adaptive testing
fr test adaptatif par ordinateur
es evaluación adaptativa informatizada
ca prova adaptativa per ordinador

383 ordenagailu bidezko ebaluazioa

Ebaluazio-bide honetan galderak ordenagailu bidez aurkezten zaizkio azterketariari. Erantzun ere ordenagailuz egin liteke.

en computer-based testing/ assessment
fr évaluation par ordinateur
es evaluación con base informatizada
ca prova per ordinador

384 ordenagailu bidezko zuzenketa

Proba objektiboak zuzentzerakoan erroreak gutxitzeko bide informatikoak erabil daitezke. Esate baterako, erantzun-orriak irakurgailu optikoaren bidez irakur daitezke. Horrela lortutako datuak puntuazioak emateko edota analisiak egiteko erabil daitezke.

en computerized marking/ scoring
fr notation par ordinateur
es corrección/ puntuación por ordenador

ca correcció informatizada

385 osatzeko itema

Item mota honetan azterketariak esaldi bat edo sintagma bat osatu behar du, normalean hitzak sartuz edota xehetasunak idatziz: orduak, telefono-zenbakiak...

en completion item
fr item à compléter
es ítem de completar
ca ítem de completar

386 p balioa

Ikus "erraztasun-indizea"ren definizioa.

en p-value
fr valeur-p
es valor-p
ca valor-p

387 parametro bakarreko eredua

Item-erantzunaren teorian, eskala bakararekin jarduten duen neurketa-eredua. Eskala horrek ariketen zailtasuna eta pertsonen gaitasuna adierazten ditu. Ez ditu kontuan hartzen ez itemen diskriminazioa, ezta zoriz asmatutako itemak ere.

Konparatu: Rasch eredua

en one-parameter model
fr modèle à paramètre unique
es modelo de un parámetro
ca model d'un paràmetre

388 parametroa

Populazio baten ezaugarria. Adibidez, populazio baten desbiderapen estandarra.

Konparatu: estatistika

en parameter
fr paramètre
es parámetro
ca paràmetre

389 parte-hartzaileak

Azterketan interesa duten pertsonak eta erakundeak. Adibidez, azterketariak, eskolak, gurasoak, enplegatzaileak, gobernuak, azterketa antolatzen duen erakundeko langileak.

en stakeholders

390 Pearson-en produktu-momentu korrelazioa

Korrelazio-koefiziente hau aldagai mota jakin batzuekin erabiltzen da, hain zuzen ere tarte-eskalen bidez edo arrazoi-eskalen bidez neurtutako aldagaiekin.

Ikus: korrelazio-koefizientea

Bibliografia: Hatch & Lazaraton, 1991, 427-431. or.;
Guilford & Fruchter, 1981, 81. or.

- en** Pearson's product-moment correlation (Person's r)
- fr** corrélation de covariance de Pearson
- es** correlación producto-momento de Pearson
- ca** coeficient de correlació lineal de Pearson

391 pertzentila

99 puntuko eskalaren puntu bakoitza. Eskala horrek maiztasun-banaketa bat tamaina berdineko 100 multzotan zatitzen du. Mediana 50. pertzentilari (P50) dagokio. Kuartil izenekoek, berriz, banaketa lau zati berdinetan zatitzen dute.

Bibliografia: Hatch & Lazaraton, 1991, 187-188. or.

- en** percentile
- fr** centile
- es** percentil
- ca** percentil

392 phi koefizientea

Korrelazio-koefiziente honek erakusten du bi aldagai binarioen arteko erlazio-maila. Adib. egia/gezurra motako bi itemen puntuazioak.

Ikus: korrelazio-koefizientea

Bibliografia: Guilford & Fruchter, 1981, 316-318. or.;
Crocker & Algina, 1986, 92-94. or.

- en** phi coefficient
- fr** coefficient de corrélation phi
- es** coeficiente phi
- ca** coeficient fi

393 phi korrelazioa

Ikus "phi koefizientea"ren definizioa.

- en** phi correlation
- fr** corrélation phi
- es** correlación phi
- ca** correlació fi

394 pilotajea

Azterketa-materialekin egiten den eskala oso txikiko saiakuntza; esaterako, lankideei ariketak emanda, egin ditzaten eta komenta ditzaten.

- en** piloting

395 populazioa

Balioen multzo osoa da, adibidez, proba egin duten izangai guztiak. Estatistikan puntuazioen unibertsoa ere deitzen zaio.

Konparatu: lagina

- en** population

- fr** population
- es** población
- ca** població

396 praktikaren efektua

Puntuazioetan eragin hau sor liteke, baldin eta azterketariak oso ohituta badaude ariketa motarekin edo proba bateko itemekin .

- en** practice effect
- fr** effet de la pratique
- es** efecto de la práctica
- ca** efecte de la pràctica

397 premien analisisia

Ikastaroa diseinatu baino lehen egiten den analisisia da, ikasle multzo jakin baten hizkuntza-beharrak (trebetasunak, ariketak, lexikoa...) zehazteko.

- en** needs analysis
- fr** analyse de besoins
- es** análisis de necesidades
- ca** anàlisi de necessitats

398 pretestatzea

Azterketa-materialak lantzeko fase bat da. Itemak xede-populazioaren lagin batean esperimentatzen dira, beren zailtasuna aztertzeko. Analisi estatistikoa egin ondoren, egokitzat jotzen diren itemak benetako probetan aplikatu daitezke.

Konparatu: saiakuntza

- en** pretesting
- fr** prétesting
- es** experimentación
- ca** experimentació

399 proba

Proba (edo testa) deitzen dugun hori prozedura bat da gaitasunaren edo ezagutzaren alderdi jakinak ebaluatzeko.

- a) Ebaluazio-bide bat osatzen duten atal multzoa. Azterketa ere deitzen zaio.
 - b) Ariketa edo atal jakin bat, ezagutzaren edo gaitasunaren alderdiren bat edo trebetasunaren bat neurtzeko erabiltzen dena. Esate baterako, mintzarena edo idazmena. Zentzu honetan, proba bat azterketa osoaren atala ere izan liteke (adib. ahozko proba) edo ariketa bat (adib. burutze-proba).
 - c) Ebaluazio-bide erlatiboki laburra eta aplikatzeko erraza, erakunde batean erabil daitekeena (adib. aurrerapen-proba). Ikerketa-programa edo balidazio-programa baten Konparatu: azterketa
- Ikus: burutze-proba, aurrerapen-proba, aingura-proba
Bibliografia: Bachman, 1990, 50. or.

- en** test

fr test
es prueba
ca prova

400 proba eraikitzea

Itemak edo ariketak aukeratu eta proba batean ezartzeko prozesua. Aldez aurretik probatu ohi dira materialak. Item eta ariketa horiek material-banku batetik hartuak izan litezke.

en test construction
fr élaboration de test
es construcción de la prueba
ca elaboració d'una prova

401 proba erre gabea/ item erre gabea

Oraindik erabil litekeen proba edo itema eta, beraz, segurtasun-neurriekin gorde behar dena.

en live test/ item
fr test/ item courant
es prueba viva/ ítem vivo
ca prova/ ítem vigent

402 proba moldagarria

Proba mota honetan, azterketariari aurkezten zaizkion itemak proban zehar aukeratzeko dira. Alegia, item zailagoak edo errazagoak ipintzen dira azterketaria ematen ari den erantzunen arabera. Sarri ordenagailuzko probetarako erabili izan da termino hau, baina ahozko proba ere izan daiteke moldagarria.

Ikus: ebaluazio informatizatu moldagarria
Bibliografia: Bachman, 1990, 151. or.
Henning 1987, 136. or.

en adaptive test
fr test adaptatif
es prueba adaptativa
ca prova adaptativa

403 proba objektiboa

Txantilioi edo plantilla bidez zuzen daitekeen proba, adituen iritzietara edo bestelako iritzi subjektiboetara jo gabe.

en objective test
fr test objectif
es prueba objetiva
ca prova objectiva

404 proba zuzena

Proba hauek adierazpen-probak izan ohi dira. Idazmena edo mintzamena bezalako trebetasunen produkzioa neurtzen dute zuzenean. Esate baterako, idazteko gaitasuna neurtu nahi bada, gutun bat idazteko eskatzen zaio azterketariari.

Konparatu: zeharkako proba / ariketa

Bibliografia: Hughes, 1989, 14-16 or.

en direct test
fr test direct
es prueba directa
ca prova directa

405 proba-bateria

Ikus "bateria"ren definizioa.

en test battery
fr batterie de test
es batería de pruebas
ca bateria de proves

406 probak egokitzea

Lehendik badiren probak moldatzea eta egokitzea, azterketari multzo edo erabiltzaile multzo jakin bati erantzuteko.

en test tailoring
fr testing sur mesure
es adaptación de pruebas
ca prova a mida

407 probaren erabilgarritasuna

Probaren erabilgarritasuna (Bachman eta Palmer, 1996) izeneko kontzeptuak hau dio: proba bat erabilgarriago da zenbait ezaugarriren arteko balantzea on-ona denean. Ezaugarriak hauek dira: baliotasuna, fidagarritasuna, benekoa izatea, elkarreragina, eragina eta egingarritasuna.

en test usefulness

408 probaren formatua ezagutzea

Azterketariak azterketaren formatua lehendik ezagutzen badu edo horrelako probak egiten esperientzia badu, horri eskerrak benetan duen gaitasun-maila baino altuagoa erakuts dezake emaitzetan.

en test wiseness
fr qualité d'être aguerri aux tests
es familiaridad con el formato de la prueba
ca familiaritat amb la prova

409 probaren puntuazio haztatua

Azterketari bati, haztapena aplikatu ondoren, ematen zaion puntuazioa.

Ikus: haztapena

en weighted test score
fr note pondérée
es puntuación ponderada de prueba
ca puntuació ponderada d'una prova

410 probatzea

en try-out

411 proben analisia

Probak azterketariekin erabili eta gero egindako analisia. Sarri, metodo estatistiko eta informatikoak erabili ohi dira. Helburua izan liteke azterketarien errendimendua analizatzea edota probarena berarena.

en test analysis
fr analyse de test
es análisis de prueba
ca anàlisi de la prova

412 proben erabiltzailea

Proba baten emaitzak erabiltzen dituen pertsona edo erakundea (adib. irakaslea edo enpresa bat), izangaiari buruz erabaki bat hartu ahal izateko.

en test user
fr utilisateur
es usuario de pruebas
ca usuari de la prova

413 profila

Proba baten emaitzak aurkezteko modua da: probaren atalen emaitzak banaka erakutsiz. Horrela, azterketariak edo probaren beste edozein erabiltzaileak puntu sendoak eta ahulak ikus ditzake.

en profiling
fr profilage
es perfil
ca perfil

414 programa

Dokumentu honetan ikasketa-planean sartzen diren alderdi guztiak aipatzen dira, eta baita edukien ordena ere. Konparatu: curriculum

en syllabus
fr syllabus
es programa de estudios (syllabus)
ca programa

415 prozedura ez-parametrikokoak

Prozedura estatistiko hauek honelako kasuetan erabiltzen dira: datuak banaketa mota normala ez dutenean, edota tarte-eskala batez neurtu ezin direnean. Chi karratua horren adibide garbia da. Konparatu: prozedura parametrikokoak

Bibliografia: Hatch & Lazaraton, 1991, 237-239. or.

en non-parametric procedures
fr procédures non-paramétriques
es procedimientos no-paramétricos
ca procediments no paramètrics

416 prozedura parametrikokoak

Prozedura estatistiko hauek honelakoetan erabiltzen dira: datuek banaketa normala dutenean eta tarte-eskalaz edo arrazoi-eskalaz neurtzen direnean. Izatez, banaketa normal antzeko bat osatzeko adina kasu ditugunean erabiltzen dira prozedura parametrikokoak.

Konparatu: prozedura ez-parametrikokoak

Bibliografia: Hatch & Lazaraton, 1991, 237-238. or.

en parametric procedures
fr procédures paramétriques
es procedimientos paramétricos
ca procediments paramètrics

417 puntuak

Item, ariketa edo proba batean guztira lor daitezkeen puntuak, edota azterketari batek lortu dituen puntuak.

en marks
fr notes
es calificación
ca puntuació

418 puntuazio analitikoak

Puntuatzeko metodo hau hizkuntzazko produkzio-probetan erabil liteke, adibidez mintzamenean edo idazmenean. Ebaluatzaileak puntu jakin batzuen balioespena egiten du kontrol-zerrenda bat erabiliz. Esaterako, idazmen-probaren eskala analitikoak puntu hauek izan litzake: gramatika, lexikoa, lokailuen erabilera etab.

Konparatu: balioespen globala, irudipenezko zuzenketa

Bibliografia: Ebel & Frisbie, 1986, 195. or.

en analytic scoring
fr notation analytique
es valoración analítica
ca puntuació analítica

419 puntuazio dikotomikoa

Bi kategoriatan oinarritutako puntuazioa. Adibidez, zuzena/okerra, gai/ez gai, bai/ez.

en dichotomous scoring
fr notation dichotomique
es puntuación dicotómica
ca puntuació dicotòmica

420 puntuazio eraldatua

Matematikoki eraldatua izan den puntuazioa, adibidez mailakatzeko edo haztatzeke.

Bibliografia: Ebel & Frisbie, 1991, 64-70. or.

en transformed score
fr note transformée
es puntuación transformada
ca puntuació transformada

421 puntuazio estandarra

Puntuazio multzo batetik abiatuta, era linealean eraldatutako puntuazioa. Batez besteko desbiderapena eta desbiderapen estandarra erabiltzaileak nahi duen balioan finkatzen dira. Puntuazio estandarrek dira, adibidez, z eta t puntuazioak.

Konparatu: t puntuazioa, z puntuazioa, estaninak

Bibliografia: Ebel & Frisbie, 1991, 67-68. or.

en	standard score
fr	note standard
es	puntuación estándar
ca	puntuació estàndard

422 puntuazio gordina

Azterketaren puntuazio zuzena, inolako transformazio estatistikorik, haztapenik edo birmailakatzerik izan ez duena.

Ikus: puntuazioa

en	raw score
fr	note brute
es	puntuación en bruto
ca	puntuació directa

423 puntuazio partzialeko itema

Item mota honetan, guztiz ongi edo guztiz gaizki ez dauden erantzunek ere saria izaten dute. Esaterako, erantzun batek puntu 1, 2 edo 3 jaso ditzake, aldez aurretik, gakoetan, definitu ditugun zuzentasun-mailen

en	partial credit item
-----------	---------------------

424 puntuazio politomikoa

Item bat puntuatzeko eskala honek gutxienez 3 puntu izan behar ditu. Esate baterako, galdera baten erantzunari 0, 1 edo 2 puntu eman dakizkioke (hiru aukera bereizirik). Galdera irekiak era politomikoan puntuatzen dira sarri. Eskala-puntuazioa edo puntuazio mailakatua ere deitzen zaio.

Konparatu: puntuazio dikotomikoa

en	polytomous scoring
fr	cotation (classification) polytomique
es	puntuación poltómica
ca	puntuació graduada

425 puntuazioa

a) Izangaiak proba batean lortutako puntu guztiak, bai mailakatu aurretik (puntuazio gordina) edo bai gero (puntuazio mailakatua).

b) Jasotako hizkuntza-produkzioari balio numerikoak ematea.

c) Item, azpiproba edo proba batek izan dezakeen gehieneko puntu-kopurua.

Konparatu: neurketa

Ikus: kalifikazioa, nota

en	score
fr	note
es	puntuación
ca	puntuació

426 puntuazio-hobekuntza

Puntuazio-aldea da. Bi puntuazio hartzen dira kontuan: batetik, ikastaroa hasi aurretik proba jakin batean lortutakoa eta, bestetik, ikastaroa bukatu ondoren proba berean edo antzeko batean lortutakoa. Puntuazio-hobekuntzak ikastaroan zenbat aurreratu den adierazten

en	gain score
fr	gain de points
es	aumento de la puntuación
ca	puntuació millorada

427 Rasch analisisa

Analisi hau eredu matematiko batean oinarrituta dago (honi eredu logistiko sinplea ere deitzen zaio). Ereduak erlazio hau planteatzen du: alde batetik, pertsona batek ariketa bat burutzeko duen probabilitatea eta, bestetik, pertsonaren gaitasunaren eta ariketaren zailtasunaren arteko diferentzia. Item-erantzunaren teorian erabiltzen den parametro bakarreko ereduaren baliokide

Ikus: item-erantzunaren teoria, kreditu partzialaren eredu,
Bibliografia: Henning 1987, 117-125. or.
balioespen-eskalaren eredu, alderdi anitzeko Rasch

en	Rasch analysis
fr	modèle de Rasch
es	modelo Rasch
ca	model de Rasch

428 rol-jokoa

Ariketa mota hau mintzamen-probetan erabili izan da batzuetan. Azterketariak egoera komunikatibo jakin batean daudela irudikatu behar dute edo rol jakin bat jokatu behar dutela.

en	role play
fr	jeu de rôle
es	juego de simulación (role play)
ca	joc de rol

429 sabai-efektua

Mutur-efektua hau azterketari multzo batentzat errazegi gertatu diren probetan agertzen da. Puntuazio guztiak banaketaren goiko mugan pilatzen dira.

Ikus: mutur-efektuak

en	ceiling effect
fr	effet de plafonnement
es	efecto techo
ca	efecte sostre

430 saiakuntza

Azterketa bateko ariketak prestatzeko fase bat da: saiakuntzan ariketok itxaroten genuen bezala funtzionatzen ote duten behatzen da. Era subjektiboan kalifikatzen diren ariketekin erabiltzen da sarri (esaterako, zerbait idaztea eskatzen duten ariketekin) eta populazio murriz bati aplikatzen zaizkio.

Konparatu: pretestatzea

- en trialling
- fr essai
- es ensayo
- ca assaig

431 sailkatze-proba

Proba honen bitartez ikasleak multzo edo gela egokian kokatzen dira, beren ezagutzak edo gaitasunak kontuan izanik.

- en placement test
- fr test de niveau
- es prueba de clasificación
- ca prova de col·locació

432 sakabanatzea

Azterketarien puntuazio multzo batek duen barreiadura edo sakabanatze-maila. Sakabanatzea zabala bada, puntuazioak elkarrengandik urrun daude, eta sakabanatzea txikia bada, puntuazioak elkarren

Ikus: desbiderapen estandarra, bariantza, ibilartea

- en dispersion
- fr dispersion
- es dispersión
- ca dispersió

433 sarbide-proba

Azterketaria erakunde edo ikastaro batean onartua izango den edo ez erabakitzeke erabiltzen dira honelako probak.

Konparatu: sailkatze-proba

- en entrance test
- fr test d'entrée
- es prueba de admisión
- ca prova d'accés

434 segurtasuna

Azterketagintzaren alor honek zeregin garbia du: proben edukiak isilpean gordetzen direla segurtatzea, proba horiek erre gabe indarrean dauden bitartean.

- en security
- fr sécurité
- es seguridad
- ca seguretat

435 Spearman-Brown-en erdien fidagarritasun- Ikus "erdien fidagarritasuna"ren definizioa. **estimazioa**

- en Spearman-Brown split-half estimate
- fr estimation de la bipartition de Spearman-Brown
- es estimación de fiabilidad por mitades de Spearman-Brown
- ca estimació pel mètode de dues meitats de Spearman-Brown

436 Spearman-Brown-en formula

Baliabide estatistiko honen bidez proba baten fidagarritasuna kalkula daiteke, proba hori luzatzen edo murrizten dugunean, itemak erantsiz edo kenduz. Fidagarritasun jakin bat lortzeko behar den item-kopurua auresateko erabil daiteke.

Bibliografia: Crocker & Algina, 1986, 118-119. or.

- en Spearman-Brown Prophecy formula
- fr formule de Spearman-Brown
- es fórmula predictora de Spearman-Brown
- ca correcció de Spearman-Brown

437 Spearman-en hein-korrelazioa

Hierarkia-korrelazio modu bat da: lagin txikiekin erabiltzen da, esaterako 30 baino gutxiagoko laginekin.

Konparatu: hein-korrelazioa

- en Spearman's rank-difference correlation
- fr coefficient de corrélation de Spearman
- es correlación de rangos de Spearman
- ca coeficient de correlació Spearman

438 Spearman-en rho

Ikus "Spearman-en hein-korrelazioa"ren definizioa.

- en Spearman's rho
- fr rho de Spearman
- es rho de Spearman
- ca ro de Spearman

439 t puntuazioa

z puntuazioaren hedapena. Hamartarrak eta negatiboak kentzen zaizkio. Bere balioa hauxe da: 10 bider z puntuazioa gehi 50. Bere banaketak 50eko batez bestekoa du eta 10eko desbiderapen estandarra.

Konparatu: z puntuazioa

Bibliografia: Ebel & Frisbie, 1991, 68. or.

- en t score
- fr note t
- es puntuación t
- ca puntuació t

440 t testa

Proba estatistiko hau bi laginen batez bestekoen artean

diferentzia esaguratsurik dagoen ikusteko erabiltzen da.

en t-test
fr épreuve du t
es test t
ca prova t de Student

441 tarte berdinen eskala

Ikus "tarte-eskala"ren definizioa.

en equal interval scale
fr échelle d'intervalle égal
es escala de intervalos iguales
ca escala d'intervals iguals

442 tartea

Eskala bateko bi punturen arteko diferentzia.

en interval
fr intervalle
es intervalo
ca interval

443 tarte-eskala

Honelako eskaletan neurketa-unitateen arteko distantzia berdina da, baina ez dago zero absoluturik.

Konparatu: kategoria-eskala, eskala nominala, eskala ordinala, arrazoi-eskala

Bibliografia: Crocker & Algina, 1986, 48. or.

en interval scale
fr échelle d'intervalle
es escala de intervalos
ca escala d'interval

444 test psikometrikoa

Ezaugarri psikologikoen proba; esaterako: nortasuna, adimena, hizkuntza-gaitasuna... Testak auresuposizio jakin batzuk ditu neurtu nahi duen gaitasunari buruz, adibidez, dimentsio bakarrekoa dela eta banaketa normala

Bibliografia: Bachman, 1990, 73-74. or.

en psychometric test
fr test psychométrique
es test psicométrico
ca prova psicomètrica

445 test-informazioaren funtzioa

Item-erantzunaren teorian, indize honek hauxe esaten digu: proba batek zenbaterainoko informazioa ematen digun gaitasun jakineko pertsona bati buruz. Item-informazioaren funtzio guztien batuketa da.

Konparatu: item-informazioaren funtzioa

Bibliografia: Crocker & Algina, 1986, 369-371. or.

en test information function

fr fonction informative du test
es función informativa de prueba
ca funció prova-informació

446 test-retest fidagarritasuna

Fidagarritasunaren neurri hau honela lortzen da: proba berbera izangai berberei pasatzen zaie baldintza berdinetan eta bi azterketaldietako puntuazioak korrelazionatu egiten dira. Puntuazioek denboran zehar duten egonkortasunarekin erlazionatuta dago. Barne-kontsistentziaren estimazioak ezin egin direnean ere erabiltzen da.

Konparatu: barne-kontsistentzia

Ikus: fidagarritasuna, egonkortasuna

en test-retest reliability
fr fidélité test-retest
es fiabilidad test-retest
ca fiabilitat per test-retest

447 test-teoria klasikoa

Neurketaren teoria jakin bat da. Proba baten puntuazio erreal edo behatuak alde batetik eta, bestetik, puntuazio horietan eragiten duten faktoreak erlazionatzen ditu (faktore horiei "errore" deitu ohi zaie) eta erlazio horien gaineko suposizio batzuk egiten ditu. Benetako puntuazioaren teoria ere deitzen zaio.

Konparatu: item-erantzunaren teoria (IRT)

Bibliografia: Bachman, 1990, 166-187. or.

en classical test theory
fr théorie classique du test
es teoría clásica de examen
ca teoria clàssica de la prova

448 testu egokitua

Iturri erreal batetik hartutako benetako testua eta azterketan erabiltzeko egokitu dena. Adibidez, hiztegia edo gramatika egokitu litezke azterketarien mailarako. Testu erdi-autentikoa ere deitzen zaio.

Ikus: benetako testua

en semi-authentic text
fr document semi-authentique
es texto adaptado
ca text semiautèntic

449 testua

Hizkuntza idatziaren edo mintzatuaren berbaldi-zatia, zentzu osoa duena, eta item multzo baten oinarri gisa hartzen dena.

en text
fr texte
es texto
ca text

450 testuan oinarritutako itema

Item hauek berbaldi-zati batean oinarritzen dira (zentzu osoa duen zati batean). Esaterako, irakurgai batean oinarritutako aukera anitzeko galderak.

Ikus: item diskretua

- en text-based item
- fr item basé sur du texte
- es ítem basado en un texto
- ca ítem basat en el text

451 theta eskala

Ikus "ahalmen-eskala"ren definizioa.

- en theta scale
- fr échelle de capacité
- es escala zeta
- ca escala theta

452 trebetasuna

Zerbait egiteko ahalmena. Hizkuntza-ebaluazioan trebetasun hauek bereizten dira askotan: irakurmena, idazmena, entzumena eta mintzamina.

Ikus: gaitasuna

- en skill
- fr savoir-faire
- es destreza
- ca habilitat

453 xede berezietarako hizkuntza (LSP)

Hizkuntzaren irakaskuntza mota (edo ebaluazio mota) hau jarduera edo lanbide jakin batean erabiltzen den hizkeran zentratzen da; adibidez, aire-trafikoaren kontrolean erabiltzen den ingelesa, merkataritzako espainiera etab.

- en language for specific purposes (LSP)
- fr langue sur objectifs spécifiques
- es lengua para fines específicos (LSP)
- ca llengua per a propòsits específics

454 xede berezietarako proba

Proba mota honek hauxe neurtzen du: azterketari batek lan-inguru edo ikasketa-inguru jakin batean aritzeko duen gaitasuna. Probaren edukiak diseinatzeko, izangaiak erabilera-egoera jakin horretan beharko dituen hizkuntza-jardueren analisisa erabili ohi da.

- en specific purpose test
- fr test sur objectif spécifique
- es prueba de fines específicos
- ca prova de llengua per a propòsits específics

455 xedeak

Edozein ikastaro motaren helburu diren ezaguerak, gaitasunak eta jarrerak.

- en objectives

- fr objectifs
- es objetivos
- ca objectius

456 Y intertzeptzioa

Erregresio linealean, erregresio-lerroak ardatz bertikala (Y) zeharkatzen duen puntua.

- en y-intercept
- fr interception-Y
- es intercepción-Y
- ca intercepció Y

457 z puntuazioa

Puntuazio estandar ohikoa. Batez bestekoa 0 du eta desbiderapen estandarra 1. hauxe da z puntuazioak kalkulatzeko formula:

$$z = (X - \bar{X}) \div Sx$$

Bertan:

z: z puntuazioa

X: probaren puntuazioa

\bar{X} : probaren batez besteko puntuazioa

Sx: probako puntuazioen desbiderapen estandarra

Konparatu: t puntuazioa

Ikus: puntuazio estandarra

Bibliografia: Ebel & Frisbie, 1986, 68. or.

- en z score
- fr note z
- es puntuación z
- ca puntuació z

458 zailtasun-indizea

Azterketaren teoria klasikoan, itema zuzen erantzuten duten azterketarien portzentaia (p). Beraz, itemaren zailtasun-indizea lagingaren araberakoa da eta azterketarien gaitasunarekin batera aldatzen da.

Konparatu: erraztasun-indizea, p balioa

- en difficulty index
- fr indice de difficulté
- es índice de dificultad
- ca índex de dificultat

459 zailtasun-parametroa

Ikus "B parametroa".

- en difficulty parameter
- fr paramètre de difficulté
- es parámetro de dificultad
- ca paràmetre de dificultat

460 zatia

Azterketaren atalak izendatzeko modua, esate baterako irakurmen-zatia, entzumen-zatia etab.

Ikus: atala

en paper
fr feuille d'épreuves
es sección
ca secció

es parámetro de acierto casual
ca paràmetre d'atzar

461 zatia eta osoa gainjartzea

Efektu hau gertatzen da, esaterako, azpiproba baten puntuazioak proba osoaren puntuazioekin korrelazionatzen baditugu. Azpiprobaren puntuazioak proba osoaren puntuazioetan sartuta daudenez gero, korrelazioa gehiegizkoa da. Efektu hau zuzentzeko teknikak badira.

Bibliografia: Henning 1987, 69. or.

en part-whole overlap
fr chevauchement de la partie à l'ensemble
es solapamiento parte-totalidad
ca coincidència tot-part

466 zoriaren zuzenketa

Proba objektiboetan zoriz asmatutako erantzunek puntuazioa igotzen dutenez, igoera hori ahultzeko modua.

Bibliografia: Ebel & Frisbie, 1986, 215-218. or.

en correction for guessing
fr correction d'élucidation
es corrección del acierto casual
ca correcció de l'atzar

467 zoru-efektua

Mutur-efektu hau azterketari multzo batentzat zailegi gertatu diren probetan agertzen da. Puntuazio guztiak banaketaren beheko mugan pilatzen dira.

Ikus: mutur-efektuak

en floor effect
fr effet de plancher
es efecto suelo
ca efecte llindar

462 zeharkako proba/ ariketa

Honelako probetan (edo ariketetan) trebetasun baten azpiko ahalmenak neurtu nahi dira, baina trebetasun horretan zuzenean jardun gabe. Esate baterako, idazmena aztertu nahi bada, testu batean egitura okerrak aurkitzeko eska dakioko azterketariari.

Konparatu: proba zuzena

Bibliografia: Hughes, 1989, 14-16 or.

en indirect test/ task
fr test indirect/ tâche
es prueba indirecta/ actividad indirecta
ca prova indirecta/ tasca

468 zuzenketa

Azterketari batek proba batean eman dituen erantzunei nota bat jartzea. Zeregin hori betetzeko irizpen profesionala behar izaten da, edota erantzun zuzenak biltzen dituen zuzentzeko txantiloia aplikatu.

en marking
fr notation
es calificar
ca correcció

463 zehaztapenak

Azterketa baten ezaugarrien deskribapenak dira: zer neurtzen duen, nola neurtzen duen, galdekizun-kopurua eta bakoitzaren luzera, ariketa motak etab.

en specifications

469 zuzenketa anizkoitza

Metodo honen bitartez idazlan luzeen balioespenak duen fidagarritasuna hobetu nahi izaten da (balioespena subjektiboa baita neurri batean). Produkzio bakoitza ebaluatzaile batek baino gehiagok kalifikatzen du era independentean.

en multiple marking
fr notation multiple
es calificación múltiple
ca correcció múltiple

464 ziurtagiria

Pertsona batek azterketa bat, edo azterketa-atal bat, egin duela eta kalifikazio bat izan duela (normalean "gainditua" edo goragokoa) egiaztatzen duen agiria. Egiaztagiria ere deitzen zaio.

Konparatu: diploma

en certificate
fr certificat
es certificado
ca certificat

470 zuzenketa bikoitza

Zuzenketa-metodo honen bidez azterketariaren jarduera bi aztertzailek ebaluatzen dute, bakoitzak bere aldetik.

Ikus: zuzenketa anizkoitza

en double marking
fr double notation
es doble corrección
ca correcció doble

465 zoriaren parametroa

Ikus "C parametroa"ren definizioa.

en guessing parameter
fr paramètre d'élucidation

471 zuzenketa mekanikoa

Zuzenketa modu honekin zuzentzaileek ez dute prestakuntza berezirik behar edota iritzi subjektiborik eman behar. Item bakoitzak izan ditzakeen erantzun onargarri guztiak aldez aurretik zehazten dira.

Konparatu: aztertzaile bidezko zuzenketa

- en** clerical marking
- fr** notation standardisée (mécanique)
- es** corrección automática
- ca** correcció mecànica

472 zuzentzailea

Proba idatzi batean, azterketari batek emandako erantzunei puntuazioa jartzen dien pertsona. Adituaren iritzia eman beharko du batzuetan. Beste batzuetan, zuzenketa mekanikoan, zuzentzeko txantiloia aplikatu beharko du eta, hortaz, prestakuntza txikiagoa izanda ere,

Ikus: ebaluatzailea

- en** marker
- fr** correcteur
- es** corrector
- ca** corrector

473 zuzentzeko txantiloia

Proba bateko itemek izan ditzaketen erantzun onargarri guztiak biltzen dituen zerrenda. Zuzentzeko txantiloari eskerrak, kalifikatzaile batek proba baten puntuazio zehatza eman dezake.

- en** mark scheme
- fr** barème de notation
- es** plantilla de corrección
- ca** clau de respostes/ model de correcció

Hiztegiak

Ingelesa-Euskara

Espainiera-Euskara

Frantsesa-Euskara

Katalana-Euskara

Ingelesa-Euskara

ability	ahalmena	background knowledge	benetakotasuna
ability scale	ahalmen-eskala	band	ondorioa
absolute scale	eskala absolutua	band score	banda-puntuazioa
accreditation	egiaztatzea	bar graph (chart)	barra-diagrama
achievement test	aprobetxamendu-proba	battery	bateria
action-oriented approach	ekintzara bideratutako hurbilketa	bias	alborapena
adaptive test	proba moldagarria	bimodal distribution	modabiko banaketa
administration	azterketaldia	biserial correlation	korrelazio biseriala (r-bis)
affective factors	faktore afektiboak	boundary effects	mutur-efektuak
alpha (alpha coefficient)	alfa koefizientea	b-parameter	B parametroa
alternate forms	forma alternatiboak	calibrate	kalibratu
analysis of covariance	kobariantza-analisisa	calibration	kalibrazioa
analysis of variance	bariantza-analisisa	candidate	izangaia
analytic scoring	puntuazio analitikoa	categorical scale	kategoria-eskala
anchor item	aingura-itea	category	kategoria
anchor test	aingura-proba	ceiling effect	sabai-efektua
ANCOVA	ANCOVA	centile scale	ehuneko eskala
ANOVA	ANOVA	central tendency (measure of)	erdigunerako joeraren neurria
answer sheet	erantzun-orria	certificate	ziurtagiria
a-parameter	A parametroa	checklist	kontrol-zerrenda
aptitude test	aptitude-proba	chi-square test	chi karratuaren testa
assessment use argument	ebaluazioa interpretatzeko argudioa	classical test theory	test-teoria klasikoa
assessor	ebaluatzailea	clerical marking	zuzenketa mekanikoa
	ebaluatzailea	cloze test	burutze-proba
	kalifikatzailea	coefficient	koefizientea
attainment test	errendimendu-proba	coefficient alpha	alfa koefizientea
authentic text	benetako testua		
authenticity	benetakoa izatea		

cognitive factors	faktore kognitiboak	criterion-referenced test	irizpidean oinarritutako proba
cognitive model	eredu kognitiboa	criterion-related validity	irizpidezko baliotasuna
Common Reference Levels of the CEFR	EEBMko Erreferentzia Maila Bateratuak	Cronbach's alpha	Cronbach-en alfa
common scale	eskala komuna	c-test	C proba
communicative competence	komunikazio-gaitasuna	cultural bias	kultura-alborapena
competence	gaitasuna (1)	cumulative frequency	maiztasun metatua
completion item	osatzeko itema	curriculum	curriculum
component	atala	curriculum-dependent test	curriculumean oinarritutako proba
composition	idazlana	curriculum-independent test	curriculumaz besteko proba
computer-adaptive testing	ordenagailu bidezko ebaluazio moldagarria	cut-off score	gutxieneko puntuazioa
computer-based testing/assessment	ordenagailu bidezko ebaluazioa	delta plot method	delta adierazpidea
computerized marking/scoring	ordenagailu bidezko zuzenketa	delta scale	delta eskala
concurrent validity	baliotasun konkurrentea	dependent variable	mendeko aldagaia
confidence interval	konfiantza-tartea	descriptive statistics	estatistika deskribatzailea
construct	konstruktua	descriptor	deskribatzailea
construct validity	konstruktua-baliotasuna	diagnostic test	diagnostiko-proba
constructed response	eraikitako erantzuna	dichotomous item	item dikotomikoa
contamination effect	kutsadura-efektua	dichotomous scoring	puntuazio dikotomikoa
content analysis	edukiaren analisisa	dictation	diktaketa
content validity	eduki-baliotasuna	differential item functioning (DIF)	itemaren funtzionamendu diferentziala
contingency table	kontingentzia-taula	difficulty index	zailtasun-indizea
convergent validity	baliotasun konbergentea	difficulty parameter	zailtasun-parametroa
correction for attenuation	ahuldura-zuzenketa	d-index	D indizea
correction for guessing	zoriaren zuzenketa	diploma	diploma
correlation	korrelazioa	direct test	proba zuzena
correlation coefficient	korrelazio-koefizientea	directed writing task	idazmen-ariketa gidatua
covariance	kobariantza	discourse	berbaldia
c-parameter	C parametroa	discourse analysis	berbal-di-analisisa
criterion variable	irizpidezko aldagaia	discourse competence	berbal-di-gaitasuna

discrete item	item diskretua	expected response	itxarondako erantzuna
discrete-point item	berariazko item diskretua	extended response	luze-zabaleko erantzuna
discriminant validity	diskriminatzeke baliotasuna	face validity	itxurazko baliotasuna
discrimination	diskriminazioa	facility index	erraztasun-indizea
discursive composition	idazlan diskurtsiboa	facility value	erraztasun-balioa
dispersion	sakabanatzea	factor analysis	faktore-analisia
distractor	distraigarria	feedback	feedbacka
distractor tally	distraigarriaren maiztasuna	fit	doitasuna
distribution	banaketa	floor effect	zoru-efektua
divergent validity	baliotasun dibergentea	formative assessment	ebaluazio formatiboa
domain	arloan	formative evaluation	ebaluazio formatiboa
domain of language use	hizkuntza-erabileraren arloan	F-ratio	F ratioa
domain-referenced test	arloan oinarritutako proba	frequency distribution	maiztasun-banaketa
double marking	zuzenketa bikoitza	gain score	puntuazio-hobekuntza
Ebel's d	Ebel-en D-a	gap-filling item	hutsuneak betetzeko itema
elicitation procedures	erantzuna pizteko bideak	gaussian distribution	Gauss-en banaketa
entrance test	sarbide-proba	generalizability theory	jeneralizazio-teoria
equal interval scale	tarte berdinen eskala	G-factor	G faktorea
equated forms	forma parekatuak	global assessment	balioespen globala
equipercentile equating	berdintze ekipertzentila	grade	nota
equivalent forms	forma baliokideak		kalifikazioa
error	errorea	grading	kalifikatzea
error of measurement	neurketa-errorea	grammatical competence	gramatika-gaitasuna
essay question	idazlana	guessing parameter	zoriaren parametroa
ethics and fairness	etika eta gizalegea	guided writing task	idazlan gidatua
evaluation/ assessment	ebaluazioa	halo effect	halo-efektua
examination	azterketa	higher-order skills	goi-mailako trebetasunak
examinee	azterketaria	histogram	histograma
examiner	aztertzailea	holistic assessment	balioespen holistikoa
examiner marking	aztertzaile bidezko zuzenketa	homogeneity	homogeneotasuna

horizontal equating	berdintze horizontala	item characteristic curve (ICC)	itemaren berezko kurba (ICC)
impact	eragina	item information function	item-informazioaren funtzioa
impression marking/ general impression marking	irudipenezko zuzenketa	item response function	item-erantzunaren funtzioa
independent variable	aldagai askea	item response theory (IRT)	item-erantzunaren teoria (IRT)
indirect test/ task	zeharkako proba/ ariketa	item score	itemaren puntuazioa
inferential statistics	estatistika inferentziala	item type	item mota
information gap	informazio-hutsunea	item writer	material-prestatzailea
information transfer	informazio-transferra	key /key response	gakoa
input	estimulua	KR-20 (Kuder-Richardson formula 20)	KR-20 (Kuder-Richardson-en 20. formula)
instructions	argibideak	KR-21 (Kuder-Richardson formula 21)	KR-21 (Kuder-Richardson-en 21. formula)
integrative item/ task	item integratua/ ariketa integratua	Kuder-Richardson	Kuder-Richardson
interactional authenticity	elkarreragina benetakoa izatea	kurtosis	kurtosia
interactivity	elkarreragina	language ability	hizkuntza-ahalmena
interlocutor	elkarrizketatzailea	language acquisition	hizkuntza eskuratzea
interlocutor frame	elkarrizketatzailearen gidoia	language for specific purposes (LSP)	xede berezietarako hizkuntza (LSP)
internal consistency	barne-kontsistentzia	language proficiency	hizkuntza-gaitasuna
interpretive argument	interpretazio-argudioa	latent trait theory	ezaugarri latentearen teoria
inter-rater agreement	ebalutzaileen arteko adostasuna	learning objective	ikasketa-xedea
inter-rater reliability	ebalutzaileen arteko fidagarritasuna	level	maila
interval	tartea	lexis	lexikoa
interval scale	tarte-eskala	likert scale	likert eskala
intra-rater agreement	ebalutzailearen barne-adostasuna	linear equating	berdintze lineala
intra-rater reliability	ebalutzailearen barne-fidagarritasuna	linear regression	erregresio lineala
invariance	inbariantza	linguistic competence	hizkuntza-gaitasuna
invigilator	begiralea	link item	loturazko itema
IRT	IRT	linking	lotzea
item	itema	listening comprehension test	entzumen-proba
item analysis	item-analisisa	live test/ item	proba erre gabea/ item erre gabea
item banking	item-bankua	logit	logit

lower-order skills	behe-mailako trebetasunak	multiple-matching task	lotura ugariko ariketa
many-facet Rasch measurement (MFRM)	alderdi anitzeko Rasch eredua (MFRM)	multitrait-multimethod design	ezaugarri anitzeko eta metodo anitzeko diseinua
many-facet Rasch model	alderdi anitzeko Rasch eredua	N, n	N, n
mark scheme	zuzentzeko txantiloia	native speaker	jatorrizko hiztuna
marker	zuzentzailea	needs analysis	premien analisia
marking	zuzenketa	net D	D garbia
marks	puntuak	nominal scale	eskala nominala
mastery test	menderatze-proba	non-parametric procedures	prozedura ez-parametrikoak
matching task	loturak egin	norm	norma
mean	batez bestekoa	norm group	norma-taldea
mean item difficulty index (mean p)	itemen batez besteko zailtasun-indizea (batez besteko p)	normal distribution	banaketa normala
mean square	batez besteko koadratikoa	normalization	normalizazioa
measurement	neurketa	norm-referenced test	norman oinarritutako proba
measurement error	neurketa-errorea	null hypothesis	hipotesi nulua
measurement scale	neurketa-eskala	objective test	proba objektiboak
median	mediana	objectively marked	item objektiboak
method effect	metodoaren efektua	objectives	xedeak
minimum competency testing	gutxieneko gaitasunaren ebaluazioa	observed score	behaturako puntuazioa
mode	moda	one-parameter model	parametro bakarreko eredua
model answer	erantzun-eredua	open-ended question	galdera irekia
model fit	ereduaren doitasuna	optical mark reader (OMR)	irakurgailu optikoa
model of language use	hizkuntza-erabileraren eredua	options	aukerak
moderation	berrikustea	oral interview	ahozko elkarrizketa
	birzuzenketa	oral proficiency	ahozko gaitasuna
monitoring	jarraipena	ordinal scale	eskala ordinala
multiple choice gap filling	aukera anitzeko hutsuneak bete	paper	zatia
multiple choice item	aukera anitzeko galdera	parallel forms	forma paraleloak
multiple marking	zuzenketa anizkoitza	parameter	parametroa
multiple regression	erregresio anizkoitza	parametric procedures	prozedura parametrikoak

partial credit item	puntuazio partzialeko itema
partial credit model	kreditu partzialaren eredua
part-whole overlap	zatia eta osoa gainjartzea
pass mark	gainditze-muga
Pearson's product-moment correlation (Person's r)	Pearson-en produktu-momentu korrelazioa
percentile	pertzentila
percentile rank	ehuneko heina
performance	jarduera
performance test	jarduera-proba
phi coefficient	phi koefizientea
phi correlation	phi korrelazioa
pilot study	azterlan pilotua
piloting	pilotajea
placement test	saikatzeko-proba
point biserial correlation	korrelazio biserial puntuala (r-bp)
polytomous scoring	puntuazio polinomikoa
population	populazioa
portfolio assessment	lan-bilduma bidezko ebaluazioa
post-test	amaierako proba
power test	ahalmen-proba
practicality	egingarritasuna
practice effect	praktikaren efektua
pragmatic competence	gaitasun pragmatikoa
predictive validity	auresate-balioetasuna
pre-test	hasierako proba
pretesting	pretestatzea
probabilistic model	eredu probabilistikoa
proficiency	gaitasuna (2)
proficiency test	gaitasun-proba

profiling	profila
progress test	aurrerapen-proba
prompt	euskarria
proof reading task	akatsak bilatzeko ariketa
psychometric test	test psikometrikoa
p-value	p balioa
qualification	kualifikazioa
question	galdera
question paper/ booklet	azterketa-orriak
question type	galdera mota
random error	ausazko errorea
random sample	ausazko lagina
range	ibilartea
rank order correlation	hein-korrelazioa
Rasch analysis	Rasch analisisa
rater	aztertzailea
rater agreement	ebaluatzaileen adostasuna
rater effects	ebaluatzailearen efektuak
rating	balioespena
rating scale	balioespen-eskala
rating scale model	balioespen-eskalaren eredua
ratio scale	arrazoi-eskala
rational cloze	burutze-proba arrazionala
raw score	puntuazio gordina
readability index	irakurgarritasun-indizea
reading comprehension task	irakurmen-ariketa
real life approach	benetako komunikazioaren ikuspegia
recognition	aitorpena
reference group	erreferentzia-taldea
register	erregistroa

regression	erregresioa	self-assessment	autoebaluzioa
reliability	fidagarritasuna	semi-authentic text	testu egokitua
reliability coefficient	fidagarritasun-koefizientea	semi-direct test	erdi zuzeneko proba
replicability	errepikagarritasuna	sentence completion	esaldiak osatu
re-scaling	birmailakatzea	sentence expansion	esaldiak garatu
response	erantzuna	sentence transformation	esaldiak berridatzi
result	emaitza	sequence effect	hurrenkeraren efektua
review	berrikusketa	setter	azterketa-sortzailea
right answer	erantzun zuzena	short answer item	erantzun laburreko itema
role play	rol-jokoa	significance	esangura
rounding	biribiltzea	significance test	esangura-proba
rubric	argibideak ariketaren argibideak	situational authenticity	egoera benetakoa izatea
sample	lagina	skew	asimetria
sample scripts	erantzunen lagina	skill	trebetasuna
sample-free measurement	laginaz besteko neurketa	social consequences of testing	aztertze-lanaren ondorio sozialak
sampling	laginketa	sociocultural knowledge	ezaguera sozio-kulturala
sampling error	laginketa-errorea	sociolinguistic competence	gaitasun soziolinguistikoa
scalar item	eskala-itema	SOPI (Semi-direct/ Simulated Oral Proficiency Interview)	erdi zuzeneko elkarrizketa
scale	eskala	Spearman-Brown Prophecy formula	Spearman-Brown-en formula
scale descriptor	eskala-deskribatzailea	Spearman-Brown split-half estimate	Spearman-Brown-en erdien fidagarritasun-estimazioa
scaled score	eskala-puntuazioa	Spearman's rank-difference correlation	Spearman-en hein-korrelazioa
scaling	mailakatzea	Spearman's rho	Spearman-en rho
scanner	eskanerra	specific purpose test	xede berezietarako proba
score	puntuazioa	specifications	espezifikazioak zehaztapenak
screening test	detekzio-proba	speeded test	lastertasun-proba
script	erantzun-orria	split-half reliability	erdien fidagarritasuna
security	segurtasuna	stability	egonkortasuna
selected response	erantzun hautatua	stakeholders	parte-hartzaileak
selection test	hautespen-proba		

stakes	oihartzuna
standard deviation (SD)	desbiderapen estandarra
standard error of estimate	estimazio-errore estandarra
standard error of measurement	neurketa-errore estandarra
standard score	puntuazio estandarra
standard setting	estandarra ezartzea
standardization	bateratzea
stanine score	estanina puntuazioa
statistic	estatistikoa
statistics	estatistika
stem	item-burua
stratified sample	lagin geruzatua
subjectively marked	item subjektiboak
subtest	azpiproba
summative assessment	ebaluazio sumatiboa
summative evaluation	ebaluazio sumatiboa
syllabus	programa
t score	t puntuazioa
task	ariketa
	ataza
task type	ariketa mota
test	proba
test analysis	proben analisisa
test battery	proba-bateria
test construction	proba eraikitzea
test developer	azterketa-prestatzailea
test development process	azterketa prestatzeko bidea
test information function	test-informazioaren funtzioa
test method	azterbidea

test method characteristics	azterbideen ezaugarriak
test method facets	azterbideen ezaugarriak
test requirements	azterketaren eskakizunak
test specifications	azterketaren zehaztapena
test tailoring	probak egokitzea
test taker	azterketaria
	azterketaria
test usefulness	probaren erabilgarritasuna
test user	proben erabiltzailea
test wiseness	probaren formatua ezagutzea
testing point	aztergaia
test-retest reliability	test-retest fidagarritasuna
text	testua
text-based item	testuan oinarritutako itema
theta scale	theta eskala
Threshold level	atalase-maila
trait	ezaugarria
transformation item	esaldiak berridazteko itema
transformed score	puntuazio eraldatua
trialling	saiakuntza
true score	egiazko puntuazioa
true/false item	egia/gezurra itema
truncated distribution	banaketa moztua
try-out	probatzea
t-test	t testa
two-parameter model	bi parametroko eredua
type 1 error	lehen motako errorea
type 2 error	bigarren motako errorea
unidimensionality	dimentsio-bakartasuna
unitary competence	gaitasun unitarioa

validation	balidazioa
validity	baliotasuna
validity argument	baliotasun-argudioa
variable	aldagaia
variance	bariantza
vertical equating	berdintze bertikala
vetting	aukeraketa
washback	oihartzun-efektua
Waystage level	bizirauteko maila/ tarteko maila
weighted test score	probaren puntuazio haztatua
weighting	haztapena
word formation item	hitzak osatzeko itema
word frequency count	hitzen maiztasuna
y-intercept	Y intertzezioa
z score	z puntuazioa

Españera-Euskara

acreditación	egiaztatzea	análisis factorial	faktore-analisia
actividad	ariketa	ANCOVA	ANCOVA
	ataza	ANOVA	ANOVA
actividad de comprensión de lectura	irakurmen-ariketa	apartado	atala
actividad de detección de errores	akatsak bilatzeko ariketa	aprobado	gainditze-muga
actividad de expresión escrita dirigida	idazmen-ariketa gidatua	asimetría	asimetria
actividad de expresión escrita guiada	idazlan gidatua	aumento de la puntuación	puntuazio-hobekuntza
actividad de relación múltiple	lotura ugariko ariketa	autenticidad	benetakoa izatea
actividad de relacionar	loturak egin		benetakotasuna
actuación	jarduera	autenticidad interactiva	elkarreragina benetakoa izate
acuerdo evaluador	ebaluatzaileen adostasuna	autenticidad situacional	egoera benetakoa izatea
acuerdo inter-evaluador	ebaluatzaileen arteko adostasuna	auto-evaluación	autoebaluazioa
acuerdo intra-evaluador	ebaluatzailearen barne-adostasuna	banco de ítems	item-bankua
adaptación de pruebas	probak egokitzea	banda	banda
adquisición de la lengua	hizkuntza eskuratzea	banda de puntuaciones	banda-puntuazioa
ajuste	doitasuna	batería	bateria
alfa (coeficiente alfa)	alfa koefizientea	batería de pruebas	proba-bateria
alfa de Cronbach	Cronbach-en alfa	calibración	kalibrazioa
ampliación de frases	esaldiak garatu	calibrar	kalibratu
análisis de contenido	edukiaren analisia	calificación	puntuak
análisis de covarianza	kobariantza-analisia	calificación múltiple	zuzenketa anizkoitza
análisis de necesidades	premien analisia	calificador	ebaluatzailea
análisis de prueba	proben analisia		ebaluatzailea
análisis de varianza	bariantza-analisia		kalifikatzailea
análisis del discurso	berbal-di-analisia	calificar	zuzenketa
análisis del ítem	item-analisia		kalifikatzea
		candidato	izangaia

capacidad	ahalmena	corrección automática	zuzenketa mekanikoa
capacidad lingüística	hizkuntza-ahalmena	corrección de la atenuación	ahuldura-zuzenketa
características de métodos de examen	azterbideen ezaugarriak	corrección del acierto casual	zoriaren zuzenketa
categoría	kategoria	corrección por examinador	aztertzaile bidezko zuzenketa
certificado	ziurtagiria	corrección/ puntuación por ordenador	ordenagailu bidezko zuzenketa
clave de respuesta	gakoa	corrector	zuzentzailea
coeficiente	koefizientea	correlación	korrelazioa
coeficiente alfa	alfa koefizientea	correlación biserial	korrelazio biseriala (r-bis)
coeficiente de correlación	korrelazio-koefizientea	correlación biserial puntual	korrelazio biserial puntuala (r _{bp})
coeficiente de fiabilidad	fidagarritasun-koefizientea	correlación de rangos de Spearman	Spearman-en hein-korrelazioa
coeficiente phi	phi koefizientea	correlación phi	phi korrelazioa
competencia	gaitasuna (1)	correlación por rangos	hein-korrelazioa
competencia comunicativa	komunikazio-gaitasuna	correlación producto-momento de Pearson	Pearson-en produktu-momentu korrelazioa
competencia discursiva	berbal-di-gaitasuna	covarianza	kobariantza
competencia gramatical	gramatika-gaitasuna	creador	azterketa-sortzailea
competencia lingüística	hizkuntza-gaitasuna	currículum	curriculum
competencia oral	ahozko gaitasuna	curtosis	kurtosia
competencia pragmática	gaitasun pragmatikoa	curva característica del ítem (CCI)	itemaren berezko kurba (ICC)
competencia sociolingüística	gaitasun soziolingüistikoa	d de Ebel	Ebel-en D-a
competencia unitaria	gaitasun unitarioa	d neto	D garbia
completar frases	esaldiak osatu	descriptor	deskribatzailea
composición discursiva	idazlan diskurtsiboa	descriptor escalar	eskala-deskribatzailea
cómputo de los distractores	distraigarriaren maiztasuna	destreza	trebetasuna
conocimiento socio-cultural	ezaguera sozio-kulturala	destrezas de orden inferior	behe-mailako trebetasunak
conocimientos previos	aurretiko ezaguerak	destrezas de orden superior	goi-mailako trebetasunak
consistencia interna	barne-kontsistentzia	desviación estándar	desbiderapen estandarra
construcción de la prueba	proba eraikitzea	diagrama de barras	barra-diagrama
constructo	konstruktua	dictado	diktaketa
convocatoria	azterketaldia		

diploma	diploma	ensayo	saiakuntza
discriminación	diskriminazioa	entrevista oral	ahozko elkarrizketa
discurso	berbaldia	entrevista semi-directa/ simulada de dominio oral	erdi zuzeneko elkarrizketa
diseño multirrasgo- multimétodo	ezaugarri anitzeko eta metodo anitzeko diseinua	entrevistador	elkarrizketatzailea
dispersión	sakabanatzea	enunciado de partida	item-burua
distractor	distraigarria	equiparación equipercantil	berdintze ekipertzentila
distribución	banaketa	equiparación horizontal	berdintze horizontala
distribución bimodal	modabiko banaketa	equiparación lineal	berdintze lineala
distribución de frecuencia	maiztasun-banaketa	equiparación vertical	berdintze bertikala
distribución gaussiana	Gauss-en banaketa	error	errorea
distribución normal	banaketa normala	error aleatorio	ausazko errorea
distribución truncada	banaketa moztua	error de medida	neurketa-errorea
doble corrección	zuzenketa bikoitza		neurketa-errorea
dominio	arloa	error de muestreo	laginketa-errorea
	gaitasuna (2)	error estándar de estimación	estimazio-errore estandarra
dominio lingüístico	hizkuntza-gaitasuna	error estándar de medida	neurketa-errore estandarra
efecto de contaminación	kutsadura-efektua	error tipo 1	lehen motako errorea
efecto de la práctica	praktikaren efektua	error tipo 2	bigarren motako errorea
efecto de rebote (washback)	oihartzun-efektua	escala	eskala
efecto de secuencia	hurrenkeraren efektua	escala absoluta	eskala absolutua
efecto del método	metodoaren efektua	escala categorial	kategoria-eskala
efecto halo	halo-efektua	escala centil	ehuneko eskala
efecto suelo	zoru-efektua	escala común	eskala komuna
efecto techo	sabai-efektua	escala de capacidad	ahalmen-eskala
efectos evaluadores	ebaluatzailearen efektuak	escala de intervalos	tarte-eskala
efectos limítrofes	mutur-efektuak	escala de intervalos iguales	tarte berdinen eskala
ejemplares modelo	erantzunen lagina	escala de razón	arrazoi-eskala
elaborador de pruebas	azterketa-prestatzailea	escala de valoración	balioespen-eskala
enfoque de comunicación real	benetako komunikazioaren ikuspegia	escala delta	delta eskala

escala likert	likert eskala	examinando	azterketaria
escala nominal	eskala nominala		azterketaria
escala ordinal	eskala ordinala	experimentación	pretestatzea
escala zeta	theta eskala	expresión escrita	idazlana
escalonamiento	mailakatzea	facetas de métodos de examen	azterbideen ezaugarriak
escáner	eskanerra	factor G	G faktorea
especificaciones de examen	azterketaren zehaztapena	factores afectivos	faktore afektiboak
estabilidad	egonkortasuna	factores cognitivos	faktore kognitiboak
estadística	estatistika	familiaridad con el formato de la prueba	probaren formatua ezagutzea
estadística descriptiva	estatistika deskribatzailea	fiabilidad	fidagarritasuna
estadística inferencial	estatistika inferentziala	fiabilidad inter-evaluador	ebaluatzaileen arteko fidagarritasuna
estadístico	estatistikoa	fiabilidad intra-evaluador	ebaluatzailearen barne-fidagarritasuna
estandarización	bateratzea	fiabilidad por mitades	erdien fidagarritasuna
estaninas	estanina puntuazioa	fiabilidad test-retest	test-retest fidagarritasuna
estimación de fiabilidad por mitades de Spearman-Brown	Spearman-Brown-en erdien fidagarritasun-estimazioa	formas alternativas	forma alternatiboak
estímulo	euskarria	formas equiparadas	forma parekatuak
estudio piloto	azterlan pilotua	formas equivalentes	forma baliokideak
evaluación	ebaluazioa	formas paralelas	forma paraleloak
evaluación adaptativa informatizada	ordenagailu bidezko ebaluazio moldagarria	fórmula predictora de Spearman-Brown	Spearman-Brown-en formula
evaluación con base informatizada	ordenagailu bidezko ebaluazioa	frecuencia acumulada	maiztasun metatua
evaluación de competencia mínima	gutxieneko gaitasunaren ebaluazioa	función de respuesta al ítem	item-erantzunaren funtzioa
evaluación formativa	ebaluazio formatiboa	función informativa de prueba	test-informazioaren funtzioa
	ebaluazio formatiboa	función informativa del ítem	item-informazioaren funtzioa
evaluación por carpeta de trabajo	lan-bilduma bidezko ebaluazioa	funcionamiento del ítem diferencial	itemaren funtzionamendu diferentziala
evaluación sumativa	ebaluazio sumatiboa	grupo de referencia	erreferentzia-taldea
	ebaluazio sumatiboa	grupo normativo	norma-taldea
evaluador	aztertzailea	guión del entrevistador	elkarrizketatzailearen gidoia
examen	azterketa	hablante nativo	jatorrizko hiztuna
examinador	aztertzailea	hipótesis nula	hipotesi nulua

histograma	histograma	ítem de transformación	esaldiak berridazteko ítema
hoja de respuestas	erantzun-orria	ítem discreto	ítem diskretua
	erantzun-orria	ítem discreto específico	berariazko ítem diskretua
hoja/ cuadernillo de preguntas	azterketa-orriak	ítem escalar	eskala-ítema
homogeneidad	homogeneotasuna	ítem integrador/ actividad integradora	ítem integratua/ ariketa integratua
impacto	eragina	ítem verdadero/falso	egia/gezurra ítema
índice D	D indizea	juego de simulación (role play)	rol-jokoa
índice de dificultad	zailtasun-indizea	KR-20 (Fórmula 20 de Kuder-Richardson)	KR-20 (Kuder-Richardson-en 20. formula)
índice de facilidad	erraztasun-indizea	KR-21 (Fórmula 21 de Kuder-Richardson)	KR-21 (Kuder-Richardson-en 21. formula)
índice de legibilidad	irakurgarritasun-indizea	Kuder-Richardson	Kuder-Richardson
índice medio de dificultad de un ítem (p media)	ítemen batez besteko zailtasun-indizea (batez besteko p)	lectora óptica	irakurgailu optikoa
input	estimulua	lengua para fines específicos (LSP)	xede berezietarako hizkuntza (LSP)
instrucciones	argibideak	léxico	lexikoa
instrucciones específicas	ariketaren argibideak	lista de corroboración	kontrol-zerrenda
instrucciones generales	argibideak	logit	logit
intercepción-Y	Y intertezpzioa	margen de variación	ibilartea
intervalo	tartea	media	batez bestekoa
intervalo de confianza	konfiantza-tartea	media cuadrática	batez besteko koadratikoa
invariancia	inbariantza	mediana	mediana
ítem	ítema	medida	neurketa
ítem basado en un texto	testuan oinarritutako ítema	medida libre de muestra	laginaz besteko neurketa
ítem de anclaje	aingura-ítema	método de examen	azterbidea
ítem de completar	osatzeko ítema	método de representación delta	delta adierazpidea
ítem de enlace	loturazko ítema	moda	moda
ítem de formación de palabras	hitzak osatzeko ítema	modelo cognitivo	eredu kognitiboa
ítem de rellenar huecos	hutsuneak betetzeko ítema	modelo de crédito parcial	kreditu partzialaren eredua
ítem de rellenar huecos de selección múltiple	aukera anitzeko hutsuneak bete	modelo de dos parámetros	bi parametroko eredua
ítem de respuesta corta	erantzun laburreko ítema	modelo de escala de valoración	balioespen-eskalaren eredua
ítem de selección múltiple	aukera anitzeko galdera	modelo de un parámetro	parametro bakarreko eredua

modelo probabilístico	eredu probabilistikoa	plantilla de corrección	zuzentzeko txantiloia
modelo Rasch	Rasch analisia	población	populazioa
modelo Rasch de facetas múltiples	alderdi anitzeko Rasch eredua	ponderación	haztapena
moderación	birzuzenketa	pregunta	galdera
	berrikustea	pregunta abierta	galdera irekia
muestra	lagina	pregunta de redacción	idazlana
muestra aleatoria	ausazko lagina	procedimientos de incitación	erantzuna pizteko bideak
muestra estratificada	lagin geruzatua	procedimientos no-paramétricos	prozedura ez-parametrikokoak
muestreo	laginketa	procedimientos paramétricos	prozedura parametrikokoak
N, n	N, n	programa de estudios (syllabus)	programa
nivel	maila	prueba	proba
nivel supervivencia/ nivel plataforma	bizirauteko maila/ tarteko maila	prueba adaptativa	proba moldagarria
nivel umbral	atalase-maila	prueba basada en el currículum	currículumean oinarritutako proba
norma	norma	prueba C	C proba
normalización	normalizazioa	prueba cloze (cloze test)	burutze-proba
nota	nota	prueba cloze racional	burutze-proba arrazionala
	kalifikazioa	prueba criterial	irizpidean oinarritutako proba
objetivo de evaluación del ítem	aztergaia	prueba de actuación lingüística	jarduera-proba
objetivo del aprendizaje	ikasketa-xedea	prueba de admisión	sarbide-proba
objetivos	xedeak	prueba de anclaje	aingura-proba
opciones	aukerak	prueba de aprovechamiento	aprobetxamendu-proba
parámetro	parametroa	prueba de aptitud	aptitude-proba
parámetro A	A parametroa	prueba de clasificación	sailkatze-proba
parámetro B	B parametroa	prueba de comprensión auditiva	entzumen-proba
parámetro C	C parametroa	prueba de diagnóstico	diagnostiko-proba
parámetro de acierto casual	zoriaren parametroa	prueba de dominio	gaitasun-proba
parámetro de dificultad	zailtasun-parametroa	prueba de dominio específico	menderatze-proba
percentil	pertzentila	prueba de fines específicos	xede berezietarako proba
perfil	profila		

prueba de potencial	ahalmen-proba	puntuación verdadera	egiazko puntuazioa
prueba de progreso	aurrerapen-proba	puntuación z	z puntuazioa
prueba de rendimiento	errendimendu-proba	rango percentil	ehuneko heina
prueba de selección	hautespen-proba	rasgo	ezaugarria
	detekzio-proba	reconocimiento	aitorpena
prueba de significación	esangura-proba	recuento de frecuencia de palabras	hitzen maiztasuna
prueba de velocidad	lastertasun-proba	redondeo	biribiltzea
prueba directa	proba zuzena	registro	erregistroa
prueba final	amaierako proba	regresión	erregresioa
prueba indirecta/ actividad indirecta	zeharkako proba/ ariketa	regresión lineal	erregresio lineala
prueba inicial	hasierako proba	regresión múltiple	erregresio anizkoitza
prueba no basada en el curriculum	curriculumaz besteko proba	relación F	F ratioa
prueba normativa	norman oinarritutako proba	repercusión (backwash)	ondorioa
prueba objetiva	proba objektiboa	replicabilidad	errepikagarritasuna
prueba referida a un dominio	arloan oinarritutako proba	respuesta	erantzuna
prueba semi-directa	erdi zuzeneko proba	respuesta construida	eraikitako erantzuna
prueba viva/ ítem vivo	proba erre gabea/ ítem erre gabea	respuesta correcta	erantzun zuzena
puntuación	puntuazioa	respuesta esperada	itxarondako erantzuna
puntuación del ítem	ítemaren puntuazioa	respuesta extensa	luze-zabaleko erantzuna
puntuación dicotómica	puntuazio dikotomikoa	respuesta modelo	erantzun-eredua
puntuación en bruto	puntuazio gordina	respuesta seleccionada	erantzun hautatua
puntuación escalar	eskala-puntuazioa	resultado	emaitza
puntuación estándar	puntuazio estandarra	retroalimentación (feedback)	feedbacka
puntuación límite	gutxieneko puntuazioa	rho de Spearman	Spearman-en rho
puntuación observada	behatutako puntuazioa	sección	zatia
puntuación politómica	puntuazio politomikoa	seguridad	segurtasuna
puntuación ponderada de prueba	probaren puntuazio haztatua	selección	aukeraketa
puntuación t	t puntuazioa	sesgo	alborapena
puntuación transformada	puntuazio eraldatua	sesgo cultural	kultura-alborapena
		significación	esangura

solapamiento parte-totalidad	zatia eta osoa gainjartzea	validez convergente	baliotasun konbergentea
subprueba	azpiproba	validez criterial	irizpidezko baliotasuna
sustitución de escala	birmailakatzea	validez de constructo	konstruktibaliotasuna
tabla de contingencia	kontingentzia-taula	validez de contenido	eduki-baliotasuna
tendencia central (medida de)	erdigunerako joeraren neurria	validez discriminatoria	diskriminatzeko baliotasuna
teoría clásica de examen	test-teoria klasikoa	validez divergente	baliotasun dibergentea
teoría de generalizabilidad	jeneralizazio-teoria	validez predictiva	auresate-baliotasuna
teoría de respuesta al ítem (TRI)	item-erantzunaren teoria (IRT)	valor de facilidad	erraztasun-balioa
teoría del rasgo latente	ezaugarri latentearen teoria	valoración	balioespena
test chi-cuadrado	chi karratuaren testa	valoración analítica	puntuazio analitikoa
test psicométrico	test psikometrikoa	valoración global	balioespen globala
test t	t testa	valoración holística	balioespen holistikoa
texto	testua	valoración por impresión recibida/ valoración por	irudipenezko zuzenketa
texto adaptado	testu egokitua	valor-p	p balioa
texto auténtico	benetako testua	variable	aldagaia
tipo de actividad	ariketa mota	variable criterial	irizpidezko aldagaia
tipo de ítem	item mota	variable dependiente	mendeko aldagaia
tipo de pregunta	galdera mota	variable independiente	aldagai askea
título	kualifikazioa	varianza	bariantza
transferencia de información	informazio-transferra		
transformación de frases	esaldiak berridatzi		
TRI	IRT		
unidimensionalidad	dimentsio-bakartasuna		
usuario de pruebas	proben erabiltzailea		
vacío de información	informazio-hutsunea		
validación	balidazioa		
validez	baliotasuna		
validez aparente	iturazko baliotasuna		
validez concurrente	baliotasun konkurrentea		

Frantsesa-Euskara

accord individuel	ebaluatzaileen adostasuna	auto-évaluation	autoebaluaioa
accord inter-individuel	ebaluatzaileen arteko adostasuna	banque d'items	item-bankua
accord intra-individuel	ebaluatzailearen barne-adostasuna	barème de notation	zuzentzeko txantiloia
accréditation	egiaztatzea	batterie	bateria
acquisition de la langue	hizkuntza eskuratzea	batterie de test	proba-bateria
adéquation	doitasuna	biais	alborapena
administration	azterketaldia	biais culturel	kultura-alborapena
alpha (coefficient alpha)	alfa koefizientea	cadre de l'interlocuteur	elkarrizketatzailearen gidoia
alpha de Cronbach	Cronbach-en alfa	calibrage	kalibrazioa
amorçe (d'un item)	item-burua	calibrage équicentile	berdintze ekipertzentila
analyse de besoins	premien analisisa	calibrage horizontal	berdintze horizontala
analyse de contenu	edukiaren analisisa	calibrage linéaire	berdintze lineala
analyse de discours	berbal-di-analisisa	calibrage vertical	berdintze bertikala
analyse de la covariance	kobariantza-analisisa	calibrer	kalibratu
analyse de la variance	bariantza-analisisa	candidat	izangaia
analyse de test	proben analisisa	capacité	ahalmena
analyse d'items	item-analisisa	capacité langagière	hizkuntza-ahalmena
analyse factorielle	faktore-analisisa	capacités intellectuelles inférieures	behe-mailako trebetasunak
ANCOVA	ANCOVA	capacités intellectuelles supérieures	goi-mailako trebetasunak
ANOVA	ANOVA	caractéristiques des modes d'évaluation	azterbideen ezaugarriak
appariement	loturak egin	carré moyen	batez besteko koadratikoa
arrondir	biribiltzea	catégorie	kategoria
attribut	ezaugarria	centile	pertzentila
authenticité	benetakotasuna	certificat	ziurtagiria
	benetakoa izatea	chevauchement de la partie à l'ensemble	zatia eta osoa gainjartzea
authenticité interactionnelle	elkarreragina benetakoa izatea	classement	kalifikatzea
authenticité situationnelle	egoera benetakoa izatea	classement centile	ehuneko heina

coefficient	koefizientea	correction d'atténuation	ahuldura-zuzenketa
coefficient alpha	alfa koefizientea	correction d'élucidation	zoriaren zuzenketa
coefficient de corrélation	korrelazio-koefizientea	correction sur épreuve	akatsak bilatzeko ariketa
coefficient de corrélation bisériale de point	korrelazio biserial puntuala (r-bp)	corrélacion	korrelazioa
coefficient de corrélation de rangs	hein-korrelazioa	corrélacion bisériale	korrelazio biseriala (r-bis)
coefficient de corrélation de Spearman	Spearman-en hein-korrelazioa	corrélacion de covariance de Pearson	Pearson-en produktu-momentu korrelazioa
coefficient de corrélation phi	phi koefizientea	corrélacion phi	phi korrelazioa
coefficient de fidélité	fidagarritasun-koefizientea	cotation (classification) polytomique	puntuazio politomikoa
compétence	gaitasuna (1)	courbe caractéristique de l'item (CCI)	itemaren berezko kurba (ICC)
compétence communicative	komunikazio-gaitasuna	courbe de Gauss	Gauss-en banaketa
compétence discursive	berbaldi-gaitasuna	covariance	kobariantza
compétence grammaticale	gramatika-gaitasuna	curriculum	curriculum
compétence langagière	hizkuntza-gaitasuna	d de Ebel	Ebel-en D-a
compétence linguistique	hizkuntza-gaitasuna	déclencheur	euskarria
compétence orale	ahozko gaitasuna	descripteur	deskribatzailea
compétence pragmatique	gaitasun pragmatikoa	descripteur d'échelle	eskala-deskribatzailea
compétence sociolinguistique	gaitasun soziolinguistikoa	déviacion standard	desbiderapen estandarra
compétence unitaire	gaitasun unitarioa	dictée	diktaketa
composante	atala	diplôme	diploma
composition	idazlana	discours	berbaldia
composition discursive	idazlan diskurtsiboa	discrimination	diskriminazioa
comptage des occurrences	hitzen maiztasuna	dispersion	sakabanatzea
confiance	esangura	distracteur	distraigarria
connaissances antérieures du candidat	aurretiko ezaguerak	distribution (fréquence)	banaketa
consigne	ariketaren argibideak	distribution (fréquence) normale	banaketa normala
	argibideak	distribution bimodale	modabiko banaketa
constance	egonkortasuna	distribution de fréquences	maiztasun-banaketa
construct	konstruktua	distribution symétrique	asimetria
correcteur	zuzentzailea	distribution tronquée	banaketa moztua

document authentique	benetako testua	effet de plafonnement	sabai-efektua
document semi-authentique	testu egokitua	effet de plancher	zoru-efektua
domaine	arloan	effet séquentiel	hurrenkeraren efektua
double notation	zuzenketa bikoitza	effets limite	mutur-efektua
écart D	D garbia	effets parasites de la correction	ebaluatzailearen efektua
échantillon	lagina	élaborateur	azterketa-sortzailea
échantillon aléatoire	ausazko lagina	élaboration de test	azterketa-prestatzailea
échantillon d'écrits	erantzunen lagina	entrée	proba eraikitzea
échantillon stratifié	lagin geruzatua	entretien oral	ahozko elkarrizketa
échantillonnage	laginketa	épreuve du khi deux	chi karratuaren testa
échelle	eskala	épreuve du t	t testa
échelle absolue	eskala absolutua	erreur	errorea
échelle catégorique	kategoria-eskala	erreur accidentelle	ausazko errorea
échelle centile	ehuneko eskala	erreur de mesure	neurketa-errorea
échelle commune	eskala komuna	erreur de type 1	neurketa-errorea
échelle de capacité	theta eskala	erreur de type 2	lehen motako errorea
	ahalmen-eskala	erreur de type 2	bigarren motako errorea
échelle de likert	likert eskala	erreur standard de mesure	neurketa-errore estandarra
échelle de notation	balioespen-eskala	erreur standard d'estimation	estimazio-errore estandarra
échelle de rapport	arrazoi-eskala	erreur sur l'échantillonnage	laginketa-errorea
échelle delta	delta eskala	essai	idazlana
échelle d'intervalle	tarte-eskala		saiakuntza
échelle d'intervalle égal	tarte berdinen eskala	estimation de la bipartition de Spearman-Brown	Spearman-Brown-en erdian fidagarritasun-estimazioa
échelle nominale	eskala nominala	étalonnage	bateratzea
échelle ordinale	eskala ordinala	étude pilote	azterlan pilotua
échelonnage	mailakatzea	évaluateur	aztertzailea
effet de contamination	kutsadura-efektua	évaluation	ebaluazioa
effet de halo	halo-efektua	évaluation de la compétence minimale	gutxieneko gaitasunaren ebaluazioa
effet de la pratique	praktikaren efektua		
effet de méthode	metodoaren efektua		

évaluation formative	ebaluazio formatiboa	fonctionnement de l'item différentiel	itemaren funtzionamendu diferentziala
	ebaluazio formatiboa	formes alternées	forma alternatiboak
évaluation globale	balioespen globala	formes calibrées	forma parekatuak
évaluation holistique ou globaliste	balioespen holistikoa	formes équivalentes	forma baliokideak
évaluation par ordinateur	ordenagailu bidezko ebaluazioa	formes parallèles	forma paraleloak
évaluation sommative	ebaluazio sumatiboa	formule de Spearman-Brown	Spearman-Brown-en formula
	ebaluazio sumatiboa	fréquences cumulées	maiztasun metatua
examen	azterketa	gain de points	puntuazio-hobekuntza
examineur	ebaluatzailea	graphique en bandes	banda
	kalifikatzailea	graphique en barres	barra-diagrama
	ebaluatzailea	groupe de référence	erreferentzia-taldea
	aztertzailea	groupe normé	norma-taldea
expansion de phrases	esaldiak garatu	histogramme	histograma
facettes des méthodes de test	azterbideen ezaugarriak	homogénéité	homogeneotasuna
facteur-G	G faktorea	hypothèse nulle	hipotesi nulua
facteurs affectifs	faktore afektiboak	impact	eragina
facteurs cognitifs	faktore kognitiboak	indice de difficulté	zailtasun-indizea
feuille de réponses	erantzun-orria	indice de facilité	erraztasun-indizea
feuille d'épreuves	zatia	indice de lisibilité	irakurgarritasun-indizea
feuille(s) de question	azterketa-orriak	indice moyen de difficulté à un item (moyenne p)	itemen batez besteko zailtasun-indizea (batez besteko p)
fidélité	fidagarritasuna	indice-D (D pour discrimination)	D indizea
fidélité de bi-partition	erdien fidagarritasuna	information lacunaire	informazio-hutsunea
fidélité inter-individuelle	ebaluatzaileen arteko fidagarritasuna	instructions	argibideak
fidélité interne	barne-kontsistentzia	interception-Y	Y interzeptzioa
fidélité intra-individuelle	ebaluatzailearen barne-fidagarritasuna	interlocuteur	elkarrizketatzailea
fidélité test-retest	test-retest fidagarritasuna	interlocuteur natif	jatorrizko hiztuna
fonction de l'item-réponse	item-erantzunaren funtzioa	intervalle	tartea
fonction informative de l'item	item-informazioaren funtzioa	intervalle de confiance (d'une mesure)	konfiantza-tartea
fonction informative du test	test-informazioaren funtzioa	invariance	inbariantza

item	itema	modèle cognitif	eredu kognitiboa
item à choix multiple	aukera anitzeko galdera	modèle de l'échelle de notation	balioespen-eskalaren eredia
item à compléter	osatzeko itema	modèle de Rasch	Rasch analisia
item à réponse courte	erantzun laburreko itema	modèle des probabilités	eredu probabilitistikoa
item basé sur du texte	testuan oinarritutako itema	modèle du crédit partiel	kreditu partzialaren eredia
item d'ancrage	aingura-itema	modèle multi-facettes de Rasch	alderdi anitzeko Rasch eredu
item de construction de mots	hitzak osatzeko itema	modération	berrikustea
item discret	item diskretua		birzuzenketa
item discret spécifique	berriazko item diskretua	moyenne	batez bestekoa
item échelonné	eskala-itema	N, n	N, n
item liaison	loturazko itema	niveau	nota
jeu de rôle	rol-jokoa		kalifikazioa
KR-20 (formule 20 de Kuder-Richardson)	KR-20 (Kuder-Richardson-en 20. formula)		maila
KR-21 (formule 21 de Kuder-Richardson)	KR-21 (Kuder-Richardson-en 21. formula)	niveau de capacité	gaitasuna (2)
Kuder-Richardson	Kuder-Richardson	niveau de survie/ niveau intermédiaire	bizirauteko maila/ tarteko maila
langue sur objectifs spécifiques	xede berezietarako hizkuntza (LSP)	niveau seuil	atalase-maila
lecteur optique	irakurgailu optikoa	normalisation	normalizazioa
lexique	lexikoa	norme	norma
liste de contrôle	kontrol-zerrenda	notation	zuzenketa
logit	logit		balioespena
marge de variation	ibilartea	notation analytique	puntuazio analitikoa
médiane ou Médian (Md)	mediana	notation dichotomique	puntuazio dikotomikoa
mesure	neurketa	notation d'un item	itemaren puntuazioa
mesure indépendante de l'échantillon	laginaz besteko neurketa	notation en bandes	banda-puntuazioa
méthode de test	azterbidea	notation liée à l'impression générale	irudipenezko zuzenketa
méthode du graphique delta	delta adierazpidea	notation multiple	zuzenketa anizkoitza
mode	moda	notation par l'examineur	aztertzaile bidezko zuzenketa
modèle à deux paramètres	bi parametroko eredia	notation par ordinateur	ordenagailu bidezko zuzenketa
modèle à paramètre unique	parametro bakarreko eredia	notation standardisée (mécanique)	zuzenketa mekanikoa

note	puntuazioa	post-test	amaierako proba
note brute	puntuazio gordina	paramètre	parametroa
note de césure	gutxieneko puntuazioa	pré-test	hasierako proba
	gainditze-muga	prétesting	pretestatzea
note graduée	eskala-puntuazioa	procédures de déduction	erantzuna pizteko bideak
note observée	behatutako puntuazioa	procédures non-paramétriques	prozedura ez-parametrikokoak
note pondérée	probaren puntuazio haztatua	procédures paramétriques	prozedura parametrikokoak
note standard	puntuazio estandarra	production écrite guidée	idazlan gidatua
note stanine	estanina puntuazioa	profilage	profila
note t	t puntuazioa	qualification	kualifikazioa
note transformée	puntuazio eraldatua	qualité d'être aguerri aux tests	probaren formatua ezagutzea
note vraie	egiazko puntuazioa	question	galdera
note z	z puntuazioa	question intégrée	item integratua/ ariketa integratua
notes	puntuak	question lacunaire	hutsuneak betetzeko itema
objectif d'apprentissage	ikasketa-xedea	question ouverte	galdera irekia
objectifs	xedeak	rapport-F	F ratioa
options	aukerak	reconnaissance	aitorpena
paramètre de difficulté	zailtasun-parametroa	ré-échelonnage	birmailakatzea
paramètre d'élucidation	zoriaren parametroa	reflux (effet de)	oihartun-efektua
paramètre-A	A parametroa		ondorioa
paramètre-B	B parametroa	registre	erregistroa
paramètre-C	C parametroa	régression	erregresioa
performance	jarduera	régression linéaire	erregresio lineala
phrases à compléter	esaldiak osatu	régression multiple	erregresio anizkoitza
plan multiaattribut-multiméthode	ezaugarri anitzeko eta metodo anitzeko diseinua	réponse	erantzuna
point clé du test	aztergaia	réponse attendue	itxarondako erantzuna
pointage du distracteur	distraigarriaren maiztasuna	réponse clé	gakoa
pondération	haztapena	réponse construite	eraikitako erantzuna
population	populazioa	réponse correcte	erantzun zuzena
porte-feuille d'évaluation	lan-bilduma bidezko ebaluazioa		

réponse longue	luze-zabaleko erantzuna	tendance centrale (mesure de la)	erdigunerako joeraren neurria
réponse modèle	erantzun-eredua	test	proba
réponse sélectionnée	erantzun hautatua	test adaptatif	proba moldagarria
reproduction	errepikagarritasuna	test adaptatif par ordinateur	ordenagailu bidezko ebaluazi moldagarria
résultat	emaitza	test chronométré	lastertasun-proba
rétroaction	feedbacka	test critique	irizpidean oinarritutako proba
révision	aukeraketa	test curriculaire	curriculumean oinarritutako proba
rho de Spearman	Spearman-en rho	test d'acquisition	errendimendu-proba
savoir-faire	trebetasuna	test d'ancrage	aingura-proba
savoirs socioculturels	ezaguera sozio-kulturala	test d'aptitude	aptitude-proba
scanner	eskanerra	test de closure	burutze-proba
script	erantzun-orria	test de closure sélectif	burutze-proba arrazionala
sécurité	segurtasuna	test de compréhension orale	entzumen-proba
situation de communication réelle	benetako komunikazioaren ikuspegia	test de confiance	esangura-proba
sous-test	azpiproba	test de connaissances	aprobetxamendu-proba
spécifications d'un test	azterketaren zehaztapena	test de dépistage	detekzio-proba
statistiques	estatistikoa	test de maîtrise	menderatze-proba
	estatistika	test de niveau	sailkatze-proba
statistiques descriptives	estatistika deskribatzailea	test de niveau de capacité	gaitasun-proba
statistiques inférentielles	estatistika inferentziala	test de performance	jarduera-proba
sujet	azterketaria	test de progrès	aurreapen-proba
	azterketaria	test de puissance intellectuelle	ahalmen-proba
syllabus	programa	test de sélection	hautespen-proba
tableau de contingence	kontingentzia-taula	test d'entrée	sarbide-proba
tâche	ariketa	test diagnostique	diagnostiko-proba
	ataza	test direct	proba zuzena
tâche d'appariement multiple	lotura ugariko ariketa	test indirect/ tâche	zeharkako proba/ ariketa
tâche de compréhension écrite	irakurmen-ariketa	test lacunaire à choix multiple	aukera anitzeko hutsuneak bete
tâche d'écriture dirigée	idazmen-ariketa gidatua	test non lié à un curriculum	curriculumaz besteko proba

test normatif	norman oinarritutako proba	validité concourante	baliotasun konkurrentea
test objectif	proba objektiboa	validité convergente	baliotasun konbergentea
test psychométrique	test psikometrika	validité critérielle	irizpidezko baliotasuna
test référé à un domaine	arloan oinarritutako proba	validité de construct	konstrukt-baliotasuna
test semi-direct	erdi zuzeneko elkarrizketa	validité de contenu	eduki-baliotasuna
	erdi zuzeneko proba	validité discriminante	diskriminatzeko baliotasuna
test sur objectif spécifique	xede berezietarako proba	validité divergente	baliotasun dibergentea
test/ item courant	proba erre gabea/ item erre gabea	validité prédictive	auresate-baliotasuna
test-c	C proba	variable	aldagaia
testing sur mesure	probak egokitzea	variable critère	irizpidezko aldagaia
texte	testua	variable dépendante	mendeko aldagaia
théorie classique du test	test-teoria klasikoa	variable indépendante	aldagai askea
théorie de la généralisabilité	jeneralizazio-teoria	variance	bariantza
théorie de l'attribut latent	ezaugarri latentearen teoria	voussure	kurtosia
théorie de l'item-réponse TIR	item-erantzunaren teoria (IRT)	vrai/faux	egia/gezurra itema
TIR	IRT		
transfert d'information	informazio-transferra		
transformation	esaldiak berridazteko itema		
transformation de phrases	esaldiak berridatzi		
type de question	galdera mota		
type de tâche	ariketa mota		
type d'item	item mota		
unidimensionnalité	dimentsio-bakartasuna		
utilisateur	proben erabiltzailea		
valeur de facilité	erraztasun-balioa		
valeur-p	p balioa		
validation	balidazioa		
validité	baliotasuna		
validité apparente	itxurazko baliotasuna		

Katalana-Euskara

acord de qualificadors	ebaluatzaileen adostasuna	autenticitat interaccional	elkarreragina benetakoa izate
acord interqualificador	ebaluatzaileen arteko adostasuna	autenticitat situacional	egoera benetakoa izatea
acord intraqualificador	ebaluatzailearen barne-adostasuna	autoavaluació	autoebaluzioa
acreditació	egiaztatzea	avaluació	ebaluzioa
actuació	jarduera	avaluació formativa	ebaluzio formatiboa
administració	azterketaldia		ebaluzio formatiboa
adquisició lingüística	hizkuntza eskuratzea	avaluació global	balioespen globala
ajustament	doitasuna	avaluació sumatòria	ebaluzio sumatiboa
alfa (coeficient alfa)	alfa koefizientea		ebaluzio sumatiboa
alfa de Cronbach	Cronbach-en alfa	avaluador	kalifikatzailea
àmbit	arloa		ebaluatzailea
amplitud	ibilartea		ebaluatzailea
anàlisi d'ítems	item-analisia	banc d'ítems	item-bankua
anàlisi de covariància	kobariantza-analisia	banda	banda
anàlisi de la prova	proben analisia	bateria	bateria
anàlisi de necessitats	premien analisia	bateria de proves	proba-bateria
anàlisi de variància	bariantza-analisia	biaix	alborapena
anàlisi del contingut	edukiaren analisia	biaix cultural	kultura-alborapena
anàlisi del discurs	berbal-di-analisia	buit d'informació	informazio-hutsunea
anàlisi factorial	faktore-analisia	calibrar	kalibratu
ANCOVA	ANCOVA	calibratge	kalibratzioa
ANOVA	ANOVA	candidat	izangaia
aprobat	gainditze-muga	capacitat	ahalmena
arrodoniment	biribiltzea	capacitat lingüística	hizkuntza-ahalmena
asimetria	asimetria	característiques del mètode de prova	azterbideen ezaugarriak
assaig	saiakuntza	categoria	kategoria
autenticitat	benetakoa izatea	certificat	ziurtagiria
	benetakotasuna	clau	gakoa

clau de respostes/ model de correcció	zuzentzeko txantiloia	correcció	zuzenketa
coeficient	koefizientea	correcció d'examador	aztertzaile bidezko zuzenketa
coeficient alfa	alfa koefizientea	correcció de l'atzar	zoriaren zuzenketa
coeficient de correlació	korrelazio-koefizientea	correcció de Spearman-Brown	Spearman-Brown-en formula
coeficient de correlació biserial	korrelazio biseriala (r-bis)	correcció doble	zuzenketa bikoitza
coeficient de correlació biserial puntual	korrelazio biserial puntuala (r-bp)	correcció informatizada	ordenagailu bidezko zuzenke
coeficient de correlació lineal de Pearson	Pearson-en produktu-momentu korrelazioa	correcció mecànica	zuzenketa mekanikoa
coeficient de correlació ordinal de Spearman	hein-korrelazioa	correcció múltiple	zuzenketa anizkoitza
coeficient de correlació Spearman	Spearman-en hein-korrelazioa	correcció per atenuació	ahuldura-zuzenketa
coeficient de fiabilitat	fidagarritasun-koefizientea	correcció segons la impressió/ correcció segons la impressió general	irudipenezko zuzenketa
coeficient fi	phi koefizientea	corrector	zuzentzailea
coincidència tot-part	zatia eta osoa gainjartzea	correlació	korrelazioa
competència	gaitasuna (1)	correlació fi	phi korrelazioa
competència comunicativa	komunikazio-gaitasuna	covariància	kobariantza
competència discursiva	berbal-di-gaitasuna	currículum	currículuma
competència gramatical	gramatika-gaitasuna	curtosi	kurtosia
competència lingüística	hizkuntza-gaitasuna	d d'Ebel	Ebel-en D-a
competència pragmàtica	gaitasun pragmatikoa	descriptor	deskribatzailea
competència sociolingüística	gaitasun soziolingüistikoa	descriptor d'escala	eskala-deskribatzailea
competència unitària	gaitasun unitarioa	desenvolupament d'oracions	esaldiak garatu
compleció gramatical	esaldiak osatu	destinatari de la prova	azterketaria
component	atala	desviació estàndard	desbiderapen estandarra
composició discursiva	idazlan diskurtsiboa	diagrama de barres	barra-diagrama
coneixement previ	aurretiko ezaguerak	dictat	diktaketa
coneixement sociocultural	ezaguera sozio-kulturala	diploma	diploma
consistència interna	barne-kontsistentzia	discriminació	diskriminazioa
constructe	konstruktua	discurs	berbal-dia
corba característica d'ítem (CCI)	itemaren berezko kurba (ICC)	dispersió	sakabanatzea
		disseny multitret-multimètode	ezaugarri anitzeko eta metod anitzeko diseinua

dissenyador d'una prova	azterketa-prestatzailea	error de mesura	neurketa-errorea
distractor	distraigarria		neurketa-errorea
distribució	banaketa	error de mostreig	laginketa-errorea
distribució bimodal	modabiko banaketa	error de primera espècie	lehen motako errorea
distribució de freqüències	maiztasun-banaketa	error de segona espècie	bigarren motako errorea
distribució de Gauss	Gauss-en banaketa	error estàndar d'estimació	estimazio-errore estandarra
distribució normal	banaketa normala	error estàndar de mesura	neurketa-errore estandarra
distribució truncada	banaketa moztua	escala	escala
efecte d'aurèola	halo-efektua	escala absoluta	escala absolutua
efecte de contaminació	kutsadura-efektua	escala categòrica	kategoria-escala
efecte de la pràctica	praktikaren efektua	escala comuna	escala komuna
efecte de seqüència	hurrenkeraren efektua	escala d'interval	tarte-escala
efecte del mètode	metodoaren efektua	escala d'interval iguals	tarte berdinen escala
efecte llindar	zoru-efektua	escala de capacitat	ahalmen-escala
efecte sostre	sabai-efektua	escala de centil	ehuneko escala
efectes del qualificador	ebaluatzailearen efektuak	escala de likert	likert escala
efectes límit	mutur-efektuak	escala de raó	arrazoi-escala
elaboració d'una prova	proba eraikitzea	escala de valoració	balioespen-escala
elaborador	azterketa-sortzailea	escala delta	delta escala
element d'avaluació	aztergaia	escala nominal	escala nominala
enfocament basat en situacions reals	benetako komunikazioaren ikuspegia	escala ordinal	escala ordinala
entrevista de proficiència oral semidirecta / simulada	erdi zuzeneko elkarrizketa	escala theta	theta escala
entrevista oral	ahozko elkarrizketa	escalonament	mailakatzea
equiparació d'equipercents	berdintze ekipertzentila	escàner	eskanerra
equiparació horitzontal	berdintze horitzontala	especificacions de la prova	azterketaren zehaztapena
equiparació lineal	berdintze lineala	estabilitat	egonkortasuna
equiparació vertical	berdintze bertikala	estadístic	estatistikoa
error	errorea	estadística	estatistika
error aleatori	ausazko errorea	estadística descriptiva	estatistika deskribatzailea
		estadística inferencial	estatistika inferentziala

estandarització	bateratzea
estimació pel mètode de dues meitats de Spearman-Brown	Spearman-Brown-en erdien fidagarritasun-estimazioa
estímul	estimulua
estudi pilot	azterlan pilotua
examen	azterketa
examinador	aztertzailea
examinand	azterketaria
experimentació	pretestatzea
facetes del mètode de prova	azterbideen ezaugarriak
factor G	G faktorea
factors afectius	faktore afektiboak
factors cognitius	faktore kognitiboak
familiaritat amb la prova	probaren formatua ezagutzea
fiabilitat	fidagarritasuna
fiabilitat interqualificador	ebaluatzaileen arteko fidagarritasuna
fiabilitat intraqualificador	ebaluatzailearen barne-fidagarritasuna
fiabilitat pel mètode de dues meitats	erdien fidagarritasuna
fiabilitat per test-retest	test-retest fidagarritasuna
formes alternes	forma alternatiboak
formes equiparades	forma parekatuak
formes equivalents	forma baliokideak
formes paral-leles	forma paraleloak
freqüència cumulativa	maiztasun metatua
freqüència de mots	hitzen maiztasuna
full de resposta	erantzun-orria erantzun-orria
funció ítem-informació	ítem-informazioaren funtzioa
funció ítem-resposta	ítem-erantzunaren funtzioa
funció prova-informació	test-informazioaren funtzioa

funcionament diferencial d'ítems (FDI)	ítemaren funtzionamendu diferentziala
grup de referència	erreferentzia-taldea
grup norma	norma-taldea
guia de l'interlocutor	elkarrizketatzailearen gidoia
habilitat	trebetasuna
habilitats d'ordre inferior	behe-mailako trebetasunak
habilitats d'ordre superior	goi-mailako trebetasunak
hipòtesi nul·la	hipotesi nulua
histograma	histograma
homogeneïtat	homogeneotasuna
impacte	eragina
índex D	D indizea D garbia
índex de dificultat	zailtasun-indizea
índex de dificultat mitjana d'ítem (p mitjana)	ítemen batez besteko zailtasun-indizea (batez besteko p)
índex de facilitat	erraztasun-indizea
índex de legibilitat	irakurgarritasun-indizea
instruccions	argibideak
intercepció Y	Y intertzeptzioa
interlocutor	elkarrizketatzailea
interval	tartea
interval de confiança	konfiantza-tartea
invariància	inbariantza
ítem	ítema
ítem àncora	aingura-ítema
ítem basat en el text	testuan oinarritutako ítema
ítem d'elecció múltiple	aukera anitzeko galdera
ítem d'enllaç	loturazko ítema
ítem d'escala	escala-ítema

ítem d'omplir buits	hutsuneak betetzeko itema
ítem d'omplir buits d'elecció múltiple	aukera anitzeko hutsuneak bete
ítem de completar	osatzeko itema
ítem de formació de mots	hitzak osatzeko itema
ítem de punt discret	berariazko ítem diskretua
ítem de resposta curta	erantzun laburreko itema
ítem de transformació	esaldiak berridazteko itema
ítem discret	ítem diskretua
ítem integratiu/ tasca integrativa	ítem integratua/ ariketa integratua
ítem vertader/fals	egia/gezurra itema
joc de rol	rol-jokoa
KR-20 (fórmula 20 de Kuder-Richardson)	KR-20 (Kuder-Richardson-en 20. formula)
KR-21 (fórmula 21 de Kuder-Richardson)	KR-21 (Kuder-Richardson-en 21. formula)
Kuder-Richardson	Kuder-Richardson
lèxic	lexikoa
llengua per a propòsits específics	xede berezietarako hizkuntza (LSP)
llibret d'examen	azterketa-orriak
llista de comprovació	kontrol-zerrenda
lògit	logit
màquina de lectura òptica	irakurgailu optikoa
marca del distractor	distraigarriaren maiztasuna
mediana	mediana
mesura	neurketa
mesura de tendència central	erdigunerako joeraren neurria
mesura independent de la mostra	laginaz besteko neurketa
mètode de prova	azterbidea
mètode del gràfic delta	delta adierazpidea
mitjana aritmètica	batez bestekoa
mitjana quadràtica	batez besteko koadratikoa

moda	moda
model cognitiu	eredu kognitiboa
model d'escala de valoració	balioespen-eskalaren eredua
model d'un paràmetre	parametro bakarreko eredua
model de crèdit parcial	kreditu partzialaren eredua
model de dos paràmetres	bi parametroko eredua
model de Rasch	Rasch analisi
model de Rasch multifaceta	alderdi anitzeko Rasch eredua
model de resposta	erantzun-eredua
model probabilistic	eredu probabilistikoa
moderació	berrikustea
	birzuzenketa
mostra	lagina
mostra aleatòria	ausazko lagina
mostra estratificada	lagin geruzatua
mostreig	laginketa
mostres d'examen	erantzunen lagina
N, n	N, n
nivell	maila
nivell bàsic	bizirauteko maila/ tarteko maila
nivell lliandar	atalase-maila
norma	norma
normalització	normalizazioa
nota	nota
	kalifikazioa
nucli de l'ítem	ítem-burua
objetiú d'aprenentatge	ikasketa-xedea
objetiús	xedeak
opcions	aukerak
paràmetre	parametroa

paràmetre A	A parametroa	prova de col·locació	sailkatze-proba
paràmetre B	B parametroa	prova de competència mínima	gutxieneko gaitasunaren ebaluazioa
paràmetre C	C parametroa	prova de compleció	burutze-proba
paràmetre d'atzar	zoriaren parametroa	prova de compleció racional	burutze-proba arrazionala
paràmetre de dificultat	zailtasun-parametroa	prova de comprensió oral	entzumen-proba
parlant natiu	jatorrizko hiztuna	prova de detecció	detekzio-proba
percentil	pertzentila	prova de diagnòstic	diagnostiko-proba
perfil	profila	prova de llengua per a propòsits específics	xede berezietarako proba
població	populazioa	prova de proficiència	gaitasun-proba
ponderació	haztapena	prova de progrés	aurrerapen-proba
pregunta	galdera	prova de rapidesa	lastertasun-proba
pregunta oberta	galdera irekia	prova de rendiment	errendimendu-proba
procediments d'elicitació	erantzuna pizteko bideak	prova de selecció	hautespen-proba
procediments no paramètrics	prozedura ez-parametrikoak	prova de significació	esangura-proba
procediments paramètrics	prozedura parametrikoak	prova dependent del currículum	currículumean oinarritutako proba
proficiència	gaitasuna (2)	prova directa	proba zuzena
proficiència lingüística	hizkuntza-gaitasuna	prova final	amaierako proba
proficiència oral	ahozko gaitasuna	prova independent del currículum	currículumaz besteko proba
programa	programa	prova indirecta/ tasca	zeharkako proba/ ariketa
prova	proba	prova khi-quadrat	chi karratuaren testa
prova a mida	probak egokitzea	prova objectiva	proba objektiboa
prova adaptativa	proba moldagarria	prova per ordinador	ordenagailu bidezko ebaluazioa
prova adaptativa per ordinador	ordenagailu bidezko ebaluazio moldagarria	prova preliminar	hasierako proba
prova C	C proba	prova psicomètrica	test psikometrikoa
prova d'accés	sarbide-proba	prova referida a l'àmbit	arloan oinarritutako proba
prova d'actuació	jarduera-proba	prova referida a la norma	norman oinarritutako proba
prova d'ancoratge	aingura-proba	prova referida al criteri	irizpidean oinarritutako proba
prova d'aptitud	aptitude-proba	prova referida al domini	menderatze-proba
prova d'assoliment	aprobetxamendu-proba	prova semidirecta	erdi zuzeneko proba
prova de capacitat	ahalmen-proba		

prova t de Student	t testa	registre	erregistroa
prova/ ítem vigent	proba erre gabea/ ítem erre gabea	regressió	erregresioa
puntuació	puntuak	regressió lineal	erregresio lineala
	puntuazioa	regressió múltiple	erregresio anizkoitza
puntuació analítica	puntuazio analitikoa	repercussió	oihartzun-efektua
puntuació d'estanina	estanina puntuazioa		ondorioa
puntuació d'ítem	itemaren puntuazioa	reproducció	errepikagarritasuna
puntuació de banda	banda-puntuazioa	resposta	erantzuna
puntuació de tall	gutxieneko puntuazioa	resposta certa	erantzun zuzena
puntuació dicotòmica	puntuazio dikotomikoa	resposta elaborada	eraikitako erantzuna
puntuació directa	puntuazio gordina	resposta esperada	itxarondako erantzuna
puntuació escalonada	eskala-puntuazioa	resposta extensa	luze-zabaleko erantzuna
puntuació estàndard	puntuazio estandarra	resposta seleccionada	erantzun hautatua
puntuació graduada	puntuazio politomikoa	resultat	emaitza
puntuació millorada	puntuazio-hobekuntza	retroalimentació	feedbacka
puntuació observada	behatutako puntuazioa	revisió	aukeraketa
puntuació ponderada d'una prova	probaren puntuazio haztatua	ro de Spearman	Spearman-en rho
puntuació t	t puntuazioa	rúbrica	ariketaren argibideak
puntuació transformada	puntuazio eraldatua		argibideak
puntuació verdadera	egiazko puntuazioa	secció	zatia
puntuació z	z puntuazioa	seguiment del curs	lan-bilduma bidezko ebaluazioa
qualificació	kualifikazioa	seguretat	segurtasuna
qualificador	aztertzaila	significació	esangura
qualificar	kalifikatzea	subprova	azpiproba
rang de percentil	ehuneko heina	suport	euskarria
ràtio F	F ratioa	tasca	ariketa
reconeixement	aitorpena		ataza
redacció	idazlana	tasca d'expressió escrita dirigida	idazmen-ariketa gidatua
	idazlana	tasca d'expressió escrita guiada	idazlan gidatua
reescalonament	birmailakatzea		

tasca de comprensió lectora	irakurmen-ariketa	validesa discriminant	diskriminatzeko baliotasuna
tasca de correcció	akatsak bilatzeko ariketa	validesa divergent	baliotasun dibergentea
tasca de relació múltiple	lotura ugariko ariketa	validesa predictiva	auresate-baliotasuna
tasca de relacionar	loturak egin	valor de facilitat	erraztasun-balioa
taula de contingència	kontingentzia-taula	valoració	balioespena
teoria clàssica de la prova	test-teoria klasikoa	valoració holística	balioespen holistikoa
teoria de la generalització	jeneralizazio-teoria	valor-p	p balioa
teoria de resposta d'ítem (TRI)	item-erantzunaren teoria (IRT)	variable	aldagaia
teoria del tret latente	ezaugarri latentearen teoria	variable de criteri	irizpidezko aldagaia
text	testua	variable dependent	mendeko aldagaia
text autèntic	benetako testua	variable independent	aldagai askea
text semiautèntic	testu egokitua	variància	bariantza
tipus d'ítem	item mota		
tipus de pregunta	galdera mota		
tipus de tasca	ariketa mota		
transferència d'informació	informazio-transferra		
transformació gramatical	esaldiak berridatzi		
tret	ezaugarria		
TRI	IRT		
unidimensionalitat	dimentsio-bakartasuna		
usuari de la prova	proben erabiltzailea		
validació	balidazioa		
validesa	baliotasuna		
validesa aparent	itxurazko baliotasuna		
validesa concurrent	baliotasun konkurrentea		
validesa convergent	baliotasun konbergentea		
validesa de constructe	konstrukt-baliotasuna		
validesa de criteri	irizpidezko baliotasuna		
validesa del contingut	eduki-baliotasuna		

Erreferenziaak

- Bachman, L.F., 1990. *Fundamental Considerations in Language Testing*. Oxford University Press.
- Bortz, J., 1984. *Lehrbuch der empirischen Forschung*. Berlin: Springer.
- Bortz, J., 1993. *Statistik. Für Sozialwissenschaftler* (4. Aufl.) Berlin: Springer.
- Bortz, J., Lienert, G.A., Boehne, K., 1990. *Verteilungsfreie Methoden in der Biostatistik*. Berlin: Springer.
- Crocker, L. and Algina, J., 1986. *Introduction to Classical and Modern Test Theory*. Harcourt Brace Jovanovich.
- Ebel, F. L. and Frisbie, D.A., 1991. *Essentials of Educational Measurement*. Prentice-Hall.
- Fisher, G.H., 1983, 'Neuere Testtheorie' in C.F. Graumann, T. Hermann, M. Irle, H. Thomae & F. Weinert (Hg.) *Enzyklopädie der Psychologie.*, 3, Messen und Testen (S. 604-692) Göttingen:Hogrefe.
- Fisseni, H.-J., 1990, *Lehrbuch der psychologischen Diagnostik*. Göttingen: Hogrefe.
- Gronlund, N. E., 1988. *How to Construct Achievement Tests*. Prentice-Hall.
- Guilford, J. P. and Fruchter, B., 1981. *Fundamental Statistics in Psychology and Education*, McGraw-Hill.
- Hambleton, R. K., Swaminathan, H. J., 1991. *Fundamentals of Item Response Theory* (vol. 2). Sage Publications.
- Hatch, E. and Lazaraton, A., 1991 *The Research Manual-design and statistics for applied linguistics*. Newbury House.
- Henning, G., 1987. *A Guide to Language Testing–Development, Evaluation, Research*. Newbury house.
- Hughes. A., 1989. *Testing for Language Teachers*. Cambridge University Press.

Lienert, G. A., Raatz, U., 1994, *Testaufbau und Testanalyse*. (5. neuerbearb. und erw. Aufl.), Weinheim: Beltz, Psychologie Verlags Union.

Oller Jnr., J.W., 1979. *Language Test at School*. Longman.

Vogt, W. P., 1993. *Dictionary of Statistics and Methodology*. Sage Publications.

Weir, C. J., 1990. *Communicative Language Testing*. Prentice-Hall.

Wright, B. D. and Masters, G. N., 1982. *Rating Scale Analysis (Rasch Measurement)*. Mesa Press, Chicago.

Eranskinak

1. eranskina. Siglak eta Akronimoak
2. eranskina. Ordenagailu Programak

1. eranskina. Siglak eta Akronimoak

AAG: Aukera Anitzeko Galderak

ABO: Azterketa Batzorde Ofiziala

ACTFL/ILR Oral Proficiency: The American Council on the Teaching of Foreign Languages

ASLPR: Australian Second Language Proficiency Ratings

CALL: Center for the Advancement of Language Testing

CALT: Computer Adaptive Language Testing

CAT: Computer Adaptive Testing

EAP: English for Academic Purposes

EEM: Europako Erreferentzia Markoa

EFL: English as a Foreign Language

EGA: Euskararen Gaitasun Agiria

ELTS: English Language Testing System

EOP: English for Occupational Purposes

ESL: English as a Second Language

ESP: English for Specific Purposes / English for Special Purposes

ETS: Educational Testing Service

FSI: Foreign Service Interview

HE: Hizkuntza Eskakizuna

HPE: Hizkuntzen Portfolio Europarra

IELTS: International English Language Testing System

ILR: Inter-Agency Language Round Table

IRT: Item response theory

LSP: Language for Specific Purposes / Language for Special Purposes

OPI: Oral Proficiency Interview

RSA: Royal Society of Arts

SOPI: Semi-direct/Simulated Oral Proficiency Interview

TEFL: Teaching English as a Foreign Language

TESOL: Teachers of English to Speakers of Other Languages

TOEFL: Test Of English as a Foreign Language

UCLES: University of Cambridge Local Examinations Syndicate

2. eranskina. Ordenagailu Programak

BIGSTEPS

Programa honek Rasch analisiak egiten ditu. Datu dikotomikoak eta eskalarrak maneiatzen ditu. Erabiltzaileak hainbat parametro zehaztu ditzake.

JATORRIA: MESA Press
University of Chicago

BILOG

Programa honek Item Erantzunaren Teoria (IRT) erabiltzen du datuak analizatzeko. 1, 2 eta 3 parametroko ereduak maneiatzen ditu.

JATORRIA: Scientific Software Inc.
Mooresville, Indiana, USA

FACETS

Programa honek alderdi anitzeko Rasch analisiak egiten ditu. Esaterako, irakurmen-probat, non balioespena gauza hauen arabera den: azterketariaren trebetasuna, atazaren zailtasuna eta zuzentzailearen gogortasuna.

JATORRIA: MESA Press
University of Chicago

ITEMAN

Programa honek analisi-prozedura klasikoak erabiltzen ditu.

JATORRIA: Assessment System Corporation
St Paul, Minnesota

LISREL (Analysis of LI(near) S(tructural) REL(ationships), Maximum Likelihood, Instrumental Variables, and Least Squares Methods).

Programa hau ekuazio estrukturalako ereduak ikertzeko erabiltzen da (hainbat modutan: ekuazio simultaneoko sistemak, analisi lineal kausalak, bide-analisiak, dependentsia-analisiak etab).

JATORRIA: Scientific Software Inc. (programa originala)
Mooresville, Indiana, USA (SPSS)
SPSS Inc., Chicago, Illinois, USA

LOGIST

Programa honek Item Erantzunaren Teoria (IRT) erabiltzen du datuak analizatzeko. 1, 2 eta 3 parametroko ereduak maneiatzen ditu.

JATORRIA: Educational Testing Service.
Princeton, New Jersey

MicroCAT

Ordenagailu bidezko testak garatu, pasatu, puntuatu eta analizatzeko sistema da MicroCAT Testing System. Sistemaren osagaiak lau azpisisistematan biltzen dira (Garapena, Pasaketa, Ebaluazioa eta Azterketaldi Konbentzionalak), bakoitza bere programa eta funtzioekin.

JATORRIA: Assessment System Corporation
St Paul, Minnesota

OPLM

Programa-pakete bat da. Rasch modeloaren berariazko ezaugarriak eskaintzen ditu, esaterako doitasunaren analisi estatistikoak. Paketeak hainbat aukera ditu, adibidez Marginal Maximum Likelihood balioespina edo Conditional Maximum Likelihood deiturikoa. Programak datu dikotomikoak edo eskalarrak onartzen ditu eta baita diskriminazio parametroa aldatzeko aukera ere. Era berean, testaren alborapena maneiatzeko aukera gehigarriak ditu.

JATORRIA: CITO
Dutch National Institute for Education Measurement

QUEST

Programa honek analisi tradizionalak eta Rasch analisiak egiten ditu. Aldagai dikotomikoak edo politomikoak egin eta balidatzeko erabiltzen da.

JATORRIA: The Australian Council for Educational Research
Radford House
Frederick Street
Victoria 3122
Australia

RASCAL

Item Erantzunaren Teorian (IRT) oinarritutako analisiak egiten ditu.

JATORRIA: Assessment System Corporation
St Paul, Minnesota

Hizkuntza-ebaluazioko terminoen glosategia

Hizkuntza Ebaluazioko Terminoen Glosategi Eleaniztuna ALTE elkarteko partaideek garatu zuten hasieratik, Europako Batzordearen LINGUA programako diru-laguntzarekin (94-09/1801/UK – III). ALTEko partaideek honelako glosategi bat egiteko premia nabaritu zuten. Izan ere, ALTEn parte hartzen dutenak hainbat hizkuntzatan mintzaten dira, eta hizkuntza-ebaluazioaz hitz egiteko orduan terminologia-zailtasunak ere baziren.

Glosategia, jakina, ez da ALTEko partaideentzat bakarrik: hizkuntzazko azterketagintzan eta ebaluazioan nolabait sartuta dagoen edonorentzat da erabilgarri. Jatorrizko glosategiaren sarrerak hamar hizkuntzatan eman ziren: katalana, daniera, nederlandera, ingelesa, frantsesa, alemana, irlandera, italiara, portugesa eta espainiera.

ALTEko partaideek beste hizkuntza batzuetara ere itzuli izan dute Glosategia. Esaterako, ingelesezko, polonierazko eta eslovenierazko bertsio bat egin zen, *TiPS Development Programme for Testing in Polish and Slovene* egitasmoaren barnean (Socrates Lingua 2 egitasmo bat). Era berean, ALTEko partaide-talde batek beste bertsio bat egin zuen 2003an estoniera, hungariera, letoniera eta lituaniera barne hartuta, Socratesen diru-laguntzaz aurrera eramandako *Devprothell* proiektuan. Orain, Eusko Jaurlaritzaren eskutik euskarazko bertsio honek ikusten du argia.

ISBN 978-84-457-2447-7

9 788445 724477

Eusko Jaurlaritzaren Argitalpen Zerbitzu Nagusia

Servicio Central de Publicaciones del Gobierno Vasco

Salneurria: 10 €